

Reptes de la pastoral penitenciària

Barcelona va acollir la novena edició d'una jornada que aplega voluntaris de presons d'arreu de les diòcesis catalanes

La societat no ha de viure d'esquenes a la realitat de la presó.

Més d'un centenar de voluntaris i especialment de voluntàries de presons es van aplegar el 6 d'octubre en la Jornada de Pastoral Penitenciària dels bisbats amb seu a Catalunya. Ha estat la novena edició d'una jornada que va ser creada amb l'objectiu de ser punt de trobada de reflexions i experiències, però que al mateix temps respon a la necessitat cada vegada més imperant de formació permanent que té el voluntariat que treballa en el món de les presons. El de la formació, però, no és l'únic repte que la pastoral penitenciària continua arrossegant tot i els molts esfor-

ços. En primer lloc, i tal com destaca Mn. Andreu Oliveras, director del Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària de Barcelona, caldria treballar amb més vigor en l'acollida a la víctima del delictes, que juntament amb el pres i la seva família constitueixen els tres pilars bàsics de la pastoral penitenciària. En segon lloc, les comunitats parroquials, els arxiprestats i el conjunt de la diòcesi haurien d'involucrar-se més en una pastoral, la penitenciària, que encara no ocupa el lloc que li correspon.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Segona setmana del Sínode de Bisbes

Representants de tots els episcopats del món s'apleguen a Roma.

Només un bisbe pobre que defensi els drets dels pobres serà creïble. Aquesta va ser, juntament amb la necessitat de diàleg, una de les constants que va centrar els debats de la segona setmana de la X Assemblea General Ordinària del Sínode de Bisbes, encara que n'hi va haver d'altres. Així, la intervenció del cardenal Ricard M.

Carles es va centrar en l'esperança i la tasca d'aixecar els valors i la cultura del propi país. «Una cultura immanent margina qualsevol esperança autèntica», va precisar el cardenal Carles. El Sínode de Bisbes reuneix a Roma representants de tots els episcopats del món fins al 27 d'octubre.

Pàg. 9

El Miracle celebra cent anys de servei

L'1 de setembre del 1901 sis monjos provinents de Montserrat van prendre possessió del monestir solsonenc del Miracle. Doncs bé, el 7 d'octubre passat prop de 500 fidels van celebrar amb una eucaristia solemne aquest centenari de presència i servei dels monjos benedictins. Va ser una gran festa a la qual van assistir, a banda d'una trentena de preveres i religiosos, el bisbe

de Solsona, Jaume Traserra, l'emèrit, Antoni Deig, l'abat de Montserrat, Josep M. Soler, i autoritats civils. Mons. Jaume Traserra, després d'agrair als monjos tota la seva feina, va demanar que, malgrat el sacrifici que suposa, Montserrat mantingui amb renovada il·lusió el compromís amb la diòcesi de Solsona de viure i cuidar aquest santuari.

Pàg. 17

Foto: Ramon Estany

Cinc joves de La Salle de Reus viuen un estiu solidari a Guatemala

Pàg. 20 i 21

Sumari

- Pàg. 7 El Papa i el Sínode pregunten per la pau l'11 d'octubre
- Pàg. 19 Entrevista al biblista Mn. Jordi Sánchez Bosch
- Pàg. 22 Certamen marià sobre la Verge del Remei a Lleida
- Pàg. 23 Inauguració del curs al Seminari de Tortosa
- Pàg. 31 Trobada una piscina baptismal a la seu d'Egara

Editorial

Pastoral per a la reinserció

Entre els mesos de setembre i octubre s'inicien totes les activitats pastorals de l'Església i també de les nostres parròquies i arxiprestats. Amb nous ànims tot torna a engagar, intentant un curs més atendre totes les necessitats espirituals i humanes del Poble de Déu. Així, per exemple, la majoria de parròquies acaben d'iniciar la Catequesi de Primera Comunió, que necessita molta organització i feina per donar l'abast a tant moviment de nens, pares i catequistes que es forma al voltant de la preparació per a aquest sacrament. També es van engegant totes les altres activitats i grups: la litúrgia, l'atenció als malalts, els grups de joves, les Càritas parroquials...

Però hi ha activitats pastorals que estan moltes vegades absents de les parròquies, per exemple la Penitenciària. En certa manera és comprensible, perquè no hi ha una presó en cada poble o ciutat, i per tant queda lluny la problemàtica dels presos i l'atenció pastoral dels reclusos. Però aquesta constatació no hauria de ser una excusa perquè els cristians es desentenguessin d'aquest tipus de pastoral, o perquè pensessin que és un camp especialitzat només apte per a gent amb un carisma molt concret com els mercedaris i altres congregacions religioses o alguns voluntaris valents que han decidit afrontar aquest repte. Les delegacions diocesanes de pastoral penitenciària estan treballant perquè tots els cristians i totes les parròquies se sensibilitzin, s'animin al voluntariat i a altres formes de col·laboració directa o indirecta que porti el nostre esperit generós, solidari i evangèlic als que estan entre reixes.

A més és bo tenir una sensibilitat especial cap als nostres germans presos, ja que hi ha molts tòpics i opinions errònies i molt desencertades sobre aquest món. No és acceptable per exemple que un cristià faci afirmacions, com que «els presos han de poder-se a la presó pel mal que han fet a la societat». Abans haurien de conèixer les circumstàncies que han portat a un individu a delinquir, que en molts casos són alienes a ells i no han sortit del seu interior, sinó de l'ambient lamentable en què han

crescut: famílies desestructurades, barris marginals, desatenció social... Ningú pot llançar una pedra sobre un pres, perquè tots en altres circumstàncies adverses podria ser que ara estiguéssim tancats.

Un altre dels errors que poden pensar-se en parlar d'aquesta pastoral, és que únicament es dedica a la visita els presos i als centres penitenciaris, perquè és molt més àmplia. Ha d'estar dins i fora dels recintes penitenciaris, perquè el pres no neix a la presó, només hi passa una temporada de la seva vida, però hi ha un abans i un després.

Si es preveu i s'ajuda els col·lectius amb possibilitats de caure a les presons, s'estarà evitant un mal molt gran, ja que molts cops la presó significa la porta que els tancarà per sempre una futura vida normal. També es pot ajudar els que surten ja que la reinserció no és gens fàcil, a més de molta força de voluntat, necessiten suport i ajuda exterior que els acompanyi en els difícils moments de la sortida d'una presó i els proporcionï una vida més o menys estable per no tornar a caure en el món de la delinqüència. També hi ha un treball important que s'ha de fer amb les famílies dels presos, que poden ser fonamentals perquè aquests no se sentin sols o menyspreats. Fins i tot hi ha un treball complex però de vegades molt productiu amb les pròpies víctimes, quan aquestes són capaces de perdonar o de retirar les acusacions contra aquells que els van agredir en moments de desesperació o d'inconsciència.

Per això la pastoral penitenciària no es redueix a visitar els presons, sinó que hi ha un treball que podem fer tots. Perquè als nostres pobles i ciutats hi ha persones que si no se les ajuda poden acabar entre reixes, i depèn de nosaltres que puguin orientar la seva vida cap a altres camins. També està a les nostres mans acollir, ajudar i acompanyar qui ha sortit de la presó i rep normalment la por i el rebuig social per la seva condició. Si algun col·lectiu els ha de donar una segona oportunitat i l'afecte que necessiten, aquest ha de ser el dels deixebles de Crist.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@idgrup.ibernet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibràltar i Portugal: 12.480 ptes.
Resta d'Europa: 22.950 ptes.
Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.
Àsia i Oceania: 39.100 ptes.

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Els pilars de la pastoral penitenciària

■ El 6 d'octubre va tenir lloc la IX Jornada de Pastoral Penitenciària dels bisbats catalans

Pres, família i comunitat cristiana i Mediació entre víctima i autor del delictes van ser les dues conferències que van centrar, el dissabte 6 d'octubre, la IX Jornada de Pastoral Penitenciària dels bisbats amb seu a Catalunya. Un total de 123 voluntaris i, en major nombre, voluntàries es van donar cita al Centre Martí Codolar en una jornada de trobada però també de formació que va posar l'accent en els pilars que sostenen la pastoral penitenciària.

Després d'haver fet la ronda per les vuit diòcesis amb seu a Catalunya, la jornada tancava en aquesta novena edició el seu primer cicle de vida a Barcelona, que és on va començar. L'any vinent, doncs, s'iniciarà un nou cicle i serà de nou la diòcesi de Lleida l'encarregada d'acollir la jornada.

M. Teresa Sánchez Concheiro, responsable del servei de mediació penal del Ajuntament de Sant Adrià de Besòs, va ser l'encarregada de posar sobre la taula una figura, la de la víctima, que està cridada a reconfigurar la reinserció dels presos, sobretot si tenim en compte que hi ha un tant per cent molt elevat d'interns que tornen a delinquir quan surten de la presó. De vegades massa oblidada, l'atenció a la víctima del delictes ha de portar a un replantejament de l'actual sistema penitenciari, però també de la pastoral que impulsa l'Església en l'àmbit de la presó.

D'aquesta manera, M. Teresa Sánchez Concheiro va ser convidada a parlar en la conferència *Mediació entre víctima i autor del delictes* d'aquesta tendència pionera a construir camins d'encontre entre la víctima i el seu botxí. Fent un repàs històric, va recordar que la víctima des de l'Edat Mitjana és l'«ofesa» en segon lloc, ja que el delictes es comet contra l'Estat. D'aquesta manera, el procés penal ha esdevingut un conflicte entre una de les parts (l'autor) i l'Estat, no un conflicte entre víctima i autor.

Això, per a M. Teresa Sánchez Concheiro, té dues conseqüències: d'una banda, que la víctima caigui en un estat de «victimització» i el seu problema perduri tot i que s'empresoni l'autor i, de l'altra, que el

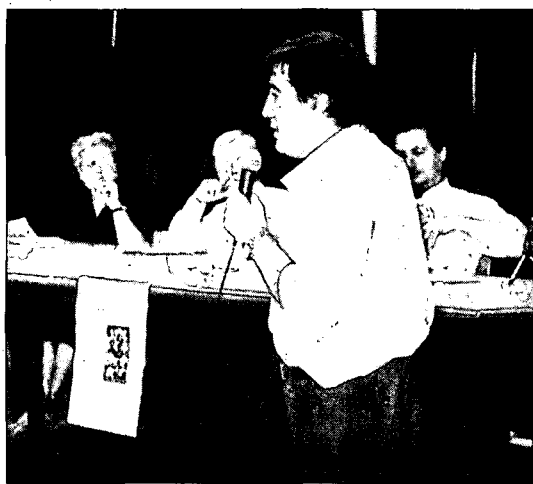
mateix autor, en aquesta despersonalització del delictes, no s'ocupi de la víctima ni se senti culpable del mal que hagi pogut fer, cosa que repercuteix negativament en la seva resocialització.

A continuació va informar de què és la mediació penal i de com està prevista al codi penal espanyol i en les resolucions del Consell d'Europa, al mateix temps que feia referència a experiències de mediació penal dutes a terme a l'Estat espanyol i, més concretament, a Sant Adrià de Besòs.

«Pres, família i comunitat cristiana»

Mn. Joaquim M. Cervera, rector de Santa Maria de Gornal de l'Hospitalet de Llobregat i amb una gran experiència pastoral en el món de la marginació, va exposar la seva conferència *Pres, família i comunitat cristiana*.

Sota l'epígraf «Què els passa als fami-

La jornada va servir de trobada i de posada en comú d'experiències.

Fins a 123 voluntaris es van reunir al Centre Martí Codolar.

liars dels presos?», va indicar que, juntament amb la tendència d'amagar que tenen un fill o un parent a la presó, «senten certes culpabilitats mentre es pregunten què hauran fet malament perquè el seu familiar hagi arribat aquí». D'altres, indica Mn. Cervera, «tenen ganes d'oblidar, no volen tractar ni afrontar la qüestió de tenir un familiar pres», mentre que n'hi ha que volen compartir-ho i tendeixen a cercar companyia i consol.

Pel que fa a les comunitats cristianes, no es va estar de precisar que avui dia estan passant una profunda crisi d'identitat, del paper que els toca fer dins d'una societat secularitzada, laica, pluralista i democràtica. «No s'hi mouen joves, ni gent de mitjana edat», va continuar dient, «els agents de pastoral es fan grans i es fan pocs passos per la responsabilització dels laics; la forma actual que ens ha arribat d'institució al llarg dels segles necessita una profunda reforma per poder seguir fent la missió envers la societat i la gent».

En resposta a la qüestió «Què valora el pres?», Mn. Cervera va esmentar els valors de la llibertat, tenir una identitat, la dignitat, la comunicació, ser escoltat, l'acollida, l'amistat, la família i el futur. Pel que fa als familiars, el que desitgen, segons Mn. Joaquim M. Cervera, és ser respectats com a persones, ser acollits, atesos i escoltats, i volen un canvi de vida per al familiar pres; però sobretot tenen necessitat, d'una banda, de ser informats sobre el que han de fer pel seu familiar intern (posar ordre als papers, judicis pendants...) i, de l'altra, de ser formats sobre com funciona el règim penitenciari i judicial, i sobre el món de la toxicomania, de la droga i dels seus efectes físics i psíquics.

«Què valorem les comunitats cristianes?», es preguntava a continuació. «Valorem la relació amb els que més pateixen; la interpel·lació que ens fan; la seva oferta de vida, de mostrar amb transparència qui són, què fan, què senten, què volen, i valorem finalment la crida a transformar-se, a canviar el seu funcionament intern, a retrobar més autènticament la seva missió.» (C.M.)

Curs de formació inicial

El dimarts 23 d'octubre comença el curs *Delinqüència, presó i reinserció*, que des de fa dos anys organitzen conjuntament el Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària (Sepap) de Barcelona i la Fundació Pere Tarrés. El lloc on s'impartiran les classes, que tenen lloc cada dimarts, és el Xiprer de Granollers, un menjador de Càritas per a transeünts i gent sense sostre, i que pròximament també comptarà amb un pis d'acollida per a persones que surtin de la presó.

De vint hores de durada, el curs pretén oferir un nivell inicial bàsic perquè una persona s'iniciï en el voluntariat en pastoral penitenciària. Es tracten, doncs, els temes més bàsics perquè la persona, abans d'anar a la presó, tingui un temps per reflexionar sobre diverses qüestions: per què hi ha delinqüència a la nostra societat?, tant des d'un punt de vista sociològic com antropològic; com el sistema jurídic, que és el que la societat ha adoptat, dona resposta a la delinqüència (codi penal)?, o com està estructurat el sistema penitenciari que tenim a Catalunya?

També s'organitza una visita a un centre penitenciari, especialment per als que encara no hi hagin estat mai, i a partir de l'experiència es procedeix a una anàlisi més sociològica de la presó i a tractar l'aspecte més psicològic dels presos. Finalment, cal destacar així mateix una taula rodona sobre la reinserció a partir d'experiències de cases d'acollida, de cooperatives laborals...

«Tot i aquesta formació bàsica, ens queda un gran buit pel que fa a la formació permanent», reconeix Mn. Andreu Oliveras, director del Sepap, «no tenim estructurada una formació continuada». Al mateix temps, insisteix en la necessitat que hi ha d'un voluntariat més jove per facilitar el relleu generacional.

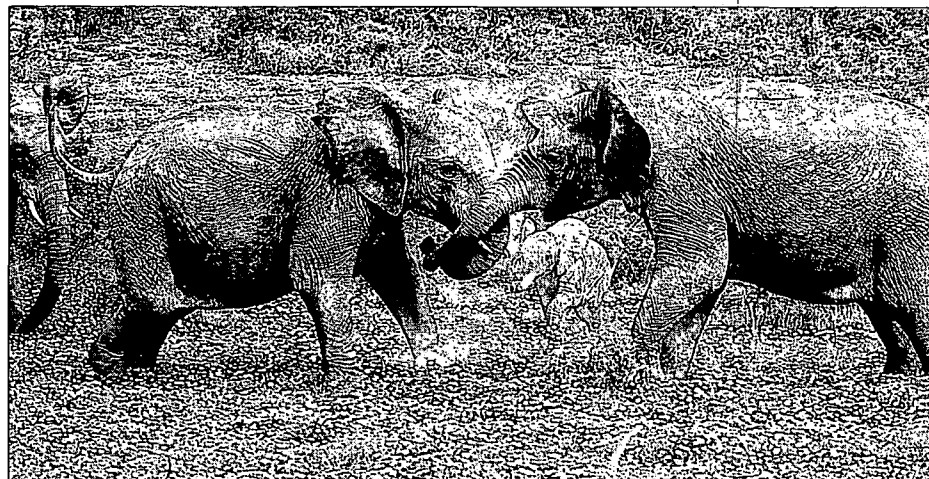
Població reclusa a Catalunya

La població reclusa a Catalunya és de 6.121 persones, 5.707 de les quals són homes i 414, dones. Aquests presos estan repartits en nou centres penitenciaris. Tres d'aquestes presons són a la ciutat de Barcelona.

La Model és la més antiga i la que acull un nombre més gran de reclusos: més de 1.500. Tots són homes. També al centre penitenciari de joves de la Trinitat només hi ha homes. En concret, hi ha 241 joves d'entre 18 i 21 anys. La tercera presó que hi ha a Barcelona és la de Wad-Ras, un centre destinat a dones, tot i que en el seu servei obert també hi ha homes. En total hi compleixen pena 235 persones.

Quatre Camins (a la Roca del Vallès) i Can Brians (al terme municipal de Sant Esteve Sesrovires) són les presons més noves de Catalunya. Cadascuna acull prop de 1.300 reclusos. L'únic centre que hi ha a Lleida és el de Ponent, que compta amb un mòdul per a dones i que aplega una població de 929 reclusos, la majoria homes. A Tarragona també hi ha només una presó, que acull 279 persones. Finalment, a la demarcació de Girona els reclusos estan repartits en dues presons: la de Figueres, que té 175 presos, i la de Girona, amb 113.

Del 23 de novembre al 8 de desembre del 2001

La fauna patrimoni natural de Sud-Àfrica

REPÚBLICA SUD-AFRICANA — ZIMBABWE

Parc Kruger — Cascades Victòria

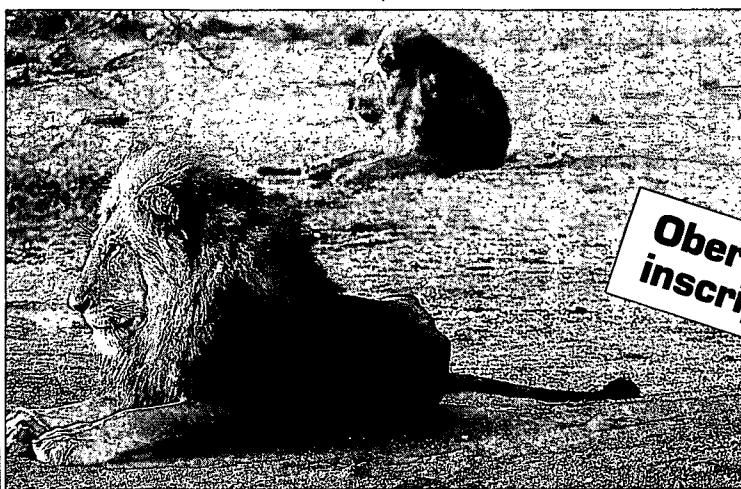
A la descoberta dels contrastos més exòtics del món

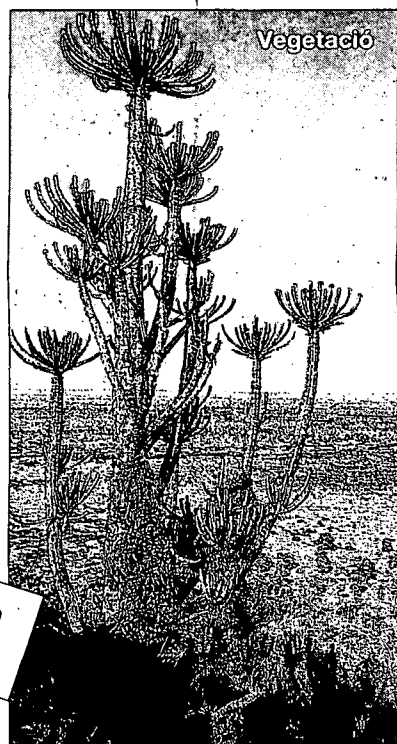
Zulu

VISITES

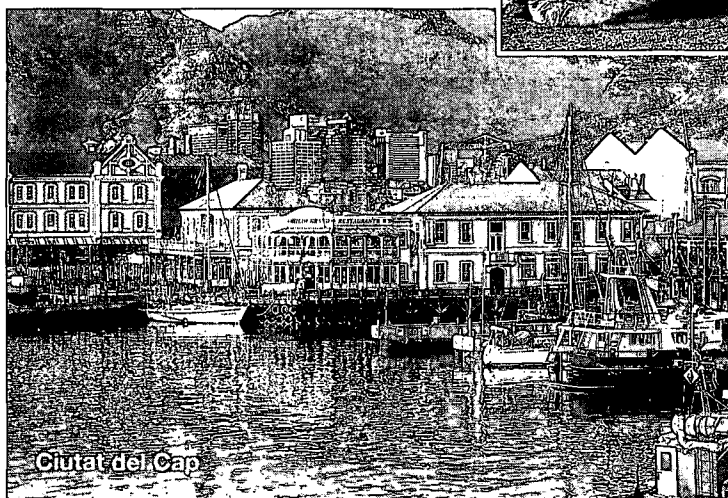
Reserva natural FEATHERBED
(Patrimoni de la Humanitat)
Parc Nacional de Tsitskama
Parc Nacional Kruger
Coves Congo
Wildlife Ranch cocodrils del Nil
País dels Zulús
Cascades Victòria (Zimbabwe)
Creuers i tren de vapor
Combinat amb safaris de gran turisme

Oberta la
inscripció

Vegetació

Ciutat del Cap

Demaneu
informació a:
Amics de
Catalunya
Cristiana,
c/ Comtes de
Bell-lloc, 67-69
tel.
934 092 700

Costa
africana

AMB L'ASSISTÈNCIA
TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

AVÍS IMPORTANT

L'horari de les nostres oficines
és de 9 a 1 i de 3 a 6h

Els arxiprestats s'endinsen en el món de la presó

■ La pastoral penitenciària pren forma al Barcelonès nord amb l'Associació Nova Esperança

Tot acollint la invitació papal formulada a la *Tertio millennio adveniente*, el Consell Pastoral arxiprestal de Badalona sud no va voler desaproveitar el gran repte de l'any 2000 i va començar a albirar una iniciativa que tot just ara comença a fer-se realitat: constituir un equip de pastoral penitenciària. La idea era empen-

dre un projecte que fos palpable i que tingués un tarannà pastoral i social, i «de totes les necessitats, vam veure que n'hi havia una de molt urgent i que era precisament el món dels presos i sobretot dels seus familiars», recorda Mn. Josep Lluís Socias, que era fins no fa gaire arxiprest de Badalona sud

Si el projecte va començar com una iniciativa de l'arxiprestat de Badalona sud, que a banda de Badalona també abasta Sant Andrià de Besòs, més endavant, i veient que la problemàtica dels presos i les seves famílies no es limitava només a una zona determinada, l'arxiprestat de Badalona nord, que engloba Montgat i Tiana, va acabar per adherir-s'hi. La cosa, però, no acaba aquí. Tot i que a hores d'ara encara no s'han dut a terme trobades conjuntes, el projecte és a punt d'ampliar-se a l'arxiprestat de Girona, on també des de fa temps impulsen la pastoral penitenciària. D'aquesta manera, i arribats aquí, podem afirmar que la pastoral penitenciària ja és a punt d'esdevenir una realitat, si més no de forma unitària, a tot el Barcelonès nord, que engloba un total de 27 parròquies i de més de 360.000 habitants.

Dos anys enrere, quan el Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària (Sepap) de Barcelona celebrava els deu anys d'existència, el seu director, Andreu Oliveras Torrents, manifestava en aquestes mateixes pàgines el desig que les parròquies i, de forma més àmplia, els arxiprestats, s'impliquessin més en la pastoral penitenciària. Així com hi ha grups de Càritas o de pastoral de la salut, demanava ell, seria convenient que les parròquies que viuen de prop la problemàtica de les presons tinguessin equips de pastoral penitenciària. Aquesta realitat que es viu ara al Barcelonès nord, doncs, no deixa de ser una resposta a un dels objectius manifestats pel Sepap: «La integració plena de la pastoral penitenciària en la pastoral general de la diòcesi i de les parròquies.»

Els presos i els familiars són els dos àmbits d'actuació previstos en els objectius d'aquest grup de pastoral penitenciària, que, segons desig exprés de Mn. Josep Lluís Socias, de cara al 2002 funcionarà a ple rendiment. El voluntariat brindarà la seva gran capacitat d'escolta i d'acompanyament a unes persones —els presos, però també els seus familiars— mancades massa sovint d'un amic que estigui disposat a escoltar i a donar un cop de mà quan sembla que les dificultats eclipsen tot signe d'esperança. Una ajuda, doncs, que es basa en l'acompanyament i en l'escolta i que, en el cas dels familiars, pren una especial significació. «Ningú no explica als amics o als veïns, per por al rebuig

social, que té un fill o una filla a la presó, i justament aquesta necessitat de parlar-ne i de sentir-se acompanyats en moments tan dolorosos és la que miraran de satisfer els voluntaris que els atenguin», indica Mn. Josep Lluís Socias.

Trampolí per a la reinserció social

Un cop els presos obtinguin la llibertat, entrarà en funcionament la segona fase del projecte, consistent en la posada en marxa d'un pis d'acollida perquè recuperin els hàbits socials i cívics que hagin pogut

La presó Model de Barcelona.

perdre durant el compliment de la condemna. El pis d'acollida farà, en definitiva, una funció de trampolí per a la seva reinserció a la societat.

La Fundació privada Roca i Pi ha estat la que ha cedit un pis al centre de Badalona, on s'estaran aquestes persones durant el temps que necessitin per trobar una feina i un lloc on viure (segons experiències similars, estaríem parlant d'una mitjana de sis mesos). Mn. Josep Lluís Socias preveu que el pis, que es troba en obres de rehabilitació, començarà a funcionar a partir del mes de desembre vinent amb una capacitat per a unes tres o quatre persones, acompanyades d'un formador. La selecció de les persones acollides anirà a càrrec del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, que, d'altra banda, aportarà el suport econòmic i logístic necessari per poder tirar endavant el projecte amb

garanties de qualitat. Així, l'equip de pastoral hi posarà els voluntaris mentre que la Generalitat es farà càrrec dels professionals: educadors i assistents socials.

Per gestionar l'organització de les tasques del voluntariat, així com la recepció de les subvencions tant públiques com privades i la promoció del pis d'acollida, es crearà una associació integrada per membres dels arxiprestats de Badalona sud, de Badalona nord i de Girona. Mn. Josep Lluís Socias informa que es dirà Associació Nova Esperança i que el seu fet diferencial serà el d'aportar un matís cristià a la problemàtica que es viu a les presons: «Volem transmetre al món de les presons i tot el que l'envolta un tarannà cristià, de saber descobrir en el germà la seva dignitat i valua, malgrat que estigui privat d'un aspecte tan essencial per a la persona com és el de la llibertat.»

Buit formatiu

«Hi ha un buit que cal omplir i que és el de la nostra formació», reconeix Mn. Josep Lluís Socias. Els instigadors del projecte, per bé que tenen experiència amb altres tasques de pastoral parroquial, es troben a les beceroles pel que fa a la pastoral penitenciària. És per això que, tan bon punt el compromís adoptat començava a fer les primeres passes, van iniciar les primeres reunions amb persones que fa molts anys que es dediquen al món de les presons, alhora que ja han tingut l'oportunitat d'estrenar-se en les primeres visites als presos i als familiars, cosa que ha estat per a Mn. Josep Lluís Socias un enriquiment immens: «Jo diria que nosaltres encara no hem donat res, sinó que som com un infant en edat de créixer que obre uns ulls com a taronges per mirar-ho tot bé i posa les orelles ben dretes per descobrir tot el que s'esdevé al seu voltant.»

Però insisteix més i més en la necessitat que els voluntaris es formin. «Fins que no arribem a descobrir que tant els presos com les seves famílies ens estan fent un gran bé, no estarem prou preparats», afirma Mn. Socias. I acaba llançant una crida: «Encara no sabem quants voluntaris necessitem, però hem de tenir en compte que la població penitenciària del Barcelonès nord és d'unes 800 persones. Per això tot voluntari és benvingut, però cal posar

EL RETRAT

Mn. Josep Lluís Socias Bruguera ha estat durant deu anys rector de la parròquia de Mare de Déu de la Salut de Badalona. Ara s'ha pres, tal com defineix ell, un any i mig sabàtic, per tal de centrar-se en la pastoral penitenciària que va iniciar com a arxiprest de Badalona sud. Tot i la nova dedicació, no ha abandonat del tot la funció parroquial, ja que continua col·laborant amb la parròquia de Santa Maria de Badalona alhora que és conseller de Càritas. «Ja veurem què passarà d'aquí a un any», afirma.

Per circumstàncies laborals dels pares, Josep Lluís Socias va néixer a Cadis el 1945. Va ser ordenat prevere de Barcelona el 1975 i el seu primer destí parroquial va ser Sant Joan Despí, on ja havia estat durant l'any anterior a la seva ordenació. D'allí va passar a Sant Josep Oriol de Santa Coloma de Gramenet, on va ser rector durant catorze anys, fins que va arribar a la Mare de Déu de la Salut de Badalona.

de nou l'accent en la formació. Com més voluntaris preparats tinguem, més coses podrem fer i, en lloc de tenir només una casa d'acollida, potser més endavant en podrem tenir més.»

Per això, especialment en temes de formació, mantindran un contacte estret amb el Sepap, que recull una experiència de més de deu anys en la pastoral penitenciària i, en aquest sentit, el 6 d'octubre passat ja van participar en la IX Jornada de Pastoral Penitenciària dels bisbats amb seu a Catalunya.

(Els que vulgueu més informació podeu posar-vos en contacte amb Mn. Josep Lluís Socias al telèfon 607 324 606.) (C.M.)

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

al servei de grans persones grans

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

www.residenciapmiralles.org

e-mail: persones@teleline.es

Mn. Andreu Oliveras dirigeix el Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària de Barcelona

«La presó hauria de ser com qualsevol altra institució social»

Mn. Andreu Oliveras Torrents (Sant Celoni, 1943) és capellà de la presó Model de Barcelona, que aplega una població de més de 1.500 reclusos. Aquest prevere, que és director del Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària (Sepap) de Barcelona, no es limita a celebrar la missa

dominical, sinó que cada dia visita la Model per interessar-se per la sort del poble que li ha estat encomanat de pastorejar, encara que sigui entre els barrots de la presó. Coneix les seves vides i s'interessa pels seus problemes, però també per les esperances i il·lusions. Els escolta, els acom-

panya i els ajuda materialment en tot el que pot. «El fet de la presència és molt important», recorda Mn. Andreu Oliveras, «perquè a la presó, així com passa en una parròquia, si els fidels no et veuen més que durant la missa dominical no arribaràs a entrar mai en el seu món».

—Quan es va endinsar en el món de la pastoral penitenciària?

—De fet, la meua relació amb el món de les presons es remunta a quan estudiava primer i segon de teologia. Amb tres seminaristes més, vam iniciar una experiència pastoral consistent a visitar la Model cada diumenge al matí. Anàvem al locutori de jutges, perquè abans estava prohibit entrar a la presó, i manteníem un primer contacte amb els reclusos joves. Però no va ser fins a l'any 1990, quan era professor i director de l'Escola de Mestres Blanquerna, que va renèixer en mi la inquietud de col·laborar pastoralment en una realitat marginal. Paral·lelament, un mercedari em va parlar de les dificultats que tenien per trobar un capellà que volgués atendre pastoralment la presó de Quatre Camins, a la Roca del Vallès. Me'n vaig fer càrrec jo. (Temps després, m'havia d'assabentar pel vicari episcopal de la zona del Vallès que no hi havia hagut cap altre capellà disposat a encarregar-se del servei religiós a la presó. Això em va doldre moltíssim. Descobria de cop i volta que hi ha ministeris de primera, de segona i fins i tot de tercera categoria.) Va ser així que gairebé durant dos anys vaig poder compaginar aquesta feina a la presó amb la docència. Més endavant em vaig adonar que m'hi havia de dedicar de ple perquè la pastoral penitenciària és molt absorbent.

—De Quatre Camins a la Model...

—Vaig estar gairebé durant set anys a Quatre Camins. Ja com a director del Sepap, vaig passar a la Model per una qüestió conjuntural, perquè el capellà responsable es jubilava i calia procedir a la substitució.

—Quina és l'experiència més dura que ha viscut mai a la presó?

—Per a mi una de les experiències més dures és cada vegada que entro a la presó i em diuen que a la matinada, en fer el recompte, han trobat un pres mort. És una cosa que no acabes de pair mai. També és molt interpel·lador prendre consciència que tu també podries trobar-te en la seva situació si haguessis seguit un mateix procés de vida. És a dir, mentre jo jugava a bales, ells jugaven a fumar porros i a cometre petits robatoris. Imagineu-vos, doncs, la situació d'un noi amb un pare alcohòlic —n'hi ha més dels que ens pensem— i que pateix agressivitat a casa. Què fa aquest noi? Se'n va de casa ben jove, amb només 13 o 14 anys, a buscar-se la vida com pot i com ha après a fer-ho. A tot això cal sumar-hi un nivell escolar que amb prou feines arriba a primària i factors especialment durs com la soledat i la desestructuració afectiva. El problema de fons és un problema afectiu. D'altra banda, en els darrers vint anys hi ha hagut un capgirament en l'esquema clàssic

de la delinqüència, de manera que actualment hi ha un gran nombre de persones que delinqueixen per culpa de la seva drogodependència.

—Després de més de deu anys d'experiència, com definiria la pastoral penitenciària?

—És una part de la pastoral de l'Església que es fa present en una realitat concreta però que, a més de concreta, està o hauria d'estar molt vinculada amb la comunitat parroquial i diocesana. No hem volgut mai ser una pastoral especialitzada, perquè, de fet, com més especialitzada és una pastoral més marginada està, sinó que sempre hem tingut una vocació d'integració amb les diòcesis i, per tant, amb les comunitats, amb les parròquies, amb els arxiprestats, amb les realitats eclesials i també amb les extraeclesials.

—Els tres pilars d'una pastoral ben feta haurien de ser presos, familiars i víctimes. L'ideal ha esdevingut realitat?

—Si en el nivell de presos i en els dels seus familiars es treballa, no passa el mateix en el cas de les víctimes, que són de fet les

—La intenció d'acostar víctima i bòtxi sembla una utopia.

—Encara que hi ha poques experiències al respecte, la mediació penal és la realitat més recta i més sincera per portar a terme la reinserció social. És a dir, per a la reinserció és importantíssim que l'autor del delictes accepti i conegui personalment el mal i les conseqüències del que ha fet, sobretot si tenim en compte que tendeixen a despersonalitzar la víctima del delictes. També, a l'inrevés, és important que la víctima, tot i

poguéssim derivar els drogoaddictes, els malalts mentals... en centres on els poguessin tractar de forma especialitzada, potser sí que la reinserció seria més veritat del que ara és.

—Cal, doncs, redefinir el paper dels centres penitenciaris a la societat?

—Jo reivindicaria que la presó fos una institució social com qualsevol altra; amb un règim més tancat, però amb la mateixa categoria i qualitat que altres institucions. Perquè no veiem la presó com una institució de la societat i no com una cosa aliena a nosaltres? Perquè no hi ha més interacció entre els presos i la societat? Si coneguéssim una mica més el món de la presó segurament no diríem les coses que arribem a dir.

—Com es viu la fe a la presó?

—A la Model, el diumenge celebren la missa a la capella i hi assisteixen una mitjana d'unes seixanta persones. També tenim un grup de catequesi els dissabtes al matí, on participen una vintena de persones estables, mentre que a la tarda dos grups es reuneixen per reflexionar a partir de la celebració de la paraula i a través del cant. També hi ha grups de pregària o els anomenats racons de pau. Totes aquestes dinàmiques són elements pastorals de primer ordre. D'altra banda, és curiós com els tranquil·litza llegir la Bíblia, especialment als presos de primer grau que es troben aïllats de la resta de la població reclusa. En aquest sentit, un altre aspecte a potenciar seria la creació d'un grup de Bíblia.

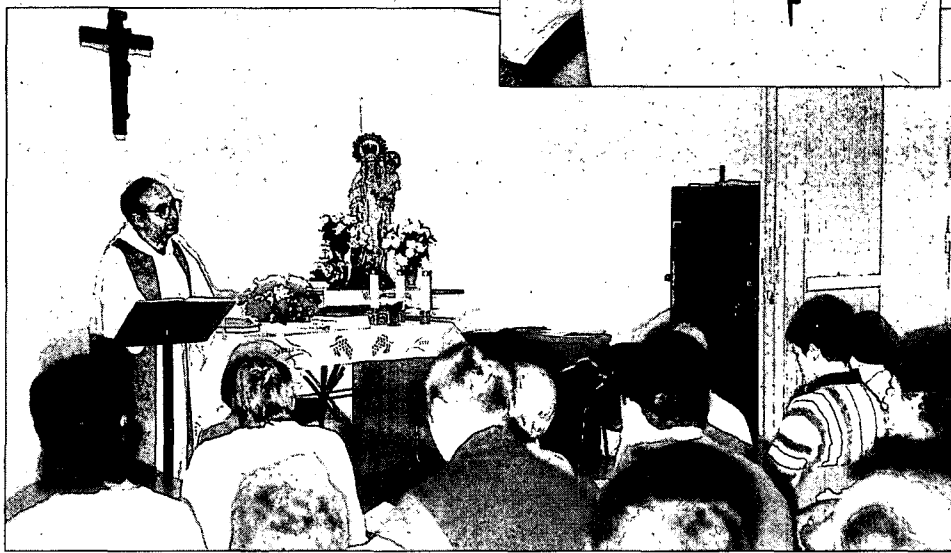
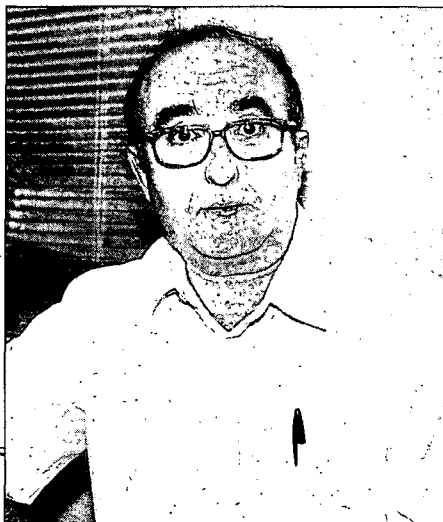
—Hi ha devoció a la Mare de Déu?

—El pres té una devoció molt gran per la Mare de Déu. Per a ells és el referent de la mare que sempre es manté ferma al seu costat, que no els abandona. És aleshores aquesta figura de la mare la que ells projecten en la seva devoció a la Mare de Déu. Acostumem a acabar la missa del diumenge amb un cant a la Mare de Déu.

—El 6 d'octubre totes les diòcesis catalanes van celebrar una trobada conjunta a Barcelona. Amb tot, hi ha una coordinació interdiocesana real?

—No solament hi hauria d'haver més coordinació entre diòcesis, sinó que hauríem de tenir un secretariat interdiocesà de pastoral penitenciària, com n'hi ha de pastoral de salut, de catequesi, de mitjans de comunicació, etc. De fet, ja hem presentat un avantprojecte, però encara està pendent d'aprovació. Amb un secretariat interdiocesà de pastoral penitenciària, sumariem esforços a l'hora de parlar amb una veu única amb la Direcció General de Serveis Penitenciaris de la Conselleria de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Això d'una banda, i de l'altra, podríem trobar un estil i una orientació de pastoral més homogènia entre totes les diòcesis, encara que les realitats siguin diferents.

Reportatge: Carme Munté

Mn. Oliveras celebra la missa cada diumenge a la Model.

grans oblidades en el codi penal. (Només cal veure que, a diferència dels autors del delictes, la víctima no té dret a un servei gratuït d'advocat.) Són precisament aquests dos pilars de família i víctimes els que són difícils d'atendre sense aquesta integració de la pastoral penitenciària en la pastoral diocesana; és el que els fa diferents dels presos, als quals podem arribar directament a través de la mateixa institució penitenciària. Per això hem d'anar creant aquesta consciència que, encara que no et toqui de prop, tots ens hem d'involucrar en les necessitats dels altres; en aquest cas, en les necessitats d'una mare que té el fill o la filla a la presó, o d'una persona que acaba de ser víctima d'un delictes.

que sigui molt difícil, pugui posar-se al lloc del delinqüent per mirar d'entendre per què ha arribat on ha arribat i per què ha fet el que ha fet.

—La presó fa prou per la reinserció social?

—El que pot fer la presó és donar instruments que poden servir per a la reinserció. Consistiria a donar una formació bàsica (primària, secundària o fins i tot universitat a distància); una cultura, a través de diversos tallers, i una formació professional (cal potenciar cursos d'aprenentatge de feines concretes). De fet, tot això ja es fa a la presó, però considero que a uns nivells insuficients. D'altra banda, el drama és que tot va a parar a la presó, és com una claveguera. Si

Vaticà

església en el món

Quan només ens queda pregar...

■ Joan Pau II i el Sínode de Bisbes reunit a Roma dediquen l'11 d'octubre a pregar per la pau

ROMA.— Els atacs nord-americans contra l'Afganistan, iniciats el 7 d'octubre, encara han donat més motius a l'Església per a la pregària. Si l'11 de setembre ja havia estat qualificat pel Papa com «un dia fosc per a la humanitat», un mes després no hi ha res que faci aclarir aquesta foscor. La resposta armada iniciada pels Estats Units dona prou raons per a la preocupació. Des del Vaticà, no obstant això, es manté la cautela i ara més que mai s'alça la mirada cap al cel a la recerca de l'únic que pot portar la pau.

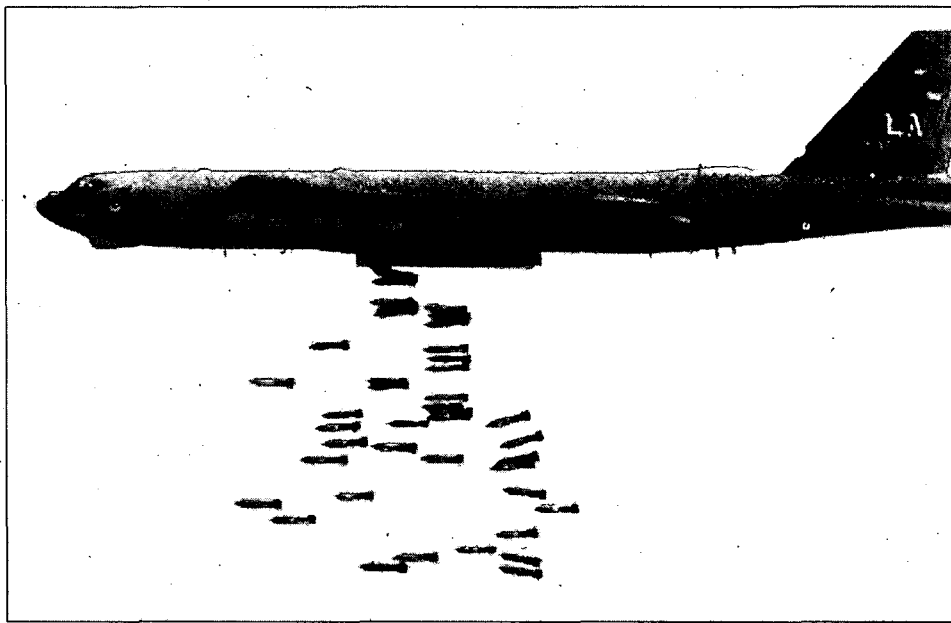
Tan sols unes hores després dels primers bombardejos contra l'Afganistan, el papa Joan Pau II va confessar «l'angoixa i la preocupació que provoca en nosaltres aquest moment delicat de la vida internacional». Davant d'aquesta circumstància, el Pontífex insisteix molt en les seves aparicions públiques a convidar a «resar per la pau i a comprometre'ns en la construcció d'un món sense violència, fonamentat en el respecte de la dignitat de qualsevol ésser humà».

L'11 d'octubre passat, un mes després dels terribles atemptats contra Washington i Nova York, tant el Sant Pare com el Sínode de Bisbes reunit aquest mes a Roma van dedicar de manera particular el dia a la pregària per la pau al món, i concretament per sis intencions: pels difunts; pels governants; per la conversió dels terroristes; pels parents de les víctimes; pels que han

participat en les operacions de salvament i per tots els «fills d'Abraham», és a dir, jueus, musulmans i cristians. Joan Pau II va presidir també l'eucaristia a la basílica de Sant Joan del Laterà, a la qual van assistir els càrrecs més alts de l'Estat italià.

Pel que fa a la resposta armada dels EUA el 7 d'octubre passat, els prelatos nord-americans assistents al Sínode van fer públic el 9 d'octubre passat un comunicat en el qual mantenen que la resposta militar del seu país davant del terrorisme «tan sols es justifica si està limitada i dirigida acuradament als terroristes i als seus auspicadors».

Els bisbes nord-americans, entre els quals hi havia el de Nova York, el cardenal Edward Egan, han demanat de manera insistent als seus líders polítics «continua pregària, determinació i moderació» alhora de prendre resolucions militars contra

El bombardeig de l'Afganistan augmenta «l'angoixa i la preocupació» del Papa.

l'Afganistan. «Més enllà de la crisi —assenyalen en la declaració— continuem urgint a la represa de mesures diplomàtiques i d'altres per assegurar una pau justa per als palestins i els israelians, i un món que sigui més just i pacífic per a tots els que pateixen la pèrdua dels drets donats per Déu. Tot el nostre esforç hauria d'estar guiat pel nostre desig d'un món que respecti veritablement els drets i la dignitat de

cada persona humana.»

El missatge dels prelatos nord-americans concloïa amb una crida a la pregària: «Enmig del conflicte, preguem per la pau. En lloc del terrorisme, busquem la justícia. En resposta a l'odi, oferim amor. En un temps de prova, ens girem cap a Déu com el nostre refugi i fortalesa, perquè ens assenyali el camí de la curació, la reconciliació i la pau.» (C.C.)

PAKISTAN

Els cristians s'impliquen en l'assistència de refugiats afganesos

FAISALABAD.— La resposta militar que els Estats Units van emprendre el 7 d'octubre contra l'Afganistan ha incrementat la pregària de molts cristians per la pau, però no només això. En molts casos, també s'ha vist acompanyada de l'acció. A la frontera que limita Pakistan amb l'Afganistan cada vegada és més gran el nombre de catòlics que s'impliquen en l'assistència dels refugiats afganesos que ara més que mai fugen del seu país.

El bisbe de Faisalabad, Mons. Joseph Coutts, va manifestar recentment que «com

a cristians hem de sortir a l'encontre dels musulmans per dir-los que com a ciutadans de Pakistan també estem preocupats per la situació del país i de les seves fronteres». Una de les entitats que s'esforça més en aquesta tasca és Càritas, la xarxa internacional de la qual ha assumit la realització d'infraestructures higièniques i d'aprovisionament d'aigua de sis nous camps de refugiats afganesos, al nord-oest de Pakistan, amb capacitat per a 70.000 persones. Al mateix temps, treballa ja en la preparació de nous camps en els quals

oferirà gèneres de primera necessitat a 55.000 famílies; més de 330.000 persones.

Els directius de Càritas expliquen que es fa un esforç particular perquè, a més de les ajudes materials, es pugui oferir ajuda psicològica a aquestes persones que des de fa temps viuen en condicions molt dures. Aquesta tasca inclou el llançament de missatges de pau i de tolerància difosos per ràdio a l'Afganistan. Mons. Coutts és el

primer que dóna suport a aquesta feina ja que com ell mateix va afirmar després de la resposta militar nord-americana a l'Afganistan, «per eliminar el terrorisme primer cal eliminar la pobresa a través d'una distribució de la riquesa al món més justa». «No crec que el terrorisme es redueixi a través de més violència i de la mort de moltes persones innocents», va concloure el bisbe de Faisalabad. (Zenit/ACI)

L'acollida dels refugiats afganesos té una gran presència catòlica a la frontera pakistanesa.

ASSOCIACIÓ CULTURAL
CHARLES PÉGUY

us volem convidar a la Conferència Col·loqui
que el **professor Giancarlo Cesana**
del **Consell de Presidència de "Comunione e Liberazione"**
pronunciarà a **dos quarts de vuit del vespre del 25 d'octubre**
a l'**Auditori del Palau de la Generalitat** amb el títol:

**"L'ÚNICA POSSIBILITAT:
EDUCAR HOMES LLIURES"**

Agraïm a la Generalitat de Catalunya la promoció de l'acte.
L'entrada és per invitació personal nominal
(els interessats poden trucar al telèfon de l'Associació 935 898 296).

Compromesos amb la missió

■ El 21 d'octubre l'Església celebra la Jornada Mundial de la Propagació de la Fe (Domund)

Amb la mirada posada a Àsia central, l'Església universal celebra aquest cap de setmana la Jornada del Domund. Els últims esdeveniments han posat més que mai al descobert les dificultats a què s'enfronta la missió, una cosa que atorga al missioner un valor que ja tenia, però que ara es fa més evident. Per això, Joan Pau II convida de nou tots els cristians a comprometre's d'una manera especial amb les missions, ja que «la vocació universal a la santedat està estretament vinculada a la vocació universal a la missió» (*Redemptoris missio*, 90).

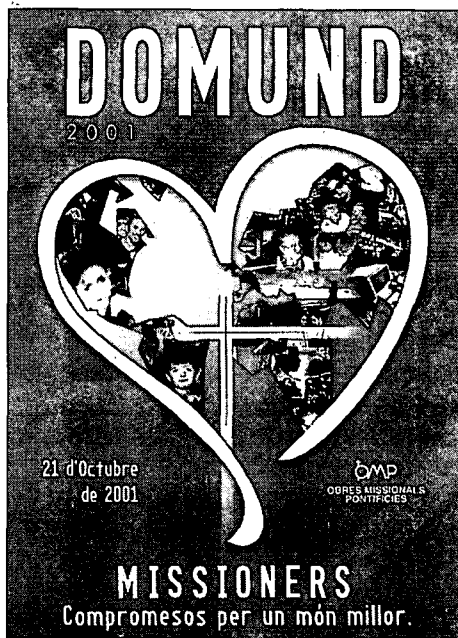
Totes les diòcesis, parròquies, comunitats i instituts del món catòlic celebraran junts el proper diumenge 21 d'octubre la Jornada Mundial del Domund. Enguany, a més, se celebra que en fa 75 el papa Pius IX la va instaurar. Si a això hi sumem la greu situació geopolítica que travessa el món actual i especialment determinades zones on també s'ha implantat la missió, la jornada pren un protagonisme especial.

El papa Joan Pau II, en el missatge elaborat especialment per a la jornada, insistia que «la crida a la missió pren una singular urgència si mirem a aquesta part de la humanitat que encara no coneix o reconeix Jesucrist. [...] La missió *ad gentes* és avui més vàlida que mai». Encara que el document papal va ser elaborat ja fa uns mesos, atès el context en què ens trobem, aquest pren avui una gran actualitat. La situació mundial, especialment pel que fa al món islàmic, remarca encara més, si es pot, la vocació missionera. Per als missioners, jugar-se la vida no ha estat mai una metàfo-

ra, encara que en situacions com l'actual, els testimonis i experiències que ens van arribant ho converteixen en una realitat sense paliatius.

Allò més fàcil avui, «davant de l'evidència de la pròpia fragilitat i insuficiència, de la temptació humana», seria acomiadar la gent. En canvi, Joan Pau II proposa tornar a la contemplació del rostre de Jesús per tornar a escoltar el que ens ha de dir: «No cal que se'n vagin: doneu-los vosaltres mateixos menjar.» «No podem callar el que hem vist i sentit. També avui, molts homes i dones, amb la seva dedicació i sacrifici, són per a nosaltres manifestació eloqüent de l'amor de Déu», afegeix el Pontífex.

La propagació de la fe, ja sigui en el nostre món més proper, com en el més llunyà, implica no només parlar de Jesús, sinó sobretot fer-lo «veure» en nosaltres als altres. Per això, en aquest inici de tercer mil·lenni, «l'Església està cridada a renovar-se per assumir amb impuls nou la seva missió evangelitzadora, perquè, abans

Cartell de la Jornada del Domund 2001.

d'evangelitzar, cal estar evangelitzats, haver estat convertits per la Paraula de Vida, per les trobades profundes amb Crist en els sagraments i per la proximitat amistosa amb l'Esperit», afirma Mons. Francisco Pérez González, director d'Obres Missionals Pontificies a Espanya. Aquesta idea, tan antiga com el mateix cristianisme, la repeteix també insistentment Joan Pau II: «Contemplar Jesús, el "primer i més gran evangelitzador", ens transforma en evangelitzadors. Ens fa prendre consciència de la seva volun-

tat de donar la vida eterna a aquells que el Pare li ha confiat.»

Aquesta campanya, ja tradicional en el si de l'Església, s'impulsa amb especial «devoció» des de totes les diòcesis del món. També a Catalunya, on l'impuls missioner és important. Només a la diòcesi de Barcelona hi ha més de cinc-cents missioners repartits per tot el món. L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, en l'exhortació pastoral amb motiu del Domund, es refereix a aquests missioners com a persones que «porten alleujament al cor insegur de la gent i, molt sovint, al cos malalt i afeblit, ferit, d'aquelles poblacions que, en la seva pobresa, són les preferides de Déu». Els missioners són, en moltes ocasions, els protagonistes ocults d'«una millora lenta i radical del món, en què es veu el cor, però que el mou i l'uneix en veritable comunió universal. És la xarxa invisible de l'amor, que neix del Creador i reneix en el Salvador».

A més de mostrar i sensibilitzar tots els cristians sobre la realitat missionera, la Jornada del Domund representa també una crida personal al compromís. La missió afecta tots els cristians, totes les diòcesis i parròquies, i segons remarca el Papa, «no demanen només ajut, sinó compartir l'anunci i la caritat envers els pobres». Joan Pau II acaba el seu missatge incitant a un «esforç comú més gran per promoure l'esperit missioner i procurar les ajudes materials necessàries, que tant necessiten els missioners». (C.C.)

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf · ARQUEBISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa · BISBAT DE GIRONA

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell

107.5 FM Ràdio Principat: Andorra · BISBAT D'URGELL

Vaticà

El bisbe del nou mil·lenni: un home pobre i dialogant

■ El cardenal Carles intervé al Sínodo parlant de l'esperança

ROMA.—La relació del bisbe amb els seus sacerdots és un dels temes que més interès suscita en el Sínodo de Bisbes, que reuneix a Roma representants de tots els episcopats del món fins el 27 d'octubre. El diàleg, la pobresa i la formació permanent van centrar els debats de la segona setmana.

Només un bisbe pobre, que defen- si els drets dels pobres serà creïble. Aquesta és una de les constants que s'han perfilat en la segona setmana de la X Assemblea General Ordinària del Sínodo de Bisbes.

El diàleg i l'esperança també preocupen els bisbes catòlics. De fet, l'esperança i la tasca d'aixecar els valors i la cultura del propi país van centrar la intervenció sinodal del cardenal Ricard Maria Carles, que va relatar exactament que «hem d'explicar al poble de Déu, pel que fa al seu comportament, no només els pecats que ha d'evitar sinó sobretot com ha de fer el bé». Carles, en un exercici d'humilitat, va confessar que «demana al Senyor que en l'evangelització i la santificació del seu poble, Ell vagi molt més enllà del que jo, en el profund de la meua ànima, veig com a possible, tot i que no em considero pessimista». El cardenal de Barcelona va especificar també que «una cultura immanent margina qualsevol esperança autèntica».

El també espanyol Elías Yanes Álvarez, arquebisbe de Saragossa, va demanar una potenciació de la santedat laical per part del bisbe. El bisbe Yanes va fer esment de les diferents formes d'apostolat secolar associat que han ocupat un lloc especial, com associacions i moviments d'Acció Catòlica.

El bisbe i els sacerdots: diàleg

La relació del bisbe amb els seus sacerdots ha estat exposada per més d'un prelat. Antoni Pacyfik Dydyz, franciscà i bisbe de Drohiczyń (Polònia), va lamentar que el bisbe no tingui temps per atendre els seus sacerdots o altres persones necessitades. Davant de les pressions i reunions que té el bisbe habitualment, Dydyz va proposar que s'alliberi de la feina que depengui de la mentalitat del nostre temps i pugui tenir temps per servir.

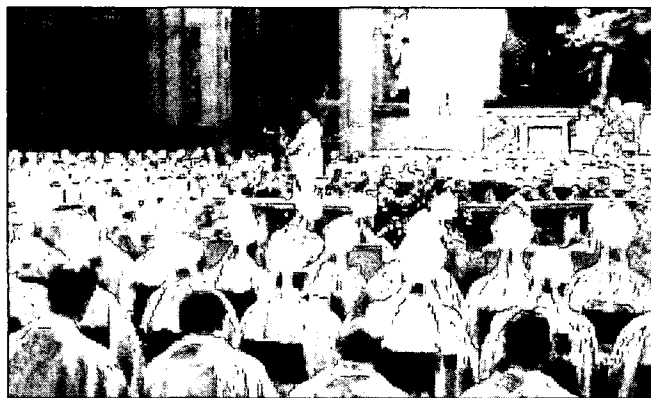
El cardenal Ratzinger, sempre aplaudit en les seves intervencions, va dir que «el món té set de conèixer no els nostres problemes eclesials, sinó el foc que Jesucrist ha vingut a dur sobre la terra». Ratzinger va insistir en l'esperança i en la necessitat de parlar clarament de Déu, així com en la urgència de recuperar el Jesús històric veritable. Per al cardenal Ratzinger, «el problema central del nostre temps és el buidament de la figura històrica de Jesucrist».

Els mitjans de comunicació han estat tractats per més d'un prelat. Destaquem la intervenció del vice-president de la Conferència Episcopal dels Estats Units i bisbe de Belleville, Wilton Daniel Gregory, que va dir que el bisbe ha d'estar preparat per utilitzar la nova tecnologia i respondre del seu mal ús. Gregory va advertir que «l'escassa familiaritat i la incomoditat en la utilització de tecnologies que influencien tot el nostre món s'està convertint en una excusa inacceptable per als pastors del tercer mil·lenni».

L'arquebisbe de Lecce (Itàlia), Cosmo Francesco Ruppi, va deixar ben clar que «l'Església és prudent i pacient, però no silenciosa quan estan en joc el dret a la vida, a la salut, a la supervivència, a tots aquells drets fonamentals», i va recordar que pel que fa referència als grans temes de justícia social i equilibri econòmic-social, «l'Església no és, no pot ser-ho,

ment dels instituts religiosos: «Tractem de posar en pràctica un tipus de govern que afavoreixi la participació, posi l'accent en l'apropament i la comunió fraterna entre tots els membres i privilegiï l'escolta, el diàleg, la subsidiarietat i la capacitat de donar raó. Es tracta d'una manera d'exercir una autoritat autèntica, però de manera col·legial. Abans de prendre decisions de certa importància, com a norma, són consultats tots aquells la vida dels quals serà influenciada per la decisió mateixa.» Fleming va suggerir als bisbes que potser aquesta experiència podria ser útil per reconsiderar l'estil de les Conferències Episcopals i dels Sínodes Episcopals.

Pel que fa al diàleg, el bisbe Malcolm Patrick McMahon, dominic i bisbe de Nottingham (Gran Bretanya), va remarcar que «en lloc de sentir-nos amenaçats per les opinions contràries, nosaltres també, com sant Tomàs d'Aquino, hauríem d'aprendre de les argumentacions alie-

Alguns dels bisbes s'han pres el sínodo com a una ocasió per poder compartir els seus drames personals, i han centrat la seva intervenció a nivell local. És el cas del bisbe Angelo Massafra, arquebisbe de Shkodër i president de la Conferència Episcopal d'Albània, que va exposar com la dictadura comunista albanesa ha estat la més atea i deshumanitzadora del segle xx. En un context plurireligiós, on la majoria és musulmana, el bisbe només pot ser un bisbe missioner que anunciï la paraula de Déu. Després de perfilar un panorama tristament desolador, Massafra va cloure dient que «l'Església a Albània és una Església màrtir».

En el mateix sentit testimonial, el patriarca d'Antioquia dels maronites, el cardenal Nasrallah Pierre Sfeir, del Líban, va sol·licitar que el bisbe sigui aquell que «espera contra tota esperança». Sfeir va dibuixar el panorama libanès, en què més d'un milió de persones amb estudis universitaris han abandonat el país en el darrer decenni a causa dels conflictes bèl·lics.

Pel que fa a la col·laboració del bisbe amb el laicat, el prelat de Tromsø (Noruega), Gerhard Ludwig Goebel, va insistir en la tasca de col·laboració amb els laics segons el principi de subsidiarietat, i va dir que «ha de respectar el coneixement superior dels laics en relació a l'àmbit secular».

La religiosa i fins fa un mes presidenta de la UCIP (Unió Catòlica Internacional de Periodistes), Theresa Ee-Choi, membre del Pontifici Consell per als Laics, va demanar «bisbes disposats a escoltar aquells que estan cridats a servir. L'autoritat en l'Església no existeix per tenir poder sinó per donar-ne».

La globalització també preocupa els bisbes. Joseph Henry Ganda, arquebisbe de Freetown i Bo (Sierra Leone), va citar com un dels principals aspectes negatius de la globalització el fracàs a l'hora de promoure la vida conjugal i de família. Va instar el Sínodo a establir algunes línies per aconseguir un acostament pastoral a la globalització.

Miriam Díez i Bosch

Prop de 250 bisbes de tot el món s'apleguen aquest mes a Roma en la X Assemblea General Ordinària del Sínodo de Bisbes.

neutral, com no ho és mai en temes de pau, llibertat i diàleg». Monsenyor Ruppi va fer referència a l'escenari mundial que fa de teló de fons al sínodo dient que «l'autèntic atac no s'ha produït contra una gran nació treballadora, els Estats Units, sinó contra el poder econòmic mundial, contra els grans poders que estrangulen pobles sencers, condemnant-los a la fam».

Aprendre del diàleg dels religiosos

El Pare David A. Fleming, superior general dels Marianistes, va fer una aportació molt positiva explicant el funciona-

ment dels instituts religiosos: «Tractem de posar en pràctica un tipus de govern que afavoreixi la participació, posi l'accent en l'apropament i la comunió fraterna entre tots els membres i privilegiï l'escolta, el diàleg, la subsidiarietat i la capacitat de donar raó. Es tracta d'una manera d'exercir una autoritat autèntica, però de manera col·legial. Abans de prendre decisions de certa importància, com a norma, són consultats tots aquells la vida dels quals serà influenciada per la decisió mateixa.» Fleming va suggerir als bisbes que potser aquesta experiència podria ser útil per reconsiderar l'estil de les Conferències Episcopals i dels Sínodes Episcopals.

El bisbe davant del terrorisme

Monsenyor Alphonse Georger, bisbe d'Oran (Algèria), va dissenyar el bisbe en terres de l'Islam com un prelat que aconsella amb serenitat i té paciència en el patiment. Georger va explicar que «en els períodes difícils, caracteritzats per les crisis socials (integritat, terrorisme) que alguns dels nostres països estan travessant, el bisbe ha de ser per a tots el servidor de l'esperança».

Espanya

III Congrés Catòlics i vida pública

MADRID.— Els dies 26, 27 i 28 d'octubre tindrà lloc a Madrid el III Congrés «Catòlics i vida pública», que enguany tindrà per lema «Reptes de la nova societat de la informació». La trobada, com cada any, serà organitzada per la Fundació universitària San Pablo-CEU.

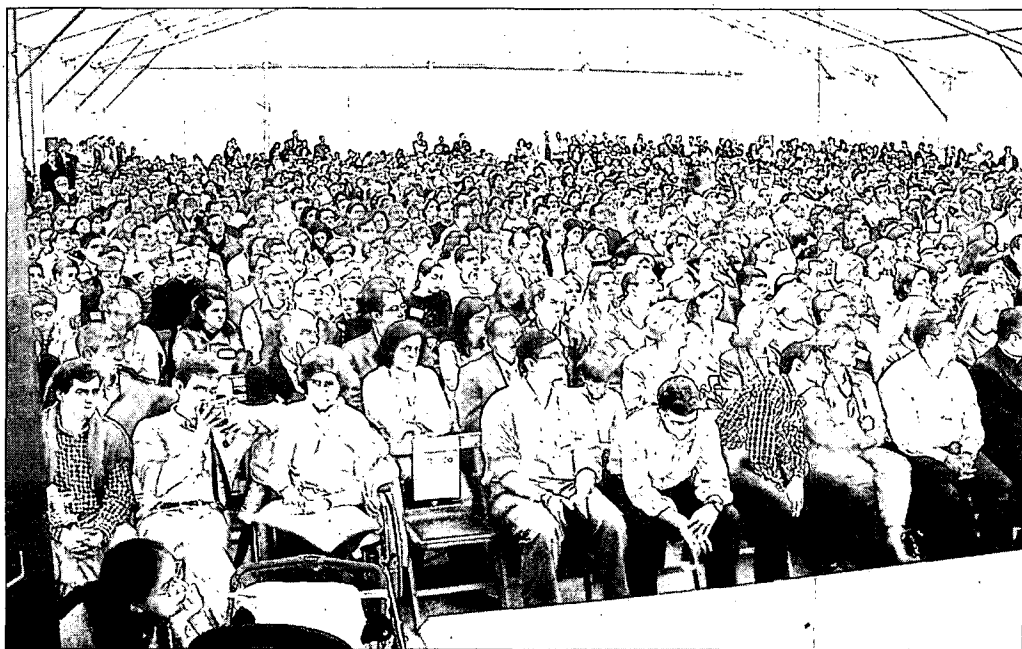
Les diferents ponències que durant els tres dies configuraran el congrés abordaran el tema dels mitjans des de perspectives diferents: el pla social, ètic, antropològic, educatiu... i comptarà amb personalitats prestigioses de l'àmbit de la informació, com Alejandro Llano, antic rector de la Universitat de Navarra, o Pedro Morandé, degà de la Facultat de Ciències Socials de la Pontifícia Universitat Catòlica de Chile. També hi intervindrà, encara que d'una manera testimonial, el nunci de Sa Santedat a Espanya, Mons. Manuel Monteiro de Castro.

L'acte conclourà el 28 d'octubre amb una taula rodona presidida per l'arquebisbe de Mèrida-Badajoz, Mons. Antonio Monteno, membre de la comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la CEE, i que tractarà sobre «Experiències i testimonis catòlics en la societat de la informació», en què participaran especialistes en mitjans de l'Església. (SIC)

La família cristiana en l'Església d'avui

■ Més de 2.000 persones es van reunir en la I Trobada de Famílies

MADRID.— Mons. Manuel Ureña, bisbe de Cartagena-Múrcia, i el P. Marcial Maciel, fundador de la congregació dels Legionaris de Crist i del moviment Regnum Christi, van ser els grans protagonistes de la trobada sobre la família que els dies 6 i 7 d'octubre es va celebrar a Madrid. L'acte, que va aplegar més de 2.000 assistents al Centre Universitari Francisco de Vitoria, forma part d'una mena de trobades que el moviment Regnum Christi organitza periòdicament a diferents llocs del món amb l'objectiu d'aprofundir en el sentit de la vida cristiana enfront dels reptes que planteja la societat actual.

L'auditori del C.U. Francisco de Vitoria va aplegar més de 2.000 persones.

La I Trobada de Famílies va ser inaugurada el 6 d'octubre passat amb la intervenció de Mons. Manuel Ureña, bisbe de Cartagena-Múrcia. En la seva conferència, titulada *L'estat de la qüestió: Espanya en la seva relació amb Crist i l'Església*, va analitzar la situació de la societat espanyola i l'abandonament progressiu de la recerca de la Veritat en el món actual.

Mons. Ureña va constatar que ens trobem en un moment històric en el qual coincideixen dos fonamentalismes: un de religiós, en què alguns pretenen incloure-hi el cristianisme, una cosa que ell considera totalment «inadmissible», i un altre de secularista, en què es busca imposar una visió única de les coses, Déu inclòs, a qui es posa al marge de la vida de l'home. El bisbe de Cartagena-Múrcia va subratllar que és precisament en aquest punt on es gesta «la tragèdia de l'home contemporani, que creu que pot arribar a la seva realització veritable i màxima i fer abstracció de la veritat».

A la tarda, prèvia a la conferència del P. Marcial Maciel, es van celebrar seminaris simultanis sobre temes com defensa de la vida i terrorisme, la missió de la universitat, l'acció dels catòlics en la vida pública o economia, borsa i moral cristiana.

La intervenció del sacerdot mexicà

Marcial Maciel, fundador de la congregació dels Legionaris de Crist i del moviment Regnum Christi, es va centrar sobretot en l'amor de Crist i els valors cristians, principalment la família i la dona. El P. Maciel va presentar Jesucrist com a màxim testimoni de l'amor. En aquest sentit, va recordar que «Crist va venir a aquest món per ensenyar-nos el camí de la Veritat, de l'Amor, de la Justícia, del Cel... per ensenyar-nos l'amor veritable; i com a prova d'aquest amor màxim per nosaltres, va patir els sofriments de la passió i mort a la creu, per redimir-nos dels nostres pecats». Així, per al fundador dels Legionaris de Crist, l'amor autèntic es converteix en donació, i «és aquest amor de Crist el que ha de consolidar la fe dels cristians».

El P. Maciel també va parlar de la família i de la dona com a institucions fonamentals en la societat. En aquest sentit, «després de Déu i de la Mare de Déu; no hi ha res més sublim i formós que la dona, perquè la dona és la font de la vida, és la nostra mare, és d'on venim tots». També va parlar de la crisi que travessa avui dia la família, on es pensa més a tenir que a ser. Per això va encoratjar els més de dos mil assistents a tenir cura de la seva fe i viure-la en família.

La I Trobada de Famílies va concloure el diumenge 7 d'octubre amb la celebració conjunta d'una eucaristia solemne. (C.C.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.** ☐
Àsia i Oceania: 39.100 ptes. ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

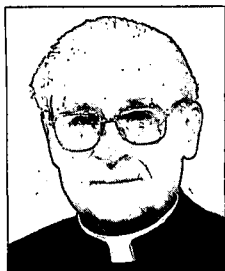
Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Aprendre a viure en família

MÀLAGA.— Ja s'ha posat en marxa la segona edició de l'Escola de Família organitzada pel Centre d'Orientació Familiar de Màlaga. Aquest curs, que exposarà els principals problemes que afecten la convivència matrimonial, es desenvoluparà des d'octubre fins al juny del 2002. Entre els temes que ja s'han començat a abordar destaquen «família i societat», «serenitat», «autoestima», «comunicació i diàleg», «relació de parella», «psicologia evolutiva», «sexualitat humana», etc. El coordinador de l'escola és Andrés Barbudo Quiroga, que estarà acompanyat per un grup de metges i d'orientadors familiars. (ODISUR)

Carta Dominical

La vida interior i l'actuació com a ciutadans

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La vida humana està construïda amb acceptacions i rebuigs. És una forma quotidiana de fer ús de la nostra llibertat per caminar vers la nostra realització, perquè, a diferència dels altres éssers vivents, en néixer som un projecte de persona humana; la prova que és així i que no sempre encertem en les nostres decisions, que van configurant la nostra personalitat, és que molt sovint qualifiquem determinades accions de persones o de grups com a in-humanes, és a dir, com a no humanes.

En aquesta acceptació o en aquest rebuig l'home veritable col·loca la imatge de Déu en el seu centre personal. I parlo de l'home veritable, perquè Crist,

ahora que imatge de Déu, és també imatge de l'home perfecté.

Tanmateix, aquest centre personal se secularitza col·locant el jo en el lloc de l'ànima anhelosa de Déu. Per expressar-ho d'alguna manera, cal procurar que en el fons de l'ànima hi hagi lloc per a Déu i no quedi impedida la seva Gràcia per un jo que la margina. Aquest és el propòsit que centra i a la vegada dinamitza tots els esforços per mantenir i fer créixer la vida interior.

I això no és fugir de la realitat que ens envolta i en què vivim; ben al contrari, és prendre's seriosament la nostra vocació-crida a ser llum, sal i ferment del món. Perquè la intimitat humana no solament no és aliena al canvi històric, sinó que és també font de mutacions històriques. És a dir, la nostra intimitat no solament reflecteix l'entorn, positiu o negatiu, sinó que també el crea, l'augmenta o el frena.

L'actitud que es pren davant del món reflecteix l'actitud que es pren davant de si mateix. D'aquí sorgeix la influència de la veritable religió, d'aquí sorgeix la influència de les persones espirituals per a un avenç real del món i un progrés autèntic.

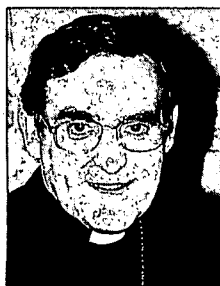
He dit moltes vegades que cap persona, i menys encara un cristià, està cridada a sofrir la cultura en la qual viu, sinó a millorar-la. I, d'altra banda, també repeteixo sovint que, quan els creients cerquen Déu,

quan intenten ser més lleials amb Déu i amb la seva consciència ben formada—no amb qualsevol consciència—, a més d'estar sent bons cristians, estant fent també obra de ciutadania. Quina millor obra de ciutadania que oferir a la societat un esperit recte, noble, compromès, preocupat i que estima els altres, bondados, amb domini de si i amb capacitat de perdonar...?

Vull acabar concretant molt breument un sol punt que es refereix a la nostra actitud davant el que podríem anomenar *la literatura del mal*. Que no és només literatura, sinó també mitjans de comunicació escrits, televisió, cinema, teatre i qualsevol forma d'expressió on pot aparèixer el mal. El gran psiquiatra i cristià Dr. López Ibor va escriure que «el pitjor d'aquesta literatura no és que sigui testimoni d'aquestes fallides de la condició humana, ja que l'home ha de saber que compta amb passions il·lícites i amb fisiologies repugnants. No és necessari establir una dicotomia entre aquests vessants de la personalitat. Però l'anomenada *literatura del mal* no s'accontenta de ser testimoni de la presència del pecat, sinó que se n'alegra». I afegeix més endavant: «La fruïció en la misèria de la condició humana és perillosa. No s'ha d'airejar el subsòl dels instints. És necessària una major presència dels cristians en tants mitjans que condicionen de forma insistent i negativa la consciència del poble.

Paraula i vida

Per què, els missioners?

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Primat

L'Església és sempre missionera, perquè existeix per evangelitzar. Avui aquesta tasca essencial de l'Església és molt necessària i urgent. Joan Pau II ho diu amb aquesta observació: «Tres quartes parts de la humanitat—formades la majoria per joves—no coneixen Jesucrist ni el seu programa de vida i de salvació per a l'home.» El nombre dels qui encara no coneixen Jesucrist ni formen part de l'Església augmenta constantment. És ben evident, doncs, la urgència de la missió.

L'evangelització s'ha de realitzar arreu. Tanmateix, avui, amb motiu del Domund, la Jornada Mundial per a les Missions ens fa pensar més concretament en l'anunci de Jesucrist en els països on són enviats els missioners.

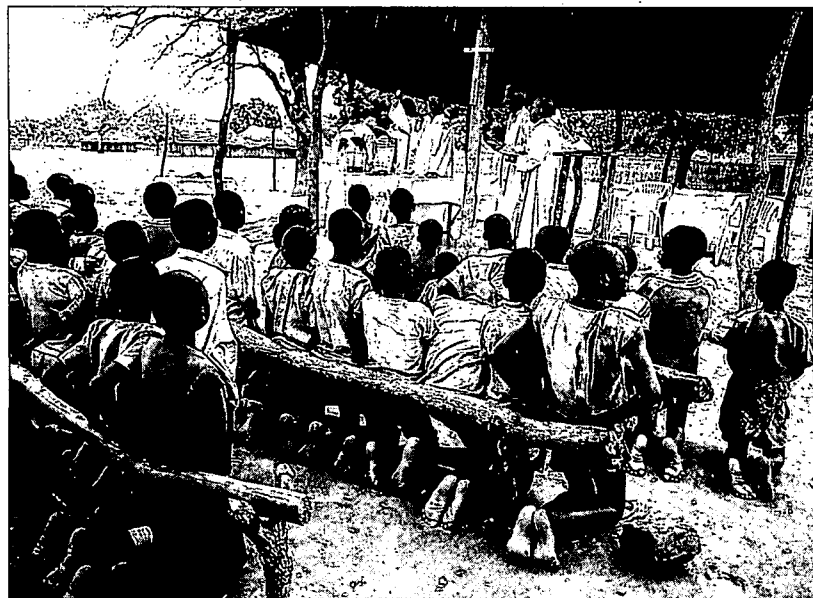
La universalitat de la salvació no significa que sigui concedida només als qui, d'una manera explícita, creuen en el Crist i han entrat en l'Església. Si es destina a tothom, la salvació ha d'estar de debò a disposició de tothom. El Concili Vaticà II afirma que «Crist morí per

tothom, i la vocació suprema de l'home en realitat és una sola, és a dir, la divina. Per això hem de creure que l'Esperit Sant ofereix a tothom la possibilitat que, en la forma que només Déu coneix, s'associïn al misteri pasqual».

Cal recordar aquelles paraules de sant Pau que fan referència directa a la missió i als missioners: «Com podran invocar Déu sense haver-hi cregut? I com podran creure en Ell sense haver-ne sentit parlar?» Els missioners són necessaris, i és una vocació que demana molta generositat i confiança en Déu. Avui l'Església continua enviant missioners i missioneres per tal que anunciïn ben explícitament Jesucrist, Déu i home, mort i ressuscitat, salvador de tots els homes i dones.

El lema del Domund d'enguany és aquest: «Missioners, compromesos per a un món millor.» El Papa, en la seva encíclica sobre les missions, es pregunta: «Per què, la missió?» i respon que «obrir-se a l'amor de Déu és el veritable alliberament». Perquè només en Déu som alliberats de qualsevol tipus d'alienació i d'esgarriament, de l'esclavitud del poder del pecat i de la mort. Així es comprèn que la tasca que realitzen els missioners contribueix poderosament a fer un món millor.

Participar en la missió de l'Església és un deure de tots els cristians. Tanmateix, és el fet de contemplar Jesucrist, el primer i més gran missioner, el que ens transforma en missioners a casa o arreu del món. Ens fa

«Com podran invocar Déu sense haver-hi cregut? I com podran creure en Ell sense haver-ne sentit parlar?»

prendre consciència de la voluntat de Jesús de donar la vida eterna, tal com ho recorda l'apòstol Pau: «Déu volgué que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat.» El Papa afirma que «la missió és un problema de fe, és l'índex exacte de la nostra fe en el Crist i en el seu amor per nosaltres».

Aquesta passió per Jesucrist suscitarà en l'Església una nova acció missionera que no podrà ser delegada a uns pocs «especialistes», sinó que acabarà per implicar la responsabilitat de tots els membres del poble de Déu. Perquè qui ha trobat veritablement el Crist no pot retenir-lo per a si mateix: ha d'anunciar-lo.

opinió

Punt de vista

Ferran Guillén
Escolapi

Reflexions cristològiques

Fer de Jesús l'inspirador d'un projecte d'alliberament humà que conserva avui tota la seva validesa, pot semblar una traducció actual i entenedora de l'Evangeli, però m'atreveiria a dir que correspon a una reducció fatal o a una relectura que no té en compte ni *tot* el Nou Testament, ni la confessió *eclesial* de la fe.

M'explico.

Amb tot el risc d'equivocar-me o de mancar d'informació més ampla i precisa, em sembla que hi ha una teologia i una espiritualitat del cristianisme que consisteix a presentar el Jesús prepasqual com un gran mestre d'humanitat, que d'una manera original i profunda ensenya a un grup d'homes senzills el sentit de la vida damunt la terra.

Que en els Sinòptics hi ha tot això em sembla evident: les paràboles, encara més, el sermó de la muntanya, la pregària de Jesús, la seva manera d'acostar-se als pobres, malalts, pecadors, infants, la seva manera de desemmascarar el formalisme religiós... té molt del què dèiem: «mestre d'humanitat».

Aquesta lectura, però, prescindeix del Misteri Pasqual, oblida sant Pau i potser llegeix sant Joan, però de manera simbòlica.

Doncs bé, si l'anàlisi és correcta, aquest «hiatus» entre el Jesús predicador inicial del Regne i el Crist mort i ressuscitat, que per l'Esperit de Pentecosta envia els apòstols a proclamar l'Evangeli de salvació, fa que el missatge i l'obra global de Jesús quedin completament transformats.

Jesús no és l'autor d'un projecte d'alliberament humà, sinó el redemptor d'una humanitat pecadora, incapaç d'auto-salvació, en el sentit ple de la paraula (Rm 3,23).

En altres paraules, la clau per comprendre i adherir salvíficament Jesús és el Misteri Pasqual, aquell misteriós calze o baptisme que l'atreu, aquelles misterioses paraules amb Moisès i Elies a la muntanya, aquella realització profètica de l'últim sopar, aquelles pregàries úniques del Fill a Getsemaní i a la creu, aquella pau sobirana del ressuscitat que explica tota la Llei i els Salms i els Profetes als apòstols astorats: «Lliurat per les nostres iniquitats i ressuscitat per la nostra justificació» (Rm 4,25).

És la confessió d'aquest Crist, assegut com a Senyor a la dreta del Pare, el qui em fa comprendre el caràcter dogmàtic

i sacramental de l'Església fundada pels seus apòstols en la força de l'Esperit. És solament en aquest Crist, reconegut com a Verb etern fet home, que l'Església, cos seu, esdevé «sagrament universal de salvació»; una *salvació* radical que vol dir perdó, gràcia i promesa de vida eterna.

I és l'Esperit donat en la participació al Misteri Pasqual pels sagraments l'únic que permet de viure i de configurar-nos internament a la saviesa del Mestre de Natzaret, perquè és la font de caritat que refà constantment en els nostres cors les actituds de Jesús i ens porta en Ell cap al Pare.

Deslligat d'aquest horitzó trinitari, el Jesús de Natzaret queda reduït a una figura admirable, en la galeria de savis de la història humana, però incompreensible en les seves afirmacions pregones i rebutjat en la seva acció única i definitiva de Salvador. En el segle V, sant Agustí va reaccionar des del més profund del seu cor batejat, contra un pelagianisme digne, però que finalment feia de Jesús un mestre de moral i d'autosalvació.

La cristologia proposada al començament d'aquestes reflexions no seria una mena de «neopelagianisme», capaç potser de ser acceptat per una mentalitat radicalment antropocèntrica, però que buida del seu contingut únic la persona l'obra de Jesucrist?

Les conseqüències eclesials i pastorals d'aquesta cristologia són evidents: no hi ha dogmes com a afirmacions precises de fe, puig que no hi ha Revelació de cap Misteri amagat en Déu; no hi ha sagraments en el sentit fort de la paraula, perquè no hi ha gràcia, com a participació a la vida divina; la predicació finalment pot insistir directament en els valors proposats per Jesús, i oblidar-lo a Ell, ja que l'alliberament es troba en assolir aquests valors, cosa sempre possible a l'esperit humà. Aquí rau el punt condemnable de la secularització, a distingir de la secularitat.

Què dir?

No tota lloança de Jesús és cristiana. Acceptar el Mestre d'humanitat pot ser un inici en el camí de la fe; però no serà cristià fins que confessi que Jesús és el Senyor gràcies a la seva Pàsqua al Pare, i que en l'Esperit que Ell em dona estimi el Pare i els germans com Ell mateix.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

El «kerygma» a l'estepa i en rus

«**K**erygma» és una paraula grega que designa la predicació bàsica i fonamental de l'Evangeli. El Sant Pare, en la Universitat Euràsia, proclamà el «kerygma» —el missatge fonamental cristià— a varis centenars de joves, la majoria dels quals eren musulmans o ateus de Kazajstan. Ho féu en un clima que els periodistes qualifiquen d'emocionant i festiu. El Papa, en llengua russa, va dir: «En preparar aquest viatge em vaig preguntar què voldrien escoltar del Papa els joves de Kazajstan, què li preguntarien. Probablement la primera pregunta que voldrien fer-me és aquesta: «Qui sóc jo, des del teu punt de vista, papa Joan Pau II, segons l'Evangeli que anuncies? Quin és el sentit de la meua vida? I el meu destí?» La meua resposta, estimats joves, és senzilla, però té un enorme abast.»

El Sant Pare va afegir: «Tu ets un pensament de Déu, tu ets un batec del cor de Déu. Afirmar això és el mateix que dir que tens un valor en cert sentit infinit, que tu comptes per a Déu en la teua realitat irreplicable.»

En veure els rostres orientals i europeus dels nois i noies que l'escoltaven, Joan Pau II es referí als sofriments que els ha comportat la història recent i els va advertir del perill de la ideologia: que els seus cors es convertissin en trofeu del «no-res». Prosseguí: «Quin buit tan asfixiant si en la vida no hi ha

res que compti, si no es creu en res!» Va exclamar: «El no-res és la negació de l'infinit, evocat amb força per la vostra immensa estepa, aquest infinit al qual el cor de l'home aspira de manera irresistible.»

La premsa destaca que el Papa, amb molt bon humor, va continuar: «El Papa de Roma ha vingut a dir-vos precisament això: hi ha un Déu que ha pensat en vosaltres i que ha donat la vida per vosaltres. Us estima personalment i us confia el món. Ell és qui suscita en vosaltres la set de llibertat.» I, llavors, el Pontífex els va explicar l'últim objectiu de la seva visita: «Permeteu-me de professar davant vostre, amb humilitat i orgull, la fe dels cristians: Jesús de Natzaret, el Fill de Déu, esdevingut home fa dos mil anys, vingué a revelar-nos aquesta veritat amb la seva persona i el seu ensenyament. Només en l'encontre amb Ell, el Verb encarnat, l'home troba la seva plena autorealització i la felicitat. La mateixa religió, sense una experiència de descobriment sorprenent i de comunió amb el Fill de Déu, que es va fer el nostre germà, es redueix a un conjunt de principis cada vegada més difícils d'entendre i de regles cada vegada més difícils de suportar.»

Aquest fou el «kerygma» que Joan Pau II va proclamar en l'estepa, símbol del desert del món i del cor humà. Eco de la proclamació del Baptista i de Pere.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@eresmas.net)

Final del Vaticà II

Tant de bo que no m'equivoqui amb el títol. Durant la celebració del Concili, no sé qui, ni com, editava a Barcelona un butlletí informatiu que tothom esperava amb fervor. Entre nosaltres no es feien servir les fotocòpies fotostàtiques i la multicopista era el mitjà més ràpid de difusió. Es va publicar el primer document, la Constitució sobre la Sagrada Litúrgia. Va ser rebut amb un gran entusiasme, alguns van començar a posar-la en pràctica tot i que encara no havia entrat en vigor. Successivament van aparèixer els diferents textos i l'entusiasme inicial va decaure. D'un d'aquests últims, el Manual de Benediccions (antic ritual), gairebé ni se n'ha parlat i suposo que se'n fa poc ús. Faltava un llibre per publicar: el Martirologi Romà. El dia 2 passat, el cardenal J-A. Medina el va presentar en roda de premsa. De moment, encara no he llegit cap comentari. Com passa moltes vegades els «mitjans» donen més importància a la presentació del quadre de jugadors d'un equip de futbol d'octava regional h. I resulta que el Martirologi és el catàleg dels «jugadors» de l'Església. De molts altres, tampoc no se'n fa cap publicitat, per qüestions de gestió, d'imprecisions històriques, etc. Però existeixen en tradicions locals i ningú no els esborra. Tampoc no podem oblidar el «planter» (lloc on se'ns ha de situar a nosaltres). Internet va transmetre la notícia i Telepace les imatges de l'edició típica, en llatí. Quan ens arribarà en llengua vernàcula? La pregunta potser ha de ser: i per què serveix aquest llibre? Quina utilitat pràctica tindrà? Suposo que la més immediata serà, per exemple, respondre aquells que ens pregunten: quin dia és sant tal? Per què ens fan aquesta pregunta? Senten un fervor especial pel sant? Lamentablement, l'interès és molt prosaic: els pares volen saber quin dia serà el «sant» del seu plançó, és a dir, aquell en què rebrà molts regals. Aquest desig ocult es desvetlla quan contestem que n'hi ha uns quants en la història cristiana que porten el mateix nom; automàticament escullen aquell que s'adapta millor a la celebració d'una festa (es fuig, per exemple, del mes d'agost perquè, durant aquest mes, la gent està de vacances).

Si fos una cosa de nens no valdria la pena comentar-ho. El que passa és que, de grans, molts d'aquests cristians, i els que diuen que no ho són, continuen el mateix corrent i, al bon costum de tenir el nom d'un sant, segueix la pràctica de muntar una festa, no en el seu honor (que podria ser una pregària, un homenatge, un estudi o imitació de les seves virtuts, etc.), sinó en honor de si mateix. Molta gent recorda aquell programa dels inicis de la nostra televisió que s'anomenava «Reina por un día», i creu que una cosa semblant és el que volen molts per satisfer la seva vanitat. Es parla de polítics que manipulen la religió a favor dels seus partits, però crec que igual de dolent, encara que a escala reduïda, és aquesta pràctica d'aprofitar-se de la memòria d'un cristià insigne per rebre molts regals i felicitacions. Sé que això pot molestar algú d'aquest país, perquè en altres llocs no hi ha aquest costum, però a qui s'ofengui li demanaria que analitzi, mediti i sotmeti davant Déu, amb sinceritat, aquestes consideracions dites de tot cor i sense ànim d'ofendre.

Mentrestant esperaré impacient que m'arribi aquest catàleg de tot el millor de la meua Església per llegir-lo amb alegria i començar a conèixer els que desitjo que siguin els meus millors amics d'eternitat.

Notes insignificants

Germà Adrià

Viure lliure

Escriu una nota desbaratada, boja. Però tinc necessitat de dir allò que segurament no hauria de pregonar.

Aquest matí tenia una cita al Cosmos amb una noia molt maca, tot i que la sida la té acorralada. Des del bar miràvem un grup de nois que esmorzaven a les escales que pugen al monument de Pitarra. Eren uns catorze. Anaven vestits contra qualsevol moda i tot convencionalisme. Elles, amb pentinats extravagants, (extravagants per a les persones que ens pensem que som «normals»); ells, amb pantalons caiguts, samarretes trencades, la barbeta extravagant com els pentinats de les noies.

Menjaven pa amb alguna cosa, bevien cervesa, reien i estaven relaxats, com si haguessin passat la nit en un hotel de luxe. He tingut enveja, perquè jo, servit per un cambrer amb uniforme i acompanyat d'una noia molt guapa, estava com cohibit.

Després, a l'alçada de la Rambla amb Boqueria, se m'ha apropat un jove amb una estètica com la dels d'abans, i en un català de Girona m'ha demanat 25 pessetes. He somrigut. Li he dit que què faria amb 25 pessetes. M'ha ensenyat les altres 75 que tenia a la mà i també ha somrigut. Demano per a mi i per a la meua xicota. I

li he donat dues cigarretes... Ha tornat a somriure, però amb cigarretes no s'esmorza, i li he donat 200 pessetes. M'ha fet una abraçada.

Sí, ell no tenia cap necessitat de demanar. És fill d'una casa bona a prop de Girona. Ha estat d'okupa. Els van fer fora. Ara dorm al carrer.

Ja tornarà al seu poble. Allà tindrà feina. Però, de moment, vol viure a gust, lliure de tot, a cel obert i riure de tot i de tothom. És jove. Després ha vingut la seva xicota, li ha donat una cigarreta, s'han fet un petó i se n'han anat.

Els vaig mirar amb tendresa i certa enveja.

Viure lliure, al marge de qualsevol esquema social. Viure sense llibretes d'estalvi, sense afany de moblar la casa (quina

feina seria moblar un carrer diferent cada nit). Viure sense pensar en el dia de demà. Viure tot rient d'aquells que passen preocupats amb les seves carteres de negocis.

He caminat per la Rambla i he pensat que, així com ells passen una etapa de la seva joventut lliure, jo també podria viure així, encara que sigui en la meua vellesa.

He anat a resar a l'església de Sant Jaume i he preguntat a Déu si podia assajar la llibertat. Que què li semblava si deixava una temporada el meu convent, que és una casa còmoda, i agafava quatre coses i me n'anava a viure sota les estrelles. El Senyor no m'ha contestat, però m'ha semblat que feia un somriure. I que en un català de Lleida com el meu em deia que era un ximple si no ho feia...

A viure lliure!

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Pobresa evangèlica

«Com a bisbes estem cridats a ser pobres al servei de l'Evangeli», va dir el Papa en l'obertura de la X Assemblea general ordinària del Sínode de Bisbes, iniciada el 30 de setembre. Una tercera part de l'homília va estar dedicada a reflexionar sobre la pobresa evangèlica per traçar el perfil del bisbe.

Joan Pau II va explicitar alguns criteris que serveixen per ponderar el sentit de la pobresa evangèlica: es tracta d'un tret essencial de la persona de Jesús, constitueix un element de credibilitat perquè l'anunci evangèlic trobi comprensió i acollida, descobreix la nostra actitud enfront dels béns terrenals i de l'ús que se'n fa, es converteix en veu que defensa els últims i denuncia els abusos que pateixen per part dels aprofitats, es transforma en una crida profètica que posa en evidència els pecats socials units al consumisme, a l'hedonisme i a una economia que obre un abisme entre el luxe i la misèria...

El Papa ho havia dit a *Novo Millennio Ineunte*, núm. 50: «Són moltes en el nostre temps les necessitats que interpel·len la sensibilitat cristiana. El nostre món comença el nou mil·lenni carregat de les contradiccions d'un creixement econòmic, cultural, tecnològic, que ofereix a pocs afortunats grans possibilitats, deixant no sols milions i milions de persones al marge del progrés, sinó vivint en condicions de vida molt per sota del mínim requerit per la dignitat humana. Com és pos-

sible que, en el nostre temps, hi hagi encara qui es mor de fam; qui està condemnat a l'analfabetisme; qui està mancat de l'assistència mèdica més elemental; qui no té sostre on protegir-se?»

Crec que Joan Pau II proposa un rostre nou de la pobresa evangèlica per als bisbes. Va més enllà de la pobresa personal. M'atreveiria a afirmar que molts bisbes viuen austerament, eviten despeses superflues, viuen fins i tot privacions. Amb això no n'hi ha prou. La pobresa evangèlica es tradueix per una inquietud real a favor dels pobres i per entrar en conflicte amb les forces predominants que els fan mal: els diners, el poder i el prestigi. És a dir, l'especulació econòmica, el poder en la seva manera multifacètica de presentar-se i el preu d'una imatge prestigiosa. Les temptacions poden venir sobretot per aquests camins. Poso quatre exemples llatinoamericans: Helder Cámara, Óscar Romero i Leónidas Proaño, quan vivien, Pere Casaldàliga, Samuel Ruiz, José Damert Bellido... sembla que no hi ha cap dubte de quina part estaven o estan. Quan es pensa en ells, es descobreix aquest perfil que el Papa va traçar en la seva homília. El Sínode té moltes qüestions plantejades, però sense la pobresa evangèlica, tal com l'ha presentat Joan Pau II, les solucions apuntarien a resultats tecnocràtics o a paraules sense alè de vida. Tot un desafiament per als nostres estimats bisbes.

Zoom

Eduard Brufau

Nikolaus Gross era un ciutadà alemany que va ser torturat i executat pel règim nazi el 1945 acusat, sense proves, d'haver col·laborat en l'atemptat fallit contra Adolf Hitler que va perpetrar un alt càrrec de l'exèrcit. Gross era pare de família, havia treballat de miner i en el moment de ser detingut exercia de periodista. No era una personalitat coneguda, ni va excel·lir en cap matèria; va ser, com tants d'altres, una víctima del nazisme. L'Església catòlica l'acaba de beatificar com a màrtir d'aquell règim nefast

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació
d'enterramentsEn cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Cartes del lector

□ No matant, sinó morint, donant la vida pel proïsme

Entre les notícies que hem anat rebent de la tremenda tragèdia que va tenir lloc l'11 del setembre passat a les Torres Bessones del World Trade Center, a Nova York, m'ha impressionat molt especialment la mort heroica del P. Michael Judge, sacerdot franciscà de 68 anys. Era el capellà del cos de bombers i administrava els sants sacraments als ferits i moribunds. Segons un comunicat de la Província Franciscana, el P. Michael va lliurar la vida, en l'exercici del seu ministeri sacerdotal, als qui més estimava: els necessitats.

És admirable aquest fet. Demostratiu del que és capaç de fer l'amor autèntic al Déu vertader, que s'irradia en un autèntic amor al proïsme, fins a lliurar la vida. Tenim el primer exemple en Jesucrist, que ens ha estimat fins a l'extrem, entregant la vida pel nostre amor. Aquest és el secret del cristianisme, l'amor autèntic, que té el següent lema victoriós que sempre ha vençut el món: «No matant, sinó morint, donant la vida pel proïsme.»

Mn. JORDI CARRERA
Banyoles

□ Formes d'enriquir-se

Fa set anys que estic cuidant la meva mare. Té demència senil i ha passat per les tres fases típiques de la malaltia. Al llarg d'aquest temps he sentit de tot sobre la meva situació: «Pobre, quin lligam!, quin horror!...» També un altre tipus d'exclamacions menys freqüents, algunes podríem dir ben intencionades, sobre la pacient: «Per estar així més li valdria no viure! Jo no voldria pas estar en aquesta situació d'inutilitat total, de no servir més que de destorb!»

Es faria llarg i tediós repetir els

comentaris que suscita un cas d'aquests. És ben cert que la situació que es viu amb una persona que ho necessita tot d'un, utilitzant termes col·loquials, per a la nostra societat és «una càrrega»: no produeix, limita el temps dels altres, impedeix sortir quan un vol, viatjar, descansar sense remors...

Sembla que el malalt en el seu llit no fa res, però des d'allà ajuda a unir la família, a semblar sentiments de tendresa i afany que potser mai s'havien experimentat, a facilitar que un surti del seu propi egoisme per adonar-se que aquella persona ho necessita tot de qui en té cura.

I així, sense saber-ho, el malalt, des de la seva aparent inutilitat, està sembrant al seu voltant una càrrega d'estimació que potser els altres necessitem exercir per, amb això, fer-nos més rics com a persones; en definitiva, més humans.

CARME SELGA SANS
Barcelona

□ «Deixebles de la Veritat»?

Els escric perquè s'acaba de publicar el llibre *A la sombra del Papa enfermo*, d'Edicions B. Està escrit per uns que es fan anomenar «deixebles de la Veritat», autors d'un altre llibre titulat *Mentiras y crímenes en el Vaticano*, també d'Edicions B. Aquesta editorial pertany al Grup Z, que publica la revista *Interviú* i *El Periódico*. Edicions B ha publicat els llibres de Pepe Rodríguez *La vida sexual del clero* i *Mentiras fundamentales de la Iglesia católica*.

En el llibre *A la sombra del Papa enfermo*, es pregunten si Joan Pau II

és un bon Papa i si té la culpa dels escàndols financers i sexuals de l'Església. També diuen que Joan Pau II ha nomenat bisbes indignes, que el Vaticà està governat per l'Opus Dei i la Maçoneria, i altres coses que només serveixen per confondre qui les llegeix.

Desitjaria saber qui són aquests «deixebles de la Veritat», ja que diuen que són uns prelats anònims.

EDUARD OLLER GARCÍA
Barcelona

□ El rosari per la ràdio

Ens adherim amb goig a la carta de la Sra. Gloria Steegmann publicada en el número 1.148 de *Catalunya Cristiana*, corresponent al 20 de setembre passat, que demanava el rés del rosari a Ràdio Estel. Ampliem la petició, no tan sols a Ràdio Estel, sinó, a més, a totes les emissores de ràdio amb identitat catòlica que cobreixen el nostre territori.

Com a pares de família, constatem la gran ajuda que aquesta devoció representa per a tots a casa. Ara que el món necessita tantes pregàries creiem que seria una idea molt bona i no tan sols per a persones malaltes o soles, sinó per a tothom en general.

FAMÍLIA GIMENO-CAPÍN
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ L'Església és la nostra mare

No sé per què hi ha catòlics als quals els molesta tant sentir: «L'Església és la nostra mare.» Em temo que la raó resideix a pensar que l'Església som tan sols nosaltres i, en el nostre cas, només ells. I si l'Església som nosaltres, com pot ser la nostra mare? És veritat que nosaltres som Església, però l'Església és alguna cosa més que nosaltres, molt més que nosaltres. L'Església és la nostra mare perquè ens ha engendrat a la vida sobrenatural i ens nodreix diàriament amb els sacraments i la paraula de Déu. L'Església és la nostra mare perquè hi actua Crist per l'Esperit Sant.

L'Església és la nostra mare. I la nostra mare és santa.

Crist actua sobrenaturalment i misteriosament en la jerarquia eclesiàstica i en els fidels. I sense negar les nostres misèries i pecats, podem contemplar amb goig que a l'Església hi ha moltes persones santes, moltes persones senzilles i humils que no presumeixen de ser-ho. L'Església fecunda amb la sang dels seus màrtirs la nova ciutat catòlica, la nova civilització de l'amor. Crist regnarà arreu.

L'Església és mare i santa perquè ens dona Crist. La missió dels fills de l'Església és defensar Crist, propagar el missatge de salvació eterna del Fill de Déu per tots els confins de la terra.

MANUEL MARTÍNEZ CANO
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Experiències de retorn de la mort

—Actualment es divulguen llibres que presenten suposades experiències de retorn de la mort per part d'algunes persones que han vist un llarg túnel, una gran llum al final, éssers meravellosos... Quin judici li mereix tot això?

—Efectivament estan de moda en certs ambients aquesta mena de llibres i vídeos dels quals vostè em parla. Ordinàriament es troben en els apartats d'ocultisme de les llibreries. La major part dels testimonis diuen haver sortit del seu cos físic i haver-se sentit arrossegats per una força al llarg d'un passadís fosc que portava cap a una gran llum. També és comú que aquesta experiència els ha fet revisar i millorar llurs vides.

Des de la fe hem d'afirmar que no es tracta de cap cas de resurrecció. La mort és un fet irreversible i la resurrecció només es produirà amb la plena irrupció de Jesucrist en el seu retorn gloriós que els cristians hauríem d'esperar i preparar amb deler. Pot ser que aquestes persones hagin estat realment a les portes de la mort i per un disseny inescrutable de Déu hagin tingut una forta experiència espiritual. Els camins del Senyor són infinits i misteriosos als ulls dels homes. Conec una persona, feligrès de la meua parròquia de Santa Llúcia de La Fuliola, que va tenir una d'aquestes experiències, i el seu testimoni em mereix tota la confiança. Des que li va passar això, aquesta persona ha avançat extraordinàriament en la seva vida cristiana i, si abans era poc practicant i descuidat, ara la seva fe i pietat edifica a molts. No tinc cap dubte que va ser per a ell una gràcia de Déu i segur que ho és per a moltes persones. El meu parer és, deixant la porta oberta a tota hipòtesi científica seriosa, que aquests fenòmens, si ens ajuden a madurar humanament i cristianament, són una gràcia del Senyor i una prova de l'espiritualitat i transcendència humanes en un món descregut i materialista.

Horòscops i endevinaires

—Em pregunto quin mal hi ha a consultar els horòscops o acudir a un vident. Per què l'Església ho prohibeix?

—Si tots els fidels tinguessin força seny i maduresa cristiana, l'Església no hauria de prohibir coses que ens haurien de semblar evidents a tots. Però l'Església, com una bona mare, sap que hi ha fills petits que encara han de créixer i els ha d'assenyalar les coses que els poden fer mal. La consulta d'horòscops i endevins, a part d'evidenciar una tremenda ignorància religiosa, és un pecat contra la fe i la confiança que hem de tenir en Déu. És un substitut barat de la nostra fe i esperança en Déu. Una petita paràbola il·luminadora: imagini un nen que té per pare el millor metge del món. Un dia el nen cau i es fa mal, i, en lloc d'acudir al seu pare, s'adreça a un bruixot que no ha estudiat mai medicina perquè el guareixi. El nen ha desconfiat del seu pare i l'ha ofès i, a més, es posa més malalt perquè el bruixot l'acaba d'espantillar. Oi que sembla ridícul? Doncs a vegades les persones grans i que es diuen cristianes fan coses molt ridícules. Cal molta, molta, formació religiosa. Allí on minva la religió creix la mala herba de la superstició.

• Si voleu enviar les vostres consultes al

Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:

elconsultori@hotmail.com -

catcris@idgrup.ibernet.com - www.balmesiana.org

- Catalunya Cristiana

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 4t - 08014 Barcelona, fax 934 092 820. Cal indicar sempre «Consultori».

Per una pastoral més àmplia de la Confirmació (2)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Sagrament de maduresa

El Directori dels bisbes de Catalunya per a la iniciació cristiana explica en quin sentit es parla del sagrament de la Confirmació com a sagrament de la maduresa cristiana. De fet, aquesta atribució ha contribuït, en no pocs casos, a retardar el sagrament a una edat adulta, o a fer-hi una preparació de llarga durada. Heus aquí el text del Directori:

«122. Cal tenir present —seguim citant el *Catecisme de l'Església catòlica*— que encara que a vegades es parli de la Confirmació com del sagrament de la maduresa cristiana, no convé per això confondre l'edat adulta de la fe amb l'edat adulta del creixement natural, ni oblidar que la gràcia baptismal és una gràcia d'elecció gratuïta i immerescuda que no té necessitat de cap "ratificació" per ser efectiva.»

Amb concisió i precisió es distingeix, doncs, el nivell de la fe del nivell

natural, i especialment cal que la confirmació no consisteixi en què un mateix confirmi la seva fe, ratificant personalment el Baptisme. Algunes vegades hom diu aquestes coses. Però el Baptisme no està, com qui diu, esperant la ratificació del batejat; encara que aquest no rebi la Confirmació, el baptisme roman amb tota la seva realitat sacramental i tota la seva crida a la santedat. Així com és el Crist el qui bateja, així també és el Crist el qui segella amb el Do de l'Esperit Sant.

Completar la iniciació cristiana

És molt important per la comprensió mateixa de la Confirmació adonar-se de perquè es demana expressament que siguin cristians confirmats els qui reben un sagrament que els situa en un estat determinat, o bé els qui han d'exercir una funció pública en la comunitat, com és, per exemple, l'ofici de padrins. Un cristià només es pot dir que ha completat

la seva identitat cristiana, des del punt de vista de la configuració a Jesucrist i membre de l'Església, quan ha rebut el do de l'Esperit Sant. Diu el Directori:

«125. Completar la iniciació cristiana —Baptisme, Confirmació i Eucaristia— és fonamental per a qualsevol desplegament posterior de la vida cristiana en altres vocacions específiques a l'interior de l'Església. Per això la Confirmació és demandada tant als qui són cridats als ordes sagrats com a la professió de vida consagrada i al matrimoni. Els catòlics que encara no hagin rebut el sagrament de la Confirmació abans de ser admesos a la celebració del matrimoni, hauran de rebre'l abans de les nupcies —si els és possible sense incomoditat greu—, a fi de completar la seva iniciació cristiana.»

Una pastoral a intensificar

Durant molts anys, en les nostres

diòcesis s'ha insistit molt poc a demanar als nuvis, sobretot, i als padrins de Baptisme i de Confirmació, que hagin rebut ja, ells mateixos, el sagrament de la Confirmació. Altres diòcesis han insistit més, i ho fan encara, com a condició prèvia a la recepció del matrimoni o a l'exercici de l'ofici de padrí o padrina. No és una qüestió legal, com si es tractés de «tenir els papers en regla», sinó una qüestió eclesiològica i sacramental. No podem deixar de banda allò que en l'Església es considera important per motius de vida cristiana.

En aquest camp es donen, actualment, experiències noves i reeixides. Són cada vegada més les parelles que entenen el sentit de rebre el do de l'Esperit Sant abans de l'aliança matrimonial, i inclouen la preparació a la Confirmació en el procés de preparació per al matrimoni. No és difícil actuar en aquest camp pastoral, tenint en compte que la preparació per al matrimoni comença força mesos abans de la celebració. És un dels àmbits en els quals la pastoral de la Confirmació pot esdevenir molt més àmplia del que és en l'actualitat. Equivalents, es pot fer el mateix en el cas del padrinatge, amb una catequesi proporcionada a l'edat i la situació dels candidats.

petites homilies

Persevera

Josep M. Aragonès, rector
de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

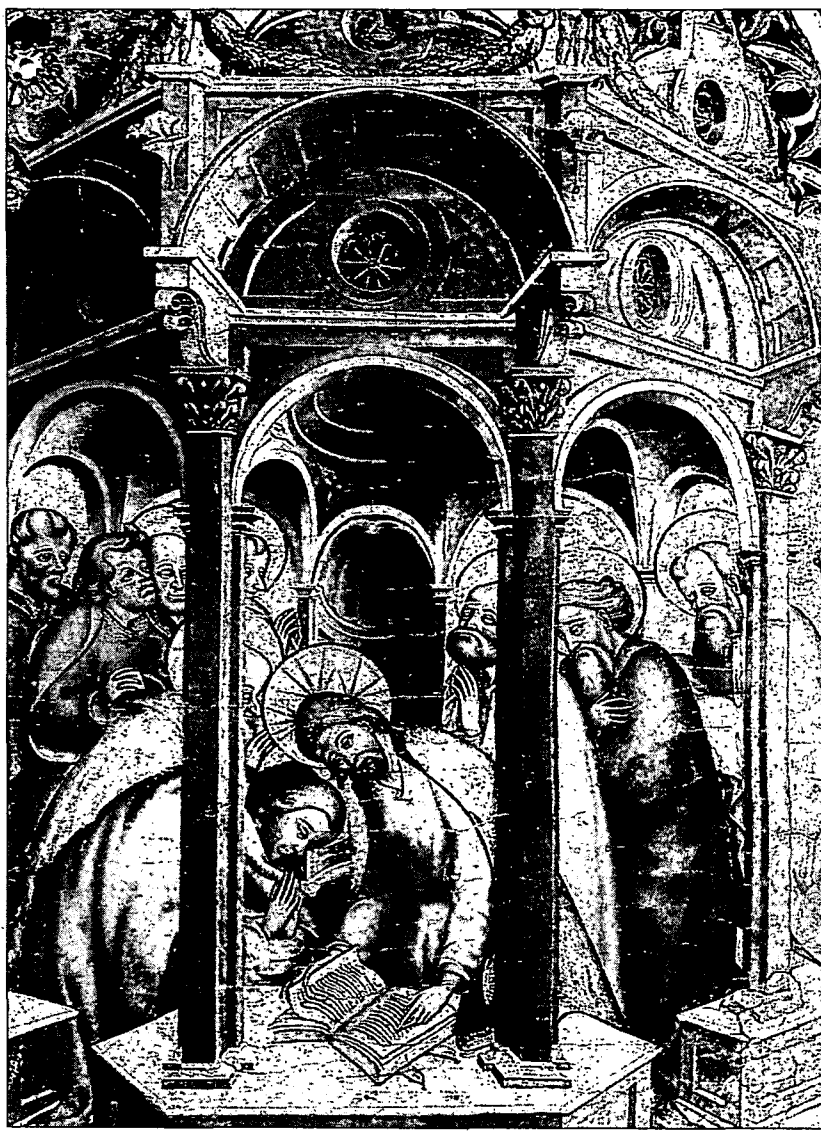
Perseverar en la fe. *Persevera en la doctrina que has après i has acceptat amb tota confiança.* Perseverar en el testimoni creient. Que l'home de Déu sigui madur, sempre a punt per a tota obra bona. Perseverar en l'ensenyament de Jesucrist als altres. *T'adverteixo formalment que proclamis la paraula de l'Evangeli.* Vet aquí uns pilars fermes sobre els quals cal que s'aguant la vida cristiana.

Perseverar. Persistir en una manera d'ésser o d'obrar. Tirar endavant pel camí escollit. Amb fermesa. També amb intel·ligència. Amb el seny que es requereix perquè la perseverança sigui virtut i no manifestació de tossudesia. Temps era temps la perseverança fou una actitud admirada. La pròpia de l'home de caràcter. Ara ens hem tornat volubles. Ens agrada tastar-ho tot. Entrar de bursada arreu. Ens cansem molt aviat de tot i de tothom. Canviem de rumb molt sovint. Abandonem el que sigui i a qui convingui. En diuen llibertat. Com si la perseverança no fos la manifestació d'un dels graus més eximis de la llibertat vertadera. I, és clar, ens cremem fàcilment. No arribem a construir res de bo. Perquè per a construir sòlidament és necessiten bons materials. Però també temps. Dominar l'ofici. Saber aguantar. Perseverança.

L'home de Déu —el cristià— sobretot l'infant, cal començar-lo de petit. A casa. Des

de petit coneixes les Sagrades Escripures que tenen el poder de donar-te la saviesa que duu a la salvació a través de la fe en Jesucrist. La família cristiana, amb la seva fe viscuda, amb la seva pregària constant i esperançada, amb el seu pa pastat amb l'esforç del treball i fet amor i tendresa acollidora, és la primera escola de vida cristiana que troba —hauria de trobar-la sempre— l'infant. És així realment? Cal que les famílies no abandonin el seu deure de catequitzar els fills. *Esperant amb tota paciència —perseverant—, com un mestre que sap ensenyar.*

Tots els creients hem de perseverar en el testimoni de la fe. I en l'ensenyament de la paraula de l'Evangeli. Preveres, catequistes, pares, simples fidels, tots som cridats a ser educadors de la fe dels germans. *Davant de Déu i de Jesucrist, que ha de judicar els vius i els morts, i pensant en la seva manifestació i en el seu regne, hem d'esforçar-nos a ser perseverants en l'arrelament en la vida cristiana.* Per nosaltres. I per tothom. *Insisteix en tot moment, tant si és oportú com si no ho és, mira de convèncer la gent, reprèn, anima'ls, esperant amb tota paciència, com un mestre que sap ensenyar.* El futur humà de la fe depèn de la perseverança dels cristians, convençuts que *tota l'Escriptura és inspirada per Déu i és útil per ensenyar, convèncer, corregir i educar en el bé, perquè l'home de Déu sigui madur.*

Jesús llegint les Escripures. Retaule de Nicolás Florentino, catedral vella de Salamanca.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial I)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 1)

OCTUBRE

21. Diumenge

XXIX de durant l'any. Verd. Lectures: Èxode 17,8-13 / Salm 120 / 2 Timoteu 3,14-4,2 / Lluc 18,1-8. GIRONA: Aniv. ord. episc. bisbe Jaume Camprodon.

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu de la Bonanova. Sants, Hilarió, ab.; Asteri, prev. mr.; Viàtor, lec.; Dasi, mr.; Santes, Úrsula i comps. mrs.; Griselda, vg. i Celina, mare.

Festa Major: a Alcover, Cabanelles i Santa Fe del Penedès

22. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Romans 4,20-25 / Lluc 1,69-75 / Lluc 12,13-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Heracli, sold. mr.; Aberci i Melani, bs.; Santes, Maria Salomé, mare; Nunilona, Al·lòdia i Còrdula, vgs. mrs.

23. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Romans 5,12.15b17-19.20b-21 / Salm 39 / Lluc 12,35-38. Si es vol: Sant Joan de Capestrano, franc. (MLI) Blanc. URGELL: Dedicació de la Catedral (catedral, S / diòcesi, F).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Servand i Germà, mrs.; Severí i Ver, bs.

24. Dimecres

Sant Antoni M. Claret, bisbe, fundador (MO) Blanc. Lectures: Romans 6,12-18 / Salm 123 / Lluc 12,39-48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Evergisle i Martirià, bs. mrs.; Aretes, Mr.; Procle, b.

Festa Major: a Banyoles i Colldejou.

25. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Romans 6,19-23 / Salm 1 / Lluc 12,49-53. VIC i TARRAGONA, Sant Bernat Calbó (MO) Blanc. GIRONA, La Mare de Déu del Collell (MO) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crispí i Crispinià, mrs.; Frontó, b.; Crisant i la seva esposa Daria, mrs.

26. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Roman 7,18-25a / Salm 118 / Lluc 12,54-59. VIC ciutat: Sants Llucià i Marcià, mrs. (MLI) Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Evarist, p. mr.; Rogacià, prev. mr.; Rústic, b.

Festa Major: a Bellvís.

27. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Romans 8,1-11 / Salm 23 / Lluc 13,1-9.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vicenç, Sabina i Cristeta, mrs.; Florenci, mr.; Frumenci i Gaudiós, bs.; Elesbaan, rei; Santes, Capitolina i Eroteida, mrs.

Lectures bíbliques

Diumenge XXIX del
temps de durant l'any

Lectura primera

Ex 17,8-13

Mentre Moisès mantenia les mans alçades,
guanyava Israel

Lectura del llibre de l'Èxode:

En aquells dies, els amalequites anaren a Rafidim per atacar el poble d'Israel. Moisès digué a Josuè: «Recluta homes de guerra i demà al matí surt a combatre contra els amalequites. Jo m'estaré dret dalt del turó amb la vara de Déu a la mà.» Josuè complí les ordres de Moisès i començà la batalla contra els amalequites. Moisès, Aharon i Hur pujaren dalt del turó. Mentre Moisès mantenia les mans alçades, guanyava Israel, però quan abaixava les mans per reposar, guanyaven els amalequites. A la fi les mans ja li pesaven massa per poder mantenir-les alçades. Llavors li acostaren una pedra, s'hi assegué, i Aharon i Hur, un a cada banda, li aguantaven les mans. Així pogué mantenir les mans immòbils fins a la posta del sol, i Josuè derrotà els amalequites i abaté els seus homes amb l'espasa.

Salm responsorial

120

Alço els ulls a les muntanyes:
d'on em vindrà l'ajuda?
L'ajuda em vindrà del Senyor,
del Senyor que ha fet cel i terra.

R. L'ajuda em vindrà del Senyor,
que ha fet el cel i la terra.

Que no deixi relliscar el teu peu,
ni s'adormi el qui et guarda.
El guardià d'Israel mai no s'adorm,
sempre vigila. R.

És el Senyor qui et guarda, el Senyor t'empara
al teu costat mateix.
De dia el sol no et farà mal,
ni la lluna de nit. R.

El Senyor et guarda en tota desgràcia,
el guarda la vida.
El Senyor guarda tots els teus passos
ara i per tots els segles. R.

Lectura segona

2Tm 3,14-4,2

Que l'home de Déu sigui madur, sempre a
punt per a tota obra bona

Lectura de la segona carta de sant Pau a
Timoteu:

Estimat, persevera en la doctrina que has après i has acceptat amb tota confiança, recordant qui són, els qui te l'han ensenyada; des de menut coneixes les Sagrades Escripures que tenen el poder de donar-te la saviesa que duu a la salvació a través de la fe en Jesucrist. Tota l'Escriptura és inspirada per Déu i és útil per a ensenyar, convèncer, corregir i educar en el bé, perquè l'home de Déu sigui madur, sempre a punt per a tota obra bona.

Davant de Déu i de Jesucrist, que ha de judicar els vius i els morts, i pensant en la seva manifestació i en el seu Regne, t'adverteixo formalment que proclamis la paraula de l'Evangeli: insisteix en tot moment, tant si és oportú com si no ho és, mira de convèncer la gent, reprèn, anima'ls, esperant amb tota paciència, com un mestre que sap ensenyar.

Aclamació

He 4,12

Al·leluia! Al·leluia! La paraula de Déu és viva
i actua, i esclareix les intencions i els pensa-
ments del cor. Al·leluia!

Evangeli

Lc 18,1-8

Déu farà justícia als seus elegits que li recla-
men de nit i de dia

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús deia als deixebles aquesta paràbola, per ensenyar que hem de pregar sempre, sense perdre mai l'esperança: «En una ciutat hi havia un jutge que desconeixia tot temor de Déu i tota consideració als homes. A la mateixa ciutat hi havia una viuda que l'anava a trobar sovint i li deia: "Feu-me justícia contra aquest home que pledeja contra mi." El jutge durant molts dies no n'hi feia cas, però a la fi pensà: "A mi no em diu res el temor de Déu ni la consideració als homes, però aquesta viuda és tan pesada que li hauré de fer justícia; si no, anirà venint aquí fins que no podré aguantar més.»

I el Senyor digué: «Fixeu-vos què diu aquest jutge sense entranyes. I vosaltres creieu que Déu, ni que esperi pacientment, no farà justícia als seus elegits que li reclamen de nit i de dia? Us asseguro que els farà justícia molt aviat. Però quan el Fill de l'home vindrà, creieu que trobarà fe a la terra?»

Solsona

diòcesis

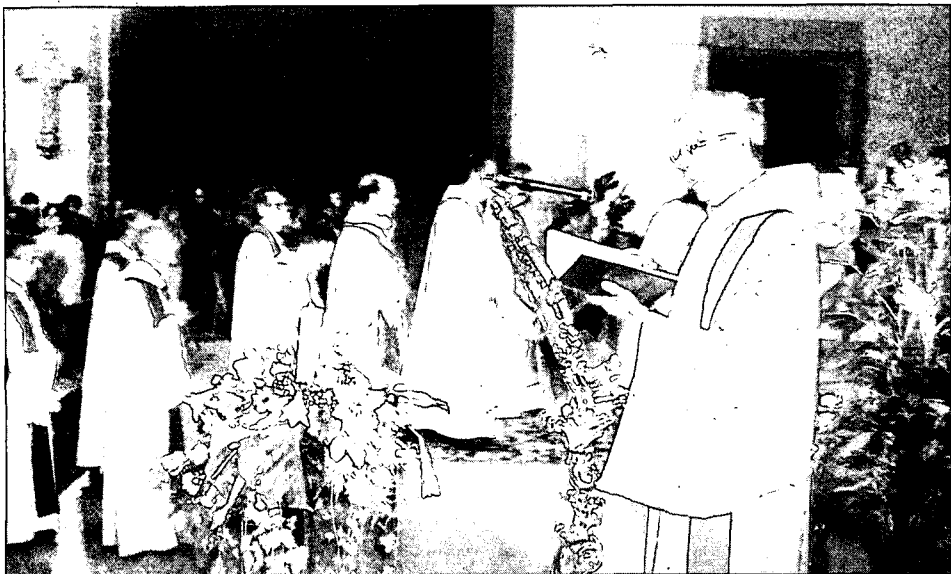
Cent anys de servei des del Miracle

■ Montserrat referma el compromís de tenir cura el santuari

EL MIRACLE.— Prop de 500 fidels es van reunir al Miracle el diumenge 7 d'octubre en la celebració eucarística del centenari del monestir benedictí que s'hi acull. Va ser una gran festa a la

qual van assistir, a banda d'una trentena de preveres i religiosos, el bisbe de Solsona, Jaume Traserria, l'emèrit, Antoni Deig, l'abat de Montserrat, Josep M. Soler, i autoritats civils, com el president

de la Diputació de Lleida, Josep Pont, el president del Consell Comarcal del Solsonès, Joan Serra, l'alcalde d'Oliana, Ventura Roca, l'alcalde de Cardona i representants dels municipis veïns.

El P. Daniel Codina, dirigint els cants d'entrada.

El pare abat mostra l'exposició d'exvots al president de la Diputació de Lleida i al bisbe Deig.

El pare abat de Montserrat, Josep M. Soler, en la seva allocució, va agrair al bisbe Antoni Deig la seva presència al santuari durant tots aquests anys, i va remarcar que «per a Montserrat, també és una joia i un enriquiment tenir una presència monàstica al Miracle, reafirmant el compromís de mantenir aquí una presència que doni un caliu especial a la pregària

i a la pastoral d'aquest santuari».

Per la seva banda, el bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserria, va valorar la profunda dimensió espiritual i humana del santuari del Miracle. Pel que fa a la dimensió espiritual, va recordar que «aquest és un lloc sant, un lloc d'encontre amb el Senyor i amb la Verge Maria. Així fou l'any 1458, així ha estat fins avui. Un lloc

de pregària, a vegades amb plors, a vegades amb rialles. Lloc de silencis que escolten, lloc de paraules que consolen... Per això han estat moltes les persones que al llarg d'aquests anys han vingut al santuari. També avui continua sent un pol d'atracció, una llum en el canelobre dels homes i dones que esperen sentir la veu del Senyor. (...) Tota la nostra Església diocesana de Solsona ha de mirar sovint cap al Miracle, perquè és un do que el Senyor ens ha fet, perquè és el lloc sant on el podem trobar».

I pel que fa a la dimensió humana, va dir: «Els monjos tenen cura del santuari, però són sobretot per a nosaltres els homes que ens mostren la recerca apassionada de Déu, que guiats per l'esperit afirma la primacia de Déu... La feina feta és molta...» Agraït als monjos tota la seva feina, va demanar que, malgrat el sacrifici que suposa, Montserrat mantingui amb renovada il·lusió el compromís amb la diòcesi de Solsona de viure i cuidar aquest santuari.

Finalment, el superior del Miracle, pare Jordi Castanyer, va agrair el suport de tots i va demanar que «ens deixeu ser aquí, mentre puguem. M'agrada dir, i ho vull repetir ara, que els santuaris no són tant dels que hi viuen com dels qui els estimen. És vostre i ens hi deixeu ser. Sempre que torneu el trobeu a punt, amb les portes obertes, cada vegada més al vostre servei, perquè pugueu fruit més de la presència de Maria i de la presència de la germanor que comporta tot santuari, que ve a ser com una casa pairal on tothom s'ha de trobar com a casa». El darrer agraïment va ser per als monjos de Montserrat i el pare abat, en nom dels set que ara hi ha al Miracle, una xifra similar a aquell grup de sis que fa cent anys hi van arribar per primera vegada, i ho va fer amb aquestes paraules: «Estem molt bé a Montserrat, però també estem molt bé al Miracle. Estem molt bé senzillament

sent monjos allà on toqui ser-ho, al servei de l'Església i al servei dels altres.»

Acabada l'eucaristia, la celebració va continuar amb un berenar de coca i beguda a la plaça del santuari, mentre a la sortida es repartia una estampa de record d'aquest centenari i un prospecte amb motiu d'aquesta efemèride.

Alhora, s'han preparat dues exposicions. La primera, a dins del monestir, és un recull d'una quarantena d'exvots restaurats dels segles XVII i XVIII, que manifesta la religiositat popular i les mostres d'agraïment a la Mare de Déu dels nostres avantpassats. La segona, a la sala de la Casa Gran, és un recull de fotografies històriques del monestir, que s'anirà ampliant amb el temps. Totes dues exposicions romandran obertes durant aquest any de celebració.

Text i fotos: Ramon Estany

Història del monestir

1899. El 16 de juliol es col·loca la primera pedra del monestir, amb assistència del bisbe de Solsona, Dr. Ramon Riu, i de l'abat de Montserrat, Josep Deàs.

1901. L'1 de setembre sis monjos provinents del monestir de Montserrat en prenen possessió i el bisbe de la diòcesi, Dr. Ramon Riu, consigna les claus del temple i del monestir al pare Pere M. Solà, primer superior de la nova fundació.

El 20 de setembre s'inàugura l'observança monàstica i la vida de comunitat al santuari.

1903. Amb l'arribada de nous monjos, el santuari obté el títol de priorat. El nomenament de prior recau en la persona del pare Pere M. Solà.

1913. Les obres, sota la direcció de l'arquitecte Josep Riera, de Sanahüja, arriben a fi després de dotze anys d'haver-se posat la primera pedra.

1917. Constituit el Miracle en priorat independent, el càrrec prioral recau en el pare Pere Damià Oliva, reelegit en el capítol provincial (1926). Durant el seu llarg govern es fan notables millores a l'interior del santuari i s'aixequen els dos edificis de cel·les de Sant Benet i Nostra Senyora.

1932. Unit novament a Montserrat, és des d'aleshores administrat per un superior nomenat pel pare abat d'aquell monestir.

1936. La guerra civil causa gravíssimes pèrdues materials i la desaparició irreparable de notabilíssimes obres d'art. La imatge de la Mare de Déu és ocultada a Solsona i, més tard, a Barcelona.

1940. Els monjos foragitats durant la revolució s'encarreguen novament del culte diví i de l'assistència espiritual dels fidels i pelegrins. El 2 de juny és solemnement retornada al santuari la imatge de la Mare de Déu.

1951. La celebració del cinquantenari del monestir és un esdeveniment notable. Amb especial relleu se celebren les dues festes tradicionals del Corpus Gran i de l'aparició de la Mare de Déu.

1958. Commemoració del cinquè centenari de l'aparició de la Mare de Déu. Els romiatges individuals i col·lectius se succeeixen de forma ininterrompuda.

1981. Amb l'obertura de la casa d'espiritualitat, sota la direcció dels monjos i atesa per les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge, la projecció pastoral del santuari s'ha vist molt incrementada.

J.M. Bonet

VITRALLS des del 1923

Vitralls emplomats

Restauracions

Gravats a l'àcid

Vitralls amb formigó

Astúries, 6 - 08012 Barcelona
Tel. 932 182 399 - Fax 932 183 098

Tarragona

Ordenació diaconal de Joan Àguila

■ El poble de Falset en ple es va abocar a la celebració

FALSET.— L'església parroquial de Santa Maria de Falset va esdevenir curulla de festa, embolcallada per una flaire de goig compartit: un falsetà, Joan Àguila Chavero, rebia el diumenge 7 d'octubre l'orde del diaconat. Era l'avantsala, en aquest cas, del presbiterat, l'estil de vida que ha escollit Joan Àguila i que, si Déu vol, es veurà culminat el diumenge 4 de novembre a la catedral de Tarragona.

La vila de Falset (capital del Priorat) es va abocar per assistir a l'eucaristia, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, i concelebrada per una cinquantena de preveres diocesans, amb la presència de diversos diaques, companys de l'ordenant procedents del Seminari Interdiocesà de Barcelona.

La cerimònia va ser d'allò més participada i vibrant, amb el poble sostenint els cants, aquells que són tan coneguts entre els fidels falsetans. Després de l'Evangeli, va ser presentat l'ordenant i l'arquebisbe va pronunciar l'homilia. El prelat tarragoní va fer al·lusió directament a la tria feta per Mn. Joan Àguila, com a pas previ del sacerdoci. «Ha estat un lliurament a la crida de Déu, propiciat per la mateixa família i gairebé per tot aquest poble, perquè Joan Àguila és un fill de tot el poble, així ho manifesteu avui amb aquesta multitudinària assistència», va dir l'arquebisbe.

Moment de la imposició de les mans.

El ritual de l'ordenació es va anar succeint amb total comunió entre el poble de Déu i també amb emoció continuada. Les promeses de l'ordenant, seguides del cant de les lletanies dels sants, amb Joan Àguila prostrat als peus de l'altar, fou un dels moments força emotius, més encara perquè la melodia que va acompanyar les lletanies havia estat composta pel mateix Joan Àguila i interpretada a les guitarres i flauta travessera pels joves.

Després, seguint la litúrgia, l'arquebisbe va procedir a la imposició de les mans al nou diaca, el qual va ser revestit amb els ornaments que li pertocaven i el lliurament dels evangelis.

En acabar la cerimònia, Mn. Joan Àguila es va adreçar als fidels tot demanant que l'acompanyessin en la pregària, «com heu fet fins ara ja que Déu ha fet que em trobés amb gent com vosaltres, que m'heu ajudat a caminar fermament en el camp de la vocació».

Joan Àguila va departir afablement amb els seus convilans i també amb la gent vinguda de Reus, de la parròquia de Crist Rei, comunitat cristiana que serveix des de fa un parell d'anys. A la plaça de l'Església es va compartir un berenar a base de coca acompanyada del bon vi de Falset. El nou diaca va rebre obsequis que va qualificar de molt preuats: «Una icona de la Mare de Déu de la Consolació, a Gratallops, pel significat espiritual que comporta, de part dels qui han pregat per mi, i un equip d'informàtica de darrera generació, pel que té de funcional i de gran utilitat.»

Joan Boronat

SOLSONA

Aniversari de la coronació de la Verge del Claustre

Foto: Ramon Estany

SOLSONA.— El diumenge 7 d'octubre, festa del Roser, es va escaure el 45è aniversari de la coronació de la Verge del Claustre. Per aquest motiu, després de la missa del migdia a la catedral, es cantà la Salve a la Mare de Déu a la capella del Claustre, a càrrec de l'Escolania i el Cor de la Capella del Claustre.

El dia abans, i com ja comença a ser tradició, un centenar de fidels es van reunir al voltant de la capella del Claustre per participar en una vetlla de pregària a la Mare de Déu, amb celebració de l'eucaristia dominical presidida pel bisbe Jaume Traseria, el qual es va sorprendre gràtament per la bellesa de les veus dels petits cantaires, que contribuïen, en paraules seves, a enriquir una celebració més viscuda des de la fe.

La pau pel món va ser un dels principals motius de les pregàries adreçades en

aquesta celebració, en uns dies tan agitats i plens de maulaurs esdeveniments.

El repertori de peces interpretades per l'Escolania i els cantors van ser *Madrigals*, *Invocació final*, *Vot de la coronació*, *Himne de la coronació*, els *Goigs*, i, en honor del bisbe, que participava per primera vegada en aquesta vetlla, es va pujar al cambril per cantar el *Virolai*.

L'Escolania del Claustre és una petita institució musical a Solsona per on han passat molts infants, sota la direcció actualment de Josep M. Triplana, un exescolà. Ells posen música a les celebracions de la catedral, i en les funcions especials com Nadal, Reis i Festa Major. Darrerament, s'hi han afegit un grup de vint cantaires adults, exescolans i membres de l'Orfeó Nova Solsona, que també participen en algunes de les celebracions. (R.E.)

EDITADA PER LA URC (Unió de Religiosos de Catalunya)

GUIA DE CASES D'ESPIRITUALITAT DE CATALUNYA

Casa Caputxins

Caputxins
Santa Maria, 7 — 08350 Arenys de Mar
Tel.: 937 920 641 — Fax: 937 920 546

La casa que els caputxins tenen a Arenys de Mar (municipi del Maresme) és un centre d'espiritualitat que manté i potencia la presència per un o pocs dies de grups de joves, d'adults o d'altres congregacions religioses o parròquies, que aprofiten el marc propici que l'entorn els ofereix per trobar uns espais de reflexió.

LLEGENDA

Casa d'Espiritualitat

Hostatgeria

Casa de Reunions

Casa de Convivències

Eucaristia

Pregària

Capacitat Diürna

Capacitat Nocturna

Jardí o bosc

Camps d'esport

Piscina

PODEU TROBAR LA GUIA A LES LLIBRERIES RELIGIOSES O BÉ A LA URC. TEL. 933 024 367

Barcelona

«La Bíblia no dona totes les respostes»

■ Jordi Sánchez Bosch és membre de la Pontifícia Comissió Bíblica

BARCELONA.— Jordi Sánchez Bosch (Barcelona, 1934) és membre de la Pontifícia Comissió Bíblica, un ens al servei de l'Església universal per aprofundir qüestions relatives a les Sagrades Escripures. A més, també és professor a la Facultat de Teologia de Catalunya, i sovint fa estades professionals a Roma. El doctor Sánchez és un dels biblistes catalans que frueixen d'un prestigi en l'àmbit internacional; no són nombrosos, però proporcionalment el Principat té un bon lloc entre els exegetes.

—Quina feina té encomanada la Comissió Bíblica?

—La Comissió es va crear el 1904 perquè els estudis bíblics i orientals, promoguts des del camp laic, van començar a plantejar qüestions que amb les armes de la teologia tradicional no es podien contestar; calien coneixements orientalistes, de llengües bíbliques i de tots els descobriments de la història antiga. En definitiva, tot tocant aspectes de fe, es plantejaven temes tècnics. Per això es van crear l'Institut Bíblic de Roma i la Comissió. Actualment està formada per vint experts presidits per un cardenal, que en aquests moments és Mons. Ratzinger. La nostra feina és informar de l'activitat del moviment bíblic i preparar determinats documents. Per exemple, pròximament ha de sortir un estudi sobre les escriptures del poble jueu en la Bíblia cristiana. Hem de prendre consciència que l'Antic Testament

també és el llibre sagrat del poble hebreu, de manera que la nostra vinculació amb ells té una característica diferent respecte d'altres religions. Aquest document prepara el diàleg amb el judaisme donant-li més base. Potser no donarà fruits immediats, però aprofundirà en els cristians la consciència per llegir i comprendre la primera aliança i el judaisme, i així, encara que no coincidim, els poguem mirar com els nostres germans grans segons una expressió de Joan Pau II.

—Quina és la presència i rellevància dels biblistes catalans en l'àmbit internacional?

—A Catalunya hi ha molts professors de Sagrades Escripures, i això ha possibilitat que alguns féssim el pas a Roma. Sí, es pot dir que el Principat ocupa un bon lloc en el mapa exegetí del món. D'entrada perquè vam començar molt aviat. Per exemple l'obra del pare Bonaventura Ubach i la Bíblia de Montserrat van representar un estudi directe de les fonts: l'obra sobre el Sinaí del mateix Ubach és un estudi de primeríssima mà i únic. A través de la voluntat de tenir Bibles en català hem promogut que hi hagi gent que hi treballés: n'hi ha prou de mirar les llistes de col·laboradors de les nostres bibles.

—Quins països encapçalen l'estudi exegetí?

—Sense dubte el que ha anat més endavant ha estat Alemanya, i tot s'ha de fer en

diàleg amb ells. Però França, amb l'École Biblique de Jérusalem, va aportar un bon nombre de catòlics i un contacte directe amb les fonts, mentre que els alemanys eren més especulatius. Per exemple, els francesos van tenir un paper únic en les investigacions dels manuscrits de Qumran. En canvi, sobretot des de la segona guerra

mina la història antiga i els estils literaris?

—D'una banda estic més convençut que ningú que tot el que pugui ser instrumental serveix, però deixariem Déu malament si diguéssim que sense això no es pot llegir la Bíblia. Em sembla que a tots se'n demana una certa humilitat i no dir de seguida la Bíblia diu això, sinó llegir-la per exemple a través de les notes al peu de pàgina, que resumeixen l'aportació dels estudiosos. El que no es pot dir mai és que la Bíblia no es pot llegir mentre no se'n sàpiga tot, perquè ningú no ho sap tot. S'ha de tenir en compte que també hi ha un sentit de la fe, segons l'Església, pel qual els no especialistes poden donar lliçons als especialistes perquè la lectura de la fe permet

retrobar allò que els autors bíblics tenien de més profund. Per exemple els alemanys tenen tendència a veure una cosa i tirar pel dret, però el poble amb la seva lectura senzilla els pot fer frenar.

—Tot és a la Bíblia?

—Davant de qualsevol consulta mai no estarà de més la Bíblia, però no em donarà totes les respostes. Per exemple l'amor al proïsme soluciona tots els problemes socials i polítics, però no indica fórmules concretes. Amb les Sagrades Escripures és el

mateix, es dona la clau però no els detalls de la solució.

—Per als creients és Paraula de Déu. I per als altres?

—Els no creients poden veure en la Bíblia un gran monument de la cultura i la història de la humanitat. Hi ha idees com la del petit que pot fer front al gran i que té alguna cosa a dir que són bíbliques. Un exemple és el fet que Israel va sortir d'Egipte i de seguida va adoptar uns continguts

morals i religiosos que donaven tres voltes a la cultura dels faraons. Podem tenir una mirada de fe i reconèixer la Revelació divina, però també des d'una òptica purament humana es troben valors morals que serveixen per a tothom. Paral·lelament hi ha aspectes estètics que una història de la literatura mundial no pot oblidar. La Bíblia ha donat pàgines immortals com les del Càntic dels Càntics, alguna d'Isaïes, i el càntic de Debora, al llibre dels Jutges, que segons sembla va ser escrit més de mil anys abans de Jesucrist.

—Quina responsabilitat tenen els estudis exegetics en el diàleg ecumènic?

—Els nostres germans evangèlics ens van passar al davant en els estudis bíblics, i s'ha notat que nosaltres hem estat deixebles seus fins que ha arribat el moment en què ells també han après de nosaltres. Entre els biblistes protestants i catòlics hi ha més proximitat que entre altres especialistes, i això s'ha traduït amb associacions conjuntes en què tothom s'ha sentit molt còmode i a gust. Les Escripures seran una de les claus que ajudaran l'ecumenisme a tirar endavant, perquè el fet que una creença estigui en la Bíblia li dona una autoritat més gran que si és el document d'una confessió concreta.

—En canvi, un dels principals obstacles, el papat, es recolza i es combat pel mateix verset!

—Però això va més enllà del que l'exegeta pot dir; estem a nivells diversos entre les conclusions del biblista i el que la tradició afegeix. En canvi hi ha altres qüestions sobre les quals sí que s'han unificat criteris. Per exemple era normal que entre els protestants s'afirmés que Pere no va tenir res a veure amb Roma, i que ni tan sols havia mort allà; fins que el 1925 un estudiós de la mateixa Reforma ho va demostrar, i des d'aleshores ja no s'ha tornat a posar en dubte. Igualment, els estudis bíblics han portat a un nivell acceptable per a luterans i catòlics la doctrina sobre la justificació per la fe.

Guillem Farré

Jordi Sánchez Bosch.

mundial, Gran Bretanya i els Estats Units han donat contribucions especialment vàlides. Itàlia i la Península Ibèrica, amb un accent especial de Catalunya, tenen un nivell mitjà alt. No estem mal situats, però tampoc no som capdavaners.

—Quines són les línies d'investigació? Segueix imposant-se el mètode historico-crític?

—El 1993 la Comissió Bíblica va publicar un document sobre la interpretació de les Escripures en l'Església que va tenir molt bona acollida; i allà el mètode historico-crític ocupa un paper central. Amb el temps hi ha hagut correccions, però en el fons el que es demana a un biblista és que reconstrueixi el fet de comunicació entre el text i els seus primers interlocutors. És una perspectiva que no hem d'oblidar, i encara que es pugui completar amb altres perspectives, al meu entendre, continua sent el pal de paller. Tot creient pot aplicar la Paraula a la seva vida, però la pregunta sobre què es volia dir quan es va escriure no es pot obviar. En aquest sentit s'ha subratllat més la documentació contemporània del moment de redacció: literatura veterotestamentària, Qumran... Últimament l'exègesi ha perdut força càrrega ideològica i s'intenta veure què dona de si l'Escriptura sense revestiments.

—No allunya això la Bíblia de la gent que no sap hebreu, arameu, grec ni do-

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

☎ 93 217 56 07 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

David, Àngel, Cristina, Àlex i Jordi han viscut una experiència única a Guatemala.

L'institut Guillermo Woods amb prou feines cobreix les necessitats bàsiques dels alumnes.

Cinc joves del Col·legi de La Salle de Reus de

Viatge solidari

Ja fa gairebé dos mesos que David, Àngel, Àlex, Jordi i Cristina van tornar de Guatemala. Cadascun d'ells ha tornat ja als seus quefers habituals, a la feina, als estudis, als compromisos socials, a les amistats... D'alguna manera, la seva vida ha tornat a la «normalitat», però hi ha alguna cosa del que els ha passat aquest estiu que no poden oblidar tan fàcilment: el seu viatge solidari a Ixcán, província de Quiché (Guatemala). Aquesta experiència en terres llatinoamericanes, que els ha obert horitzons i els ha enriquit moltíssim, ha estat la seva forma particular de celebrar els cinquanta anys del Col·legi de La Salle de Reus.

L'expedició estava pensada, en un principi, per a sis persones, però a l'última hora una de les dues noies que la integraven (Cristina Pedrolas) va caure de la llista per incompatibilitats amb la medicina del paludisme. Finalment, doncs, va quedar integrada pels germans de La Salle Àngel Ruiz i David Pérez, professors del mateix col·legi de Reus, Àlex Martínez, també professor de l'escola, Jordi Just, estudiant de Polítiques a la Complutense de Madrid, i Cristina Sánchez, estudiant d'Història de l'Art a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. Cinc joves entre 19 i 33 anys disposats a implicar-se en la realitat guatemalenca i desitjosos de posar el seu granet de sorra en la formació i educació en temps lliure dels nois i les noies de l'Institut Maïa Guillermo Woods, a Ixcán, província de Quiché, en una comunitat anomenada «Poble Nou», a uns quinze quilòmetres de la frontera amb Mèxic.

El projecte solidari emprès per aquests joves vinculats al col·legi La Salle de Reus es va començar a gestar el setembre del 2000, quan el germà Àngel Ruiz va rebre la proposta i va començar a treballar en la recerca de possibles candidats a formar part de l'«expedició». La intenció era, a més, que el viatge solidari a Guatemala també formés part dels actes i celebracions del 50è aniversari del col·legi La Salle de Reus. Els més joves volien així reivindicar les seves ganes de fer alguna cosa interessant per l'aniversari del col·legi, que no repercutís només sobre ells mateixos sinó també sobre els altres, i especialment sobre els que més ho necessiten.

Tampoc no es tractava de fer grans coses, perquè no estava al seu abast, simplement de conèixer i ajudar en la mesura de la seves possibilitats una realitat diametralment diferent de la seva. En principi, se'ls havia ofert la possibilitat d'educar en el temps lliure, un aspecte

molt treballat a Catalunya i en què, d'una o altra manera, aquests joves tenien experiència. Això implicava fer jocs per als infants de l'Institut Guillermo Woods, a més de preparar activitats per als grans per tal que després ells sabessin elaborar activitats per als infants. Això no obstant, les circumstàncies, i sobretot les necessitats amb què els cinc «expedicionaris» es van trobar, van obligar a un canvi de plans.

Un cop allí, els alumnes de l'institut els van demanar que els donessin les mateixes classes que ja rebien ells per poder així obtenir nous punts de vista sobre l'assignatura. Van ser classes molt variades, des d'art maïa fins a matemàtiques, didàctica, física o psicologia. En alguns casos van arribar, fins i tot, a donar classes de primer de magisteri. Però les necessitats de l'Institut anaven més enllà dels afers purament docents.

DISPOSATS A TOT

Les infraestructures de l'Institut Bàsic Guillermo Woods no són, de ni de bon tros, les més aptes per poder desenvolupar les seves activitats. Amb prou feines cobreixen les «necessitats» bàsiques: electricitat de 19.00 a 21.30 i aigua no potable en una pila construïda l'estiu anterior pels voluntaris. Per arribar a la pila, però, hi havia un camí en pendent en un estat lamentable, sobretot en època de pluges. Els cinc joves voluntaris de Reus van decidir de motu propi arreglar-lo i fer-lo una mica més viable. També van participar en la construcció d'un galliner molt útil per a l'institut, tant per fer-hi pràctiques com per a estudis sobre les gallines, aliment de luxe a Ixcán.

L'experiència ha estat molt enriquidora en tots els sentits, no tant pel que ells hagin pogut aportar, sinó, com ells mateixos asseguren, «pel que hem rebut, pel que ells han fet per nosaltres, pel que ens han donat i el que ens han en-

Malgrat no tenir res, els guatemalencs són gent jovial i alegre.

Com no deixen de repetir els joves «expedicionaris», «l'experiència va ser la gent amb qui vam conviure, van ser ells».

diquen l'estiu a ajudar el poble guatemalenc

a Guatemala

senyat». D'allí s'han emportat molt més del que hi van portar, i a més els ha fet pensar «en tot el que és bàsic per a nosaltres i que veus que allí és desconegut; ens han ensenyat la seva manera de viure i de fer, i això et fa pensar en coses en què mai no t'havies aturat a pensar.»

David, Àngel, Àlex, Jordi i Cristina han tornat a Reus amb els ànims renovats, amb ganes de transmetre el que han viscut i de prendre'n exemple. Una de les coses que més els han sorprès i que volen contagiar especialment al seu entorn proper són les ganes de riure dels guatemalencs tot i la seva situació.

A més de les experiències humanes i socials, el viatge a Ixcán també els ha obert noves perspectives en l'àmbit de la fe. Es van sumar a celebracions pròpies de l'indret, com la celebració del cap d'any maia en què es va fer una ofrena als morts de la guerra civil enterrats allí mateix. La cerimònia va durar aproximadament cinc hores i va ser conduïda per dos guies espi-

rituals maies en llengua mam. Al centre del cercle format pels assistents cremava el Foc Sagrat, al voltant del qual girava tota la celebració.

«L'EXPERIÈNCIA SÓN ELLS»

Tot i participar activament en aquesta mena de celebracions, no els ha passat per alt als joves voluntaris la difícil realitat sudamericana: «És tan complexa la situació que molts es resignen i es limiten a sobreviure, són pocs els que aixequen la veu per cridar contra la injustícia que pateixen, i en certa manera és comprensible en veure la posició tant del govern com de l'exèrcit.» A Guatemala, concretament, es troben en una època de postguerra molt dura. «Els acords de pau firmats el 1996 no s'han complert i això comença a provocar certa desil·lusió en la gent», expliquen els joves tarragonins.

Una de les feines a la qual han dedicat més temps és la construcció d'un camí des de l'institut fins a la pila d'aigua.

En aquestes circumstàncies encara té molt més valor el tarannà jovial i alegre amb què s'han trobat: «Són gent molt especial, ja que malgrat la vida de supervivència que porten són capaços de mostrar un somriure constant. Estan amb els braços oberts per a tu i tot el que necessitis t'ho faran realitat.» No tenen grans projectes, no disposen de grans infraestructures, ni tan sols saben preveure més enllà del dia a dia, però són feliços i tenen ganes i il·lusió per la vida. Les comunitats són un gran engranatge on tot funciona i on no hi ha cap problema que no tingui solució. Per això, conclouen els joves catalans, «creiem que és la gent, la gent que viu més endins de Guatemala, la que fa que t'enamoris del que estàs fent. L'experiència són ells».

A la sensació d'«enamorament» se'ls ajunta ara, dos mesos després de la seva estada a Ixcán, una de buit. Perquè, mentre hi eren, ajudaven en tot el que podien encara que fos poca cosa, mentre que ara, a Reus, ficats ja en les seves coses de cada dia, ja no poden fer gaire més. «Ens ha quedat una sensació de buit molt curiosa, és com un petit somni que ha passat volant i del qual gairebé ni ens n'hem adonat», afirmen plens de nostàlgia.

Ara per ara, i a l'espera que a l'estiu es pugui emprendre un altre projecte similar, es continua treballant des d'aquí. S'adonen, a més, que «la tasca que es pot fer aquí és més contínua i pot implicar més gent». Per això la campanya a favor de la zona d'Ixcán continua endavant i ja s'ha començat a elaborar un nou projecte per aconseguir subvencionar l'habilitació d'un camí d'arribada fins a l'institut. Al mateix temps, els cinc joves voluntaris han començat a promocionar, sensibilitzar, explicar, donar a conèixer i fer participar en aquests projectes tota la gent de la ciutat. Perquè tot i que Guatemala queda ara a milers de quilòmetres de distància, l'experiència els ha arribat tan endins que volen que el major nombre de gent possible pugui enriquir-se i gaudir-ne.

Samuel Gutiérrez

Com es viu la religió a Guatemala?

Segons explicaven, un dels temes que més ha cridat l'atenció als joves tarragonins ha estat la vivència de la religió a Guatemala. Segons ells, «per parlar de religió a Guatemala el primer que es pot dir és "blat". Tota la seva cultura i religió s'hi basen, i concretament en un llibre titulat *PohPol Vhu*, que seria com la seva Bíblia, on s'explica l'origen de la seva vida i on es fonamenten tots els trets característics de la seva cultura. Un altre aspecte a destacar és la cosmovisió. Es tracta d'entendre la vida a partir d'un símbol on es reflecteixen els quatre colors del blat: vermell, negre, groc i blanc, i els colors de la terra (verd) i del cel (blau)».

Al mateix temps cal tenir en compte les nombroses barreges que es fan entre cultures i religions. Això provoca situacions curioses, «com el cas d'emissores de ràdio amb emissions de 24 hores de música religiosa. Les sectes també estan molt en voga i la religiositat, tal com ells l'entenen, és bàsica per a la seva vida. Són una cultura tradicional».

Una cadena d'igualtat i llibertat

Com ja va passar l'any passat amb els voluntaris que van estar a l'Institut Guillermo Woods d'Ixcán, els professors van demanar als joves de Reus que pintessin un dibuix en una de les seves aules. Ja ho sabien i per això van tenir temps de pensar en què consistiria. Van pintar una gran bola del món on es veien agafats de la mà els típics ninots dels sants innocents amb els colors representants de les races mundials:

groc, vermell, negre i blanc. Catalunya i Guatemala també hi tenien les seves banderes representades. I tot just a la part inferior, una frase: «Una cadena d'igualtat i llibertat», que també es traduiria a l'idioma maia, el mam, a la part superior. Els joves tarragonins deixaven així l'empremta gràfica de la seva estada a Ixcán, que acompanyava l'empremta emocional i afectiva que durant un mes havien deixat en cadascun dels alumnes i professors de l'institut amb qui havien compartit gratuïtament el seu temps.

Lleida

La Verge del Remei protagonitza el certamen marià

■ L'alcalde de Flix diu que l'origen de l'advocació es deu als trinitaris

LLEIDA.— Cada any, a l'entorn de la festa de la Verge Blanca de l'Acadèmia Patrona de Lleida, que se celebra el 2 d'octubre, la Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfica-Mariana de Lleida, fundada l'any 1862 (una de les cinc acadèmies marianes que hi ha al món),

dedica els actes a honorar una advocació de la Mare de Déu. Enguany va ser la Verge del Remei, patrona de Flix, la que va ser homenatjada conjuntament amb la patrona lleidatana i a la qual es va dedicar el certamen literari marià.

La patrona de la vila de Flix va viatjar a la capital de la Terra Ferma acompanyada per més de 300 veïns que es traslladaren en cinc autocars i vehicles particulars per participar amb veritable entusiasme en els actes organitzats en honor de la Mare de Déu del Remei.

Els actes religiosos marians s'iniciaren a dos quarts de deu del matí amb una missa solemne a l'oratori de l'Acadèmia Mariana, seu de la patrona de Lleida, presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, i pel bisbe de Tortosa (diòcesi a la qual pertany Flix), Mons. Xavier Salinas, i concelebrada pel rector de Flix, Mn. Ramon Casanova, el fins ara vicari i actual rector de Bot i de l'Horta de Sant Joan, Mn. Antoni Sesé, i el director de l'Acadèmia Mariana, Mn. Salvador Gené.

A la missa hi assistiren el paer en cap de Lleida, Antoni Siurana, l'alcalde de Flix, Antoni Sabaté, i altres primeres autoritats de les dues poblacions, així com les pubilles de Lleida i Flix. Els cants de l'eucaristia van ser interpretats per l'Orfeó de Flix. El bisbe Ciuraneta, en la seva homília, es va referir a l'amor dels cristians envers Maria, venerada en diverses advocacions, alhora que va fer especial menció a la Verge del Remei, molt present en la seva vida perquè és fill de la Palma d'Ebre i per haver estat vicari de Flix durant sis anys. Mons. Ciuraneta va convidar Flix i Lleida a no perdre el seu amor envers les dues patrones.

Finalitzada la missa en honor de les dues patrones, tingué lloc a l'Auditori Municipal Enric Granados l'actuació de la Banda Municipal de Lleida, formada per seixanta músics i que, sota la direcció d'Amadeu Urrea, va oferir una magnífic repertori de música popular i clàssica davant del públic que omplí de gom a gom l'Auditori.

Després d'aquest pròleg musical, a dos quarts d'una del migdia es va iniciar el

L'oratori de l'Acadèmia va acollir una missa solemne.

Un quadre de la imatge del Remei va presidir el certamen literari marià.

certamen marià sota la presidència dels bisbes de Lleida i Tortosa i de les primeres autoritats de totes dues poblacions, pubilles i junta de l'Acadèmia Mariana.

Va obrir l'acte el director de l'Acadèmia, Mn. Salvador Gené, tot dient que la Mare de Déu és avui la dona amb més poder de convocatòria, tot significat que era Maria qui convocava Flix i Lleida en aquell acte per lloar-la amb la paraula, la prosa, la poesia i la música.

Tot seguit, l'alcalde de Flix i diputat al

Parlament, Antoni Sabaté i Ibarz, en qualitat de mantenidor del certamen, feu una magnífica exposició de la tradició i la història al voltant de l'advocació del Remei i dels seus orígens, que es remunten al segle XIV, lligats a l'existència de l'orde dels Trinitaris, fundat per sant Joan de Mata: «Ells han estat sens dubte els promotors de l'advocació del Remei en la majoria d'oratoris, ermites i esglésies. La majoria d'imatges de la Verge del Remei duen l'hàbit amb la creu trinitària al pit o

bé penja de la mà de la Verge o de la del nen Jesús un escapulari amb aquesta creu.»

El mantenidor va assenyalar com l'advocació del Remei és nombrosa i extensa arreu del món. Han estat catalogats 1.017 santuaris o imatges, dels quals 41 pertanyen a Portugal, 35 a França, 40 a Itàlia, 13 a Bèlgica, 25 a Amèrica i Àsia i 853 a Espanya. D'aquests, 184 pertanyen a Catalunya i concretament 60 a Barcelona, 59 a Lleida, 47 a Girona i 18 a Tarragona. «Pel que fa a la diòcesi de Tortosa es troben el títol de l'església parroquial de Móra la Nova i les ermites d'Alcanar i de Flix», assevera.

L'alcalde i mantenidor es va referir alhora a les seves vivències a l'entorn del Remei i a la tradició del «seu» poble que peregrina a l'ermita del Remei cada dilluns de Pasqua. Va acabar amb una cant a l'esperança: «Que des de Flix i la seva ermita del Remei, la nostra sigui una contribució individual i col·lectiva per un món més just, més lliure, on des de la diversitat es propiciï el respecte i s'assoleixi la pau.»

La Mare de Déu del Barça

El mantenidor del certamen, Antoni Sabaté, es referí en el seu discurs a la imatge de la parròquia del Remei, a la plaça de la Concòrdia del barri de les Corts de Barcelona: «M'explicava el seu titular, Mn. Francesc Tena, que el segon diumenge d'octubre se celebra un gran romiatge que per tradició ultrapassa el col·lectiu dels creients i que són molts els que l'anomenen la Mare de Déu del Barça, perquè la creu trinitària és blaugrana i perquè és trobada al barri de les Corts, que és on es va ubicar el primer camp d'aquest club.»

Tot seguit es va iniciar l'acte de lliurament dels premis del certamen literari, que s'inicià amb el de prosa, dotat amb 350.000 pessetes. Atorgat per l'Ajuntament i la parròquia de Flix, va ser adjudicat a Josep Antoni Collazos i Francesc Ramon Visa, de Flix, per la seva història literària i gràfica del Remei.

El bisbe de Lleida va lliurar seguidament la Flor Natural i 150.000 pessetes a Conxita Julià, de Barcelona, per la seva poesia dedicada a la Mare de Déu del Remei. Per la seva banda el bisbe de Tortosa va lliurar també un altre premi a M. Carme Mor, de Lleida, per la seva poesia sobre la devoció de la vila de Flix i comarca a la Mare de Déu del Remei. Rodrigo Larios i Maria Teresa Roca, també de Lleida; Pere Collell, de Granollers; Leonard del Rio, d'Igualada; Juan Castillo, de Madrid, i el jove Salvador Faura, de Sabadell (aquest darrer molt singular per haver cantat Maria com l'única que salva els joves del món de la droga i la delinqüència) van ser premiats per les seves poesies, recitant fragments davant del públic.

El bisbe de Lleida va cloure l'acte tot dient: «El Remei ha entrat en el cor dels lleidatans.»

Jordi Curcó

Fotos: Jordi Gómez

PUJOLS JOIERS, els artesans de l'or

Medalles religioses, rellotgeria. Gran varietat de dissenys. Taller propi. Reparacions.

Visiti'ns al carrer Hospital, 29, de Barcelona, al costat de les Rambles. Tel. 933 182 284

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala de repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per a convalescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimón o en Pau al 972 645 262.

Tortosa

Inaugurat el curs del Seminari diocesà

■ El mes de novembre se celebren cinquanta anys de la fundació de l'edifici

TORTOSA.— El 2 d'octubre es va inaugurar el curs 2001-2002 del Seminari de Tortosa, marcat per la presència dels dotze seminaristes del major i sobretot perquè fa cinquanta anys de la fundació de l'edifici del Seminari, construït pel bisbe Moll.

Cal destacar la primera quinzena de novembre amb, d'una banda, l'assistència del cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, el dia 4 a la catedral i, de l'altra, la del mateix nunci del Vaticà a l'Estat espanyol, Mons. Manuel Monteiro de Castro, el dia 11 de novembre. A més del prelat diocesà, s'espera també el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, i altres bisbes de la Tarragonense.

El dia de la inauguració, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va presidir la missa de l'Esperit Sant i, juntament amb el claustre de professors, tots emeteren el jurament de fidelitat a la doctrina de l'Església.

La lliçó inaugural va ser pronunciada pel professor J. Lluís Arín sota el títol de *Teologia pastoral a la llum de la «Dei verbum»*. El pensament central que resumeix tot el missatge que es pot llegir en l'opuscle imprès seria aquest: «Per comprendre-acollir la Paraula de Déu cal sintetitzar amb el Magisteri que garanteix la interpretació fidel; amb la Tradició que presenta la fe dels Pares; amb l'exegesi que precisa el sentit del text; amb els sants que testimonien una lectura bíblica traduïda en vida; amb la Litúrgia que la fa sacrament viu del Crist avui.»

El conferenciant va afegir que «l'ho-

Triptic commemoratiu del cinquantenari del Seminari.

milia per complir la seva missió té una connexió: amb la Paraula proclamada, ajuda a acollir-la; amb el Misteri eucarístic, ajudant a celebrar-lo; amb l'Assemblea, ajuda a créixer en santedat». D'altra banda, «la *lectio divina* indica una lectura bíblica en estreta col·laboració amb Déu, encaminada a fer que esdevingui pregària i transformi la vida sota la interpel·lació del que diu, què em diu, què li dic i què faré».

Presentació d'un llibre

El rector del Seminari, Mn. Ramon Font Peig, va comentar en el mateix acte acadèmic els actes anunciats en el tríptic: el dia 3 de novembre es presentarà el llibre *El Seminari diocesà de Tortosa*, escrit per l'historiador Mn. Josep Alanyà Roig. Aquesta jornada està dedicada als antics alumnes. Presidirà l'eucaristia el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta.

Culminarà la celebració el diumenge 11 de novembre amb una jornada diocesana a la qual són especialment invitats els moviments i associacions. Serà a la catedral i presidirà el nunci del Vaticà, Mons. Manuel Monteiro.

Va dir el rector que, durant els cinquanta anys, la institució del Seminari va donar a la diòcesi 193 capellans, que suposen un promig de quatre cada any. Val a dir que el Seminari també ha contribuït a la formació humana i cristiana d'aquells que no arribaren a l'ordenació.

Finalment, el dilluns 12 de novembre

se celebrarà la festa del Reservat. En seran protagonistes tots els clergues de les diòcesis de Sogorb-Castelló i Tortosa com a amfitriona. Es tracta d'una jornada d'agermanament i com a acció de gràcies pel do del sacerdoci i de l'eucaristia.

Com a epíleg de l'acte inaugural de curs, cal destacar la presència dels vuit seminaristes del major. La resta són els quatre diaques que fan pràctiques pastorals en diferents parròquies.

El bisbe, abans de declarar obert el curs 2001-2002 va reconèixer el paper del bisbe Moll i Salord en ser l'impulsor de la construcció del Seminari, que va ser inaugurat l'any 1951. «Sempre al darrere d'una gran obra hi trobareu una gran persona», va dir Mons. Salinas. Ara, després del secularisme, hem redescobert la vocació dels batejats en les cares polifacètiques de diferents vocacions: matrimoni, vida consagrada, sacerdoci i fins i tot el diaconat permanent en els casats plantats en el món. És una aportació del Vaticà II.

J. Blanc i Bahima

URGELL

Els veïns d'Abella guarden un retaule

ABELLA DE LA CONCA.— A Abella de la Conca tenen un retaule en fusta repartit en peces per les cases del poble. La determinació es va prendre el 1972, quan va ser robat el retaule del Roser de Pere Serra.

Mn. Joan Dies, aleshores rector de la parròquia, amb els feligresos, va prendre la determinació de guardar l'altre retaule a les cases particulars perquè s'havia fet evident que no hi havia prou seguretat a l'església. Joan Dies afirma que es va fer amb el seu consentiment i amb caràcter provisional i temporal. Una provisionalitat que s'ha allargat trenta anys.

El retaule encara es guarda a les cases i els veïns estudien les possibilitats de custodiar-lo a l'església del poble, al Museu d'Isona o bé al Museu diocesà. Si en el primer pas hi va prendre part el rector, hom

opina que també ara serà requerit en l'afer. El que sí que interessa és la seguretat de l'obra i la seva conservació. Sembla que és un retaule gòtic, del segle XV, obra de Pere Espallargues. Per les imatges vistes l'obra necessita una restauració i posteriorment cal que sigui ben custodiada.

L'inventari i la catalogació dels béns del bisbat d'Urgell està en estat avançat de realització. L'inventari i identificació de les obres d'art donarà seguretat a la seva conservació i en facilitarà la divulgació entre els estudiosos de l'art i de la història.

El retaule del Roser, del segle XIV, obra de Pere Serra, va ser robat a l'església d'Abella de la Conca la nit del 6 al 7 de juny del 1972. Localitzat a Nova York, va ser recuperat el 1978 i actualment és custodiat i exposat al Museu diocesà de la Seu d'Urgell. (A.M.)

Metges Cristians de Catalunya

Membre fundador de www.e-cristians.net

I la comissió pro beatificació del Dr. Tarrés us conviden

a la missa concelebrada del 26 aniversari del trasllat del cos del Dr. Pere Tarrés

el dimarts 6 de novembre de 2001, a les 7.30 h del vespre, a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià.

Presidirà S. E. R. el cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona

(Tots els assistents seran obsequiats amb un llibre del Dr. Tarrés, el setmanari Catalunya Cristiana i la revista catòlica Decisions Mèdiques)

Vic

Pregària interreligiosa per la pau

■ Unes 150 persones es van aplegar a l'església del Remei

VIC.— L'església Mare de Déu del Remei va acollir el dia 6 d'octubre una pregària interreligiosa per la pau, en la qual van participar membres de la comunitat cristiana catòlica, evangèlica i de l'Església pentecostal, i alguns membres de la comunitat musulmana.

La trobada era una aposta clara per la pau.

Els presents van ballar amb l'animació d'un grup de ghanesos.

La pregària va celebrar-se davant d'uns plafons on hi havia representats els llocs del planeta on hi ha conflictes armats, escrits informatius sobre aquests conflictes i pancartes de «guerra no» i «pau sí».

Durant l'hora i escaig que va durar l'acte, els presents van llegir diferents pregàries en català, castellà i àrab, van cantar cançons i van ballar amb l'animació del grup de ghanesos pentecostals que

resideix a Vic i a la comarca d'Osona.

La presentació i coordinació de l'acte, que estava obert a «tots els grups, associacions, famílies i amics que representem la diversitat de cultures i creences religioses, i que convivim a Vic i a la comarca», va anar a càrrec de Mn. Lluís Rocaspana, rector de la parròquia del Remei.

Fàtima Alemany

GIRONA

Aprovació d'un nou projecte pastoral

PERPINYÀ.— La 15a reunió d'arxiprests i delegats diocesans, que enguany es va fer a Perpinyà a finals de setembre, va treballar sobre un projecte de pastoral per substituir el Pla triennal 1998-2001 fruit de la Jornada diocesana del 1997 per aplicar les resolucions del Concili Provincial. El resultat ha estat un projecte pastoral que se centra en un objectiu únic pres del *Directorí per a parròquies i arxiprestats* que es va presentar a començaments d'any, i que preveu el canvi de bisbe a la diòcesi.

Només s'ha fixat una prioritat: impulsar i crear equips de pastoral que assumeixin responsabilitats en l'àmbit arxiprestal. Això voldrà dir, per exemple, coordinar el treball entre parròquies de la mateixa zona o donar capacitat de decisió als laics i religiosos. Com a referència, ja hi ha el treball fet a la zona de l'Empordà o a la de la Costa, amb Maresme i Tordera. En aquest darrer cas, s'organitzen trobades

de joventut des de fa catorze anys i es coordinen les accions de Càritas i el treball de postcomunió.

L'altre vessant que caracteritza aquest projecte pastoral és el convenciment, generalitzat entre els responsables diocesans i el mateix bisbe, que el relleu al capdavant de la diòcesi serà ràpid després que Mons. Jaume Camprodon compleixi 75 anys el 18 de desembre. D'una banda, no es volia lligar de mans al futur bisbe amb un pla a llarg termini, tot i que el marc és l'aplicació de les resolucions conciliars de la Tarraconense, comunes a tots els bisbats catalans, i, de l'altra, no es volia deixar la diòcesi en una inèrcia i espera passiva. D'altra banda, com que l'objectiu fixat es recolza en els arxiprestats, hi ha una garantia de continuïtat en el treball i servei diocesà, ja que a diferència dels delegats i vicaris episcopals, els arxiprests no estan obligats a dimitir amb el canvi de bisbe. (G.F.)

Aplec a l'ermita de Sant Francesc s'hi moria

VIC.— El dia de la festivitat de sant Francesc d'Assís, que s'escau el 4 d'octubre, va tenir lloc a l'ermita de Sant Francesc s'hi moria de Vic un aplec organitzat per la congregació de franciscans i responsables de la parròquia de la Mare de Déu del Remei.

Durant l'aplec es va celebrar una missa, que es va acompanyar d'una escenificació de la llegenda del pas del sant per la Plana de Vic, inspirada en el poema que Jacint Verdaguer va dedicar al sant.

Posteriorment hi va haver un aperitiu i un dinar de germanor, que va aplegar un centenar de persones, i a la tarda, va encarregar-se de cloure la jornada un parroquià de la Mare de Déu de la Salut de Barcelona, que va protagonitzar una actuació musical. (F.A.)

MENORCA

L'Institut de Teologia impartirà Ciències Religioses

CIUTADELLA.— L'Institut diocesà de Teologia de Menorca (Iditem) inicia nova etapa oferint als menorquins la possibilitat de cursar la diplomatura en Ciències Religioses des de l'illa. La titulació, amb validesa civil, s'anirà desenvolupant a través de les diverses matèries acadèmiques que l'Escola Bàsica ofereix.

L'Iditem és la institució acadèmica de la diòcesi que ofereix estudis sobre el fet religiós i els continguts de la fe catòlica. Té com a finalitat oferir un àmbit de reflexió sobre el fet religiós des de la perspectiva catòlica. I, alhora, proporcionar una formació sistemàtica i actualitzada sobre la teologia i la cultura religiosa. També ajuda a preparar acadèmicament el professorat de Religió i Moral Catòlica que s'imparteix als centres públics i concertats.

Els destinataris d'aquesta oferta, segons el director del centre, Mn. Joan Fe-

brer Rotger, són tots els menorquins i qualsevol persona preocupada per la dimensió espiritual de la vida. L'Iditem preveu diversitat d'alumnat: ordinaris (que es preparen per graus acadèmics), extraordinaris (que reben acreditació dels exàmens realitzats) i els oients (que es matriculen sense haver de passar proves d'avaluació).

Segons ha manifestat el director, la diòcesi va deixar ben clara la seva aposta de formació teològica a través de l'assemblea del 1998. Una acreditació formativa que segons Febrer vol impulsar el bisbe de Menorca, Joan Píris, a través de la formació de tots els que tenen alguna mena de responsabilitat i funció pastoral (ja siguin monitors, caps d'escoltisme, catequistes, educadors, voluntaris, membres de delegacions...). Les classes d'aquest curs comencen a partir de mitjan octubre. (G.F.M.)

ERMEC

Tots els serveis per al campanar

Experiència
Tradició i
Tecnologia.

CAMPANES NOVES
JOUS I BATALLS
SOLDADURES DE CAMPANES
AUTOMATISMES
RELOTGERIA MONUMENTAL
CARILLONS
EQUIPS MEGAFONIA

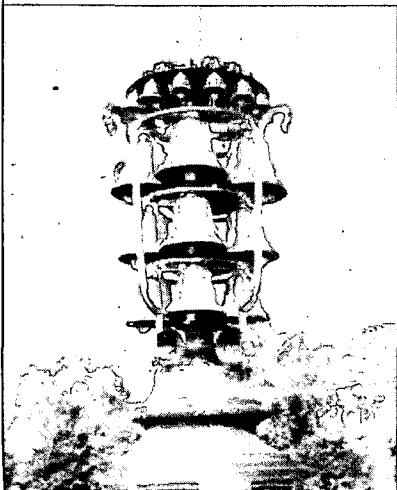
Distribuïdor oficial:

CAMPA
clock-o-matic

Alcalde Móstoles, 42-44
08025 Barcelona

Tel. 934 501 600
Fax 934 330 885

ermec@ermec.com <http://www.ermec.com/campanario.htm>

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

CATEQUESI

APRENEM ELS OBJECTES DE LA MISSA

Està pensat per a nens i nenes que faran enguany la comunió, o que l'han feta recentment.

En una sessió d'una hora els nens aprenen amb una facilitat sorprenent el que de vegades ens és difícil de transmetre'ls.

ENTENGUEM LES CARTES

A cada objecte corresponen quatre cartes:

«ES DIU...» és el nom de l'objecte.

«PISTES» són quatre punts que donen pistes progressives sobre l'objecte del qual es tracta. Van desenvolupant el significat de l'objecte.

«QUÈ ÉS?» és un dibuix de l'objecte.

«PREGÀRIA» ens ajuda a pregar evocant el significat o la funció pròpia de l'objecte.

Aniria molt bé que els catequistes amb el seu coordinador o el mateix mossèn s'asseguessin amb calma per llegir i estudiar primer una mica el contingut de les cartes, i consultar les preguntes o qüestions possibles, per saber respondre adequadament.

PREPAREM EL MATERIAL

Primer cal fotocopiar les cartes en cartolina i retallar-les.

Cada grupet de catequesi hauria de tenir-ne un joc sencer.

PROPOSTES METODOLÒGIQUES

1.- ENSENYEM LES CARTES

El catequista té tota la baralla a la mà, mentre els nens seuen tots al voltant de la taula buida, perquè es fixin en tot el que el catequista els mostrarà.

Primer posa sobre la taula la carta **QUÈ ÉS?**, corresponent al dibuix de l'objecte.

Al costat la carta **ES DIU...** corresponent al nom.

A continuació llegeix les **PISTES**, perquè en captin el significat. Després, llegeix la **PREGÀRIA**.

I així amb totes les cartes.

2.- A VEURE QUI HO ENDEVINA

El catequista separa de la baralla les cartes de les **PISTES**, mentre reparteix aleatòriament a tots els nens les altres cartes fent roda.

Cada nen mira les cartes que li han tocat, i se les posa a la mà en forma de ventall.

El catequista agafa una carta de les **PISTES** que només té ell, i va llegint pista per pista en veu alta. El nen que té una carta (sigui **PREGÀRIA**, **QUÈ ÉS?** o **ES DIU...**) que li sembla que pot correspondre a la pista que acaba de donar el catequista, la llença enmig de la taula. El catequista mira de completar amb els nens les quatre cartes corresponents a cada objecte. I així amb la resta de cartes.

3.- POSEM-LES A LLOC

El catequista reparteix totes les cartes entre els nens.

Se'n van a l'església, i el catequista els convida a decidir on volen anar primer, referint-se a algun objecte del qual fa referència alguna carta que el nen té. Pot establir-ho per torns.

Van al lloc de l'objecte, i els nens miren les seves cartes per intentar completar el pal de l'objecte davant del qual estan. Si completen les quatre cartes, les deixen al costat de l'objecte trobat, i un nen del grup llegeix en veu alta la carta de **PREGÀRIA** corresponent. I van a cercar un altre objecte.

En aquest cas és aconsellable que abans el catequista tingui els objectes preparats en llocs adients de l'església, que els nens puguin trobar fàcilment.

Contracarta

Equip de Catequesi de Sant Esteve i Santa Maria de Palautordera, curs 2000/2001.

ES DIU...

L'ALBA

PISTES...

- 1 - El seu nom vol dir "blanc".
- 2 - Ens recorda el vestit blanc que tindrem els fills de Déu en el Cel.
- 3 - És la primera peça de roba que es posa el mossèn quan es revesteix per fer la Missa.
- 4 - En alguns llocs, se la posen també els escolars.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Senyor Jesús, doneu-me sempre la vostra gràcia per no embrutar la meua ànima amb el pecat, i que quan em mori pugui vestir l'ALBA dels fills de Déu en el Cel.

AMÉN.

ES DIU...

L'ALTAR

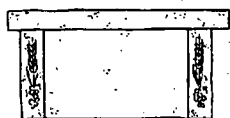

PISTES...

- 1 - És com una taula, però més grossa.
- 2 - Damunt d'ell se celebra la segona part de l'Eucaristia.
- 3 - És al mig del presbiteri, i es veu de seguida que s'entra a l'església.
- 4 - Hi posem els ciris i l'adornem amb unes boniques estovalles, amb plantes i flors.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Senyor Jesús, cada diumenge ens reunim al voltant de l'ALTAR per celebrar l'Eucaristia; us demanem que tots els homes puguem reunir-nos un dia en pau en la taula del Regne del Cel.

AMÉN.

ES DIU...

L'AMBÓ

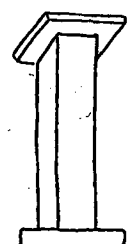

PISTES...

- 1 - En diuen també "la taula de la Paraula".
- 2 - Té un lloc molt destacat en el presbiteri.
- 3 - Hi posem el leccionari, que és el llibre de la Paraula de Déu.
- 4 - Des d'aquí, els lectors llegeixen la Paraula de Déu, el mossèn proclama l'Evangeli, i tots escoltem amb atenció el que Déu ens vol dir.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Senyor Déu nostre, us lloem perquè des de l'AMBÓ cada diumenge podem escoltar la vostra Paraula, que ens fa conèixer qui sou, i com podem fer millor la vostra voluntat.

AMÉN.

ES DIU...

EL CALZE

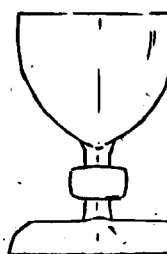

PISTES...

- 1 - És com una copa, però més bonic.
- 2 - Hi posem el vi, que després serà la Sang de Crist.
- 3 - Junt amb la patena, són els objectes més importants de l'Eucaristia.
- 4 - Jesús va dir: "Preneu i beveu-ne tots, que aquest és el... de la meua Sang..."

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Senyor Jesús, vós vau beure del CALZE del sofriment, vau donar la vostra Sang a la creu per salvar-nos, ajudeu-me perquè quan tingui una temptació, m'enrecordi d'això i no caigui en el pecat.

AMÉN.

ES DIU...

LES CANADELLES

PISTES...

- 1 - Són dos gerretes en una safata petita.
- 2 - Una té aigua, i l'altra té vi.
- 3 - El mossèn agafa la del vi i en posa en el calze; agafa la de l'aigua i n'hi posa una gota.
- 4 - La gota d'aigua que es fon en el vi, significa tots els homes que es fonen en l'Amor de Crist.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Pare del Cel, així com les CANADELLES ens recorden els homes i Jesús, feu que estimant com Jesús ens ha estimat, puguem reunir-nos tots els homes al Cel amb el vostre Fill.

AMÉN.

ES DIU...

LA CASULLA

PISTES...

- 1 - És una peça de tela molt gran, com una capa, de vegades molt adornada i molt bonica.
- 2 - Ens recorda la roba que portava Jesús quan predicava.
- 3 - És l'última peça de roba que es posa el mossèn per fer la Missa.
- 4 - Quan el mossèn se la posa, significa que es revesteix de Crist; quan el mossèn fa la Missa, és el mateix Crist.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Pare del Cel, envieu-nos més mossens que, en nom de Jesús, vesteixin dignament la CASULLA de Crist, i alimentin l'ànima de tots els homes del món amb la vostra Paraula i el Pa de l'Eucaristia.

AMÉN.

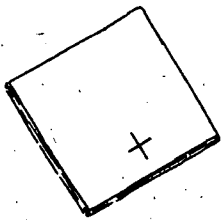
ES DIU...

EL
CORPORAL

PISTES...

- 1 - És una peça de roba, com un tovalló una mica més gran.
- 2 - El mossèn el desplega sobre l'altar, i després hi posa al damunt la patena i el calze.
- 3 - Serveix perquè les molles de les sagrades formes no es dispersin per l'altar.
- 4 - Significa les robes que li van treure a Jesús abans de clavar-lo a la creu.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Déu i Pare bo,
així com sobre el
CORPORAL hi ha el
Cos i la Sang de Crist,
en la meua ànima jo hi
posi sincers desitjos
d'estimar-vos sempre a
vós i als germans.
AMÉN.

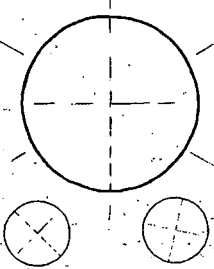
ES DIU...

LA
FORMA

PISTES...

- 1 - És rodona, i està feta amb farina de blat i aigua.
- 2 - N'hi ha de petites i de grosses.
- 3 - Per fer la Missa, a la patena se'n posa moltes de petites i una de grossa.
- 4 - Abans de la consagració, es diu "forma" i és només com una galeta de pa; després de la consagració es diu "Sagrada Forma", perquè és el Cos de Crist.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Bon Jesús,
gràcies perquè en la
Sagrada FORMA de
l'Eucaristia hi sou
realment present, i
podem combregar el
vostre Cos que
alimenta la nostra
ànima.
AMÉN.

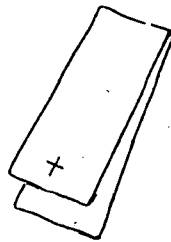
ES DIU...

EL
PURIFICADOR

PISTES...

- 1 - És una peça de roba, com un tovalló petit.
- 2 - Si t'hi has fixat, el mossèn el fa servir a la Missa com un tovalló.
- 3 - Com el Cos i la Sang de Crist són el més sagrat del món, el mossèn fa servir un tovalló especial.
- 4 - Després de la comunió, el mossèn neteja o purifica la patena i el calze amb el...

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Déu i Pare bo,
de la mateixa manera
que el PURIFICADOR
neteja el calze i la
patena, purifiqueu la
meua ànima de tot mal.
AMÉN.

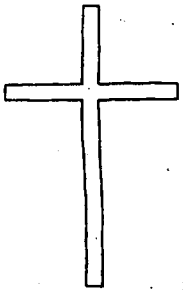
ES DIU...

LA
CREU

PISTES...

- 1 - És el senyal del cristià.
- 2 - Ens recorda com va morir Jesús per salvar-nos.
- 3 - A totes les esglésies n'hi ha almenys una, i a casa, i als cementiris, i a molts llocs.
- 4 - Els cristians sempre fem el senyal de la santa...

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Senyor Jesús,
que cada vegada que
veiem una CREU, et
donem gràcies perquè
ens estimes tant que
has mort a la Creu per
donar-nos la vida
eterna.
AMÉN.

ES DIU...

EL
LAVABO

PISTES...

- 1 - És una gerra d'aigua amb un gubrell petit.
- 2 - Ve acompanyat d'una tovallola.
- 3 - El mossèn s'hi renta les mans quan fa la Missa.
- 4 - Significa una pregària que fa el mossèn per demanar-li a Déu que purifiqui el seu cor per fer dignament la Missa.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Déu i Pare bo,
així com el LAVABO
neteja les mans del
mossèn a la Missa,
renteu i purifiqueu el
meu cor perquè pugui
estar ben atent a la
Missa, i combregar el
vostre Cos amb l'ànima
neta.

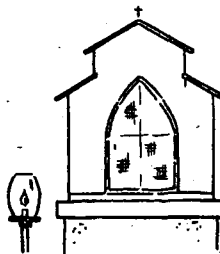
ES DIU...

EL
SAGRARI

PISTES...

- 1 - És el lloc més important i més estimat d'una església.
- 2 - S'hi guarda el cos de Crist després de la Missa.
- 3 - Quan es passa pel davant, cal fer una genuflexió, per salutar el Senyor (si hi és).
- 4 - Si està encesa la lampareta vermella, vol dir que hi ha el Senyor.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Bon Jesús,
et donem gràcies
perquè ens estimes
tant, que t'has volgut
quedar amb nosaltres
en el pa de l'Eucaristia,
que guardem en el
SAGRARI de la nostra
església.
AMÉN.

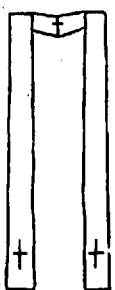
ES DIU...

L'ESTOLA

PISTES...

- 1 - És una peça de roba llarga, com una bufanda.
- 2 - Ens recorda l'autoritat de Jesús.
- 3 - El mossèn sempre se la posa damunt de l'altre, al voltant del coll per celebrar un sacrament.
- 4 - Significa que qui se la posa és ministre de Crist.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Pare del Cel,
que en el món no faltin
ministres que es posin
l'ESTOLA per donar-
nos els sacraments que
necessitem.
AMÉN.

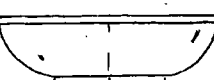
ES DIU...

LA
PATENA

PISTES...

- 1 - És com un plat, però més bonic.
- 2 - Hi posem les formes, que després seran el Cos de Crist.
- 3 - Amb ella, el mossèn i els ajudants donen la comunió.
- 4 - Hi ha una dita que fa: "És més net que una..."

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Senyor Jesús,
doneu-me la vostra
gràcia perquè la meua
ànima sempre estigui
neta i lluent com la
PATENA en la qual hi
posem el pa que serà el
vostre Cos.
AMÉN.

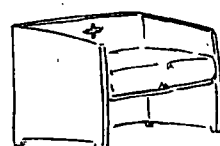
ES DIU...

LA
SEU

PISTES...

- 1 - És com una cadira on s'hi asseu el mossèn.
- 2 - De vegades té altres cadires al costat pels escolars.
- 3 - És al presbiteri de l'església.
- 4 - Jesús ensenyava moltes vegades assegut. Des d'aquest lloc, assegut, el mossèn ensenya a la gent les coses de Déu, com Jesús.

QUÈ ÉS?

PREGÀRIA

Pare Déu,
que a cap lloc del món
falti el mossèn que
seguí a la SEU de Crist
per ensenyar a la gent
les coses de Déu,
com feia Jesús.
AMÉN.

El voluntariat commemora el seu any

■ La Festa del Voluntariat té lloc el proper 28 d'octubre

El proper 28 d'octubre se celebrarà la Festa del Voluntariat a l'Annex del Palau Sant Jordi. Serà una jornada molt completa, amb

tallers de caràcter formatiu al matí, un dinar popular al migdia i un ball de fi de festa amb música popular a la tarda. Durant tot el dia,

una mostra d'entitats estarà situada dins del recinte oferint informació de tots els àmbits del voluntariat.

Organitzada per diferents associacions catalanes de voluntariat, la festa té l'objectiu de commemorar l'Any Internacional del Voluntariat. Pensada com una gran fira, s'intenta que la gent, tant els que ja siguin voluntaris com els que encara no, pugui participar en tallers de voluntariat i gaudir d'un dinar i d'un ball molt festius.

Amb un aforament d'unes 1.500 persones, que s'espera omplir del tot, l'Annex del Palau Sant Jordi serà l'escenari de la Festa del Voluntariat. Adreçada a tothom, vol ser un acte que doni a conèixer la cohesió de grup i la participació existents a les diferents associacions de voluntariat a Catalunya. Aquestes tindran la possibilitat de participar en la festa d'una manera molt especial en la mostra d'entitats. Per poder informar totes aquelles persones que encara no siguin voluntàries de cap associació, o que vulguin conèixer les activitats que fan, totes les entitats que ho hagin sol·licitat tindran un espai per oferir el seu material (tríptics, pòs-

La mostra d'entitats serà una part important de la Festa del Voluntariat.

HORARI DE LA FESTA

10:00 - 11:45 h: Tallers
11:45 - 12:15 h: Descans
12:15 - 13:45 h: Tallers
14:00 - 14:30 h: Acte festiu
14:30 - 16:00 h: Dinar popular
16:00 - 18:00 h: Ball de fi de festa amb el grup Pomada

ters...). Amb la participació de més de dues-centes entitats de tots els àmbits de voluntariat existents a Catalunya, es preveu que la festa sigui tot un èxit, tant en nombre d'assistents com en entusiasme.

Diada de tècniques

Les diades de tècniques són jornades que organitza la Fundació Pere Tarrés dedicades exclusivament a treballar tèc-

niques o a fer tallers de qualsevol àmbit en els quals una persona experta o coneedora d'un tema o d'un procediment transmet una sèrie d'habilitats i recursos. Tot això s'intenta fer de manera activa i participativa, cercant l'experimentació i la realització pràctica d'allò que es proposa. Volent oferir una jornada lúdica però alhora formativa, hi hagué l'acord de completar la diada de tècniques sobre temes de voluntariat amb un dinar de germanor i un fi de festa amb ball, gràcies a l'acord entre la Fundació Pere Tarrés, l'Institut Català del Voluntariat i la Federació Catalana de Voluntariat Social.

Durant el matí del dia 28 hi haurà tallers de quatre àmbits diferents del voluntariat agrupats en diferents àrees. Cadascun tindrà una durada de quaranta-cinc minuts i s'oferiran simultàniament, però de manera que cada persona pugui realitzar un dels tallers de cada àmbit. Les encarregades dels tallers seran diferents associacions vinculades al voluntariat social i cívica, i aquests aniran adreçats a membres d'entitats de voluntariat social,

de cooperació, ambientals, culturals, de lleure i de drets humans.

Tot i que els tallers començaran a les deu del matí, per tal de facilitar l'organització, s'aconsella arribar-hi mitja hora abans. El funcionament de la diada de tècniques serà semblant al d'una gimcana: quan s'arribi a l'Annex del Palau Sant Jordi, es lliurarà a cada participant una targeta que li marcarà l'itinerari a seguir, començant per una de les àrees temàtiques i passant després per les altres tres.

Dins de cada àrea es podrà triar el taller que es prefereixi.

La inscripció és de quatre mil pessetes si s'assisteix als tallers i de mil cinc-centes si només es participa en el dinar i en el ball de la tarda. Per poder inscriure-s'hi cal tenir com a mínim 16 anys i posar-se en contacte amb l'Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés abans del 24 d'octubre.

Sara Antoja Xirau

Per inscriure's a la Festa:

**INSTITUT DE FORMACIÓ
DE LA FUNDACIÓ PERE
TARRÉS**
Tel. 934 101 602
Fax: 934 394 515
De dilluns a divendres de
10 a 13 i de 15 a 19, fins al 24
d'octubre

Per a la inscripció d'entitats:

**INSTITUT CATALÀ DEL
VOLUNTARIAT**
Diputació 92-94
08015 Barcelona
Tel. 932 287 100

a/e: incavol@correu.gencat.es
Fins al 22 d'octubre

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

Gran
Festa
del
Voluntariat
Diada de tècniques
Diumenge, 28 d'octubre de 2001
Annex del Palau Sant Jordi

Organitzada per:

incaVol

FEDERACIÓ
CATALANA
DE VOLUNTARIAT
SOCIAL

FUNDACIÓ
PERE TARRÉS
Institut de Formació

► Dinar popular
► Concert a càrrec de POMADA

i Condicions d'accés
Tenir com a mínim 16 anys.

Matriculació
(per fax, correu o presencialment)

Fins al 24 d'octubre

l'Institut de Formació
de la Fundació Pere Tarrés
Tel.: 93 410 16 02
Fax: 93 439 45 15

De dilluns a divendres,
de 10 a 13h i de 15 a 19h.

societat

Joves que volen viure en cristià

■ Joventut Alegre de Sarrià (JAS) celebra vint-i-cinc anys de vida

BARCELONA.— El 1976 alguns joves, plens d'il·lusió i d'entusiasme, posaven les primeres pedres per formar un grup de joves a Sarrià amb la idea de promoure un estil de vida cristiana. Aquest va ser l'inici de JAS («El JAS» és una forma abreujada d'«El Grup JAS»), Joventut Alegre de Sarrià, que culmina els seus vint-i-cinc anys amb l'aprovació dels seus estatuts canònics.

«El JAS és un grup confessional amb voluntat d'estar dins de l'Església. Els joves són qui porten l'organització, la direcció i l'execució de les activitats. Els protagonistes són els joves. És un grup de joves i per a joves que volen viure en cristià», explica Ignasi Garcia, un dels fundadors del JAS.

Joventut Alegre de Sarrià va néixer el 1976 a partir d'una escissió del MIJAC de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià. Des de bon començament es va definir com a un grup de joves que volia ser d'Església i seguir el Magisteri. Els primers anys va ser una associació de laics sense reconeixement jurídic eclesial o civil, tot i que tenia un consiliari que vetllava espiritualment pels joves. El 14 de maig del 1980, el delegat diocesà de l'Apostolat Seglar, llavors Joan E. Jarque, donava l'autorització per escrit perquè el JAS pogués exercir les seves activitats apostòliques. Des del 1984 ha funcionat jurídicament com a associació civil. I enguany, també el 14 de maig, en van ser aprovats els estatuts canònics.

Pedro Sols, president del JAS, considera molt important aquests estatuts per diverses raons: claredat, «el JAS no serà objecte de subjectivitats en temes essencials»; seguretat, «tindrà una dimensió molt més ferma dins l'Església», i «guanyarà expectatives de futur».

Durant vint-i-cinc anys nens i joves s'han format humanament i cristianament al JAS: reunions setmanals, campaments i colònies d'estiu, trobades, cercles d'estudis, amistat... els estatuts canònics recullen que la finalitat del JAS és promoure el sentit cristià de la vida segons la doctrina de l'Església, col·laborar i fomentar l'apostolat i difondre els principis evangèlics. Els estatuts també recullen la figura del consiliari. Durant molts anys, Mn. Ignasi Armengou ha estat l'animador espiritual del

grup, tot i que afirma: «Jo, aleshores, no vaig voler ocupar el lloc, que de fet, tocava a Jesús, perquè Ell era el veritable consiliari del JAS. Em vaig esforçar, això sí, a fer de vosaltres uns autèntics seguidors seus. És Ell qui us ha d'acompanyar des del fons de la fe pel camí de la vida.»

Després del llarg i fructífer període amb Mn. Ignasi, els joves del JAS, reunits en assemblea general extraordinària amb data 16 de juny del 2001, han decidit per unanimitat proposar al cardenal Ricard M. Carles Mn. Anton M. Llompart com a nou consiliari del JAS, per un període de tres anys. Mn. Llompart és un mossèn jove que va ser fa uns anys vicari de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià i està molt il·lusionat amb el projecte del JAS.

Antoni Matabosch, delegat general d'Apostolat Seglar de Barcelona, ha suposat un suport molt important per al JAS, sobretot a l'hora d'aconseguir l'aprovació dels estatuts canònics, i destaca que «és una associació que ha sabut durant vint-i-cinc anys conservar un esperit jove, cristià, ha sabut transmetre a diverses generacions l'alegria de viure en cristià compromesos amb el barri de Sarrià. El JAS demostra que a la diòcesi hi ha joves cristians entusiastes».

Des de l'inici el JAS ha tingut una estreta relació amb el col·legi del Sagrat Cor de Sarrià, on des de fa anys hi té la seu social. Tanmateix, continua la relació amb la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, amb el seu rector al capdavant, Mn. Manel Valls. D'aquesta manera, ha participat en els actes de celebració d'aquest aniversari, organitzats per tots els joves del JAS. Uns actes que comprenen un festival infantil, activitats esportives, un sopar (que va aplegar 400 persones), una eucaristia i l'edició d'un llibre que recull aquests vint-i-cinc anys d'història.

Petits i grans van participar en el 25è aniversari.

Ignasi Garcia recorda que «no ens hem de quedar en el record perquè hem de mirar endavant. El JAS m'ha donat moltes satisfaccions i és una gran alegria veure que entre les noves generacions hi ha els meus fills. Ara el que importa és el futur, l'esperança del JAS que vindrà». En aquest

sentit, Pedro Sols comenta que «el JAS és una cosa molt més gran del que ens podem imaginar, i estem encantats. Tenim ganes, empena i il·lusió per a vint-i-cinc anys més».

Rosa María Jané Chueca

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.es

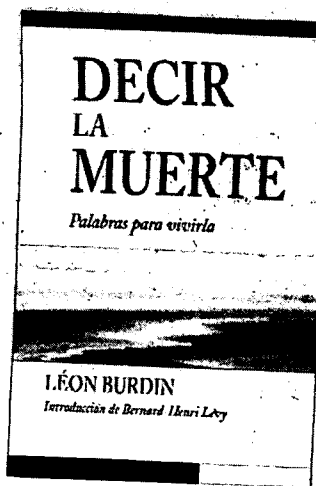
www.claret.es

Decir la muerte Palabras para vivirla

He aquí un libro terrible y sin precedentes. Un libro no «sobre» la muerte, sino escrito a su sombra, a su lado, en estrechísimo contacto con ella... el libro más conmovedor que pueda hoy leerse sobre nuestro común destino: el de «seres mortales». El autor es sacerdote. O mejor diríamos, «barquero» del más allá.

Es quien en un gran hospital de París ayuda a los moribundos a «pasar» a la otra orilla, recoge su último aliento o su última palabra, les prodiga los últimos consuelos, los acompaña en su postrer viaje (de la introducción de Bernard-Henry Lévy).

Punto de encuentro 7. 232 p.

Carles Mascaró Em pots dir qui sóc jo?

«Em dic Jordi. He acabat la carrera d'economia i sóc un més dels mil que entrem al mercat de treball. Si tot va bé, el mes entrant començaré a treballar en una empresa mitjana que té una certa complexitat d'organització.

Aquest dies he reprès les notes que, des dels quinze anys, he tingut el costum d'escriure en algunes situacions de la meua vida. He trobat un quadern antic, de quan acabava aquell segon de batxillerat. Havíem fet un grup d'amics i amigues, i en Carles, que animava el grup, ens havia proposat de buscar en l'evangeli de Jesús respostes a les preguntes que dia rere dia sorgien en nosaltres. Després vaig deixar el grup: els estudis van imposar-me un ritme frenètic...

Però ara, en rellegir el que vaig escriure, m'ha vingut com una ànsia de reprendre aquelles notes i de retocar-les, afegint-hi el que avui penso. Jesús continua interessant-me, encara que ara com ara hagi perdut el contacte sovintejat amb l'església. De tant en tant llegeixo alguna plana de l'evangeli: el tinc sobre la tauleta de nit...»

Festa 25. 174 p.

Caixa Penedès ret homenatge a 52 treballadors

VILAFRANCA DEL PENEDES.— El 20 de setembre passat Caixa Penedès va retre un emotiu homenatge a 52 dels seus empleats que complien vint-i-cinc anys ininterromputs al servei de l'entitat. Per segon any consecutiu, l'acte va tenir lloc en el marc del nou edifici dels Serveis Centrals, i va ser presidit pel Consell d'Administració de l'entitat i pel seu president, Josep Parera i Ripoll.

Aquest homenatge va consistir en el lliurament de la insígnia d'or de l'entitat a cadascun d'ells i també d'uns obsequis

commemoratiu. Els empleats i empleades homenajats, que provenien de diferents comarques catalanes i tenen diferents llocs de responsabilitat, van assistir a l'acte acompanyats, la majoria d'ells, dels seus cònjuges. Aquest senzill homenatge simbolitza el treball callat i sincer de milers d'homes i dones que, amb la seva dedicació constant, han fet possible situar Caixa Penedès en el tercer lloc de les caixes catalanes, amb més de cinc-centes oficines situades arreu de Catalunya, Aragó, el País Valencià i Madrid. (C.C.)

Salut i dietes

Àpats laborables

En Lluís, a causa dels horaris de la seva feina, ha de dinar fora de casa. Moltes vegades no sap a quin restaurant anar ni quins menús triar, ja que alhora que vol tenir cura de la seva salut no desitja afegir més quilos al seu pes.

Dinar «fora de casa» ha esdevingut una necessitat laboral i a vegades un «estil de vida» en moltes professions. Fa uns anys es considerava un luxe i tan sols s'anava a un restaurant per celebrar algun esdeveniment o per motius de viatge. La manca de temps, la pressió laboral, l'estrès, la publicitat, els hàbits alimentaris consumistes i els problemes emocionals, entre d'altres, són alguns dels factors que influeixen a l'hora de triar el lloc i el tipus de menjar quan ens veiem obligats a dinar fora.

Els locals de «menjar ràpid» ofereixen sovint menús que solen ser rics en greix, calories i sodi, i molt pobres en vitamines, minerals i fibra, però si seguim alguns consells podrem fer que els nostres àpats no siguin perjudicials per a la nostra salut.

Consells dietètics

Triar el restaurant.

- Doneu preferència als establiments que ofereixen en el menú alternatives amb productes baixos en greixos, com ara bufets d'amanida i fruita.
- Recordeu que els llocs que triguen a servir predisposen a «picar» pa i prendre begudes innecessàriament.
- No us deixeu influir per les ofertes de «bufet lliure» sense límit d'alguns establiments, ja que inconscientment ens fan seleccionar més quantitat d'aliment del que és necessari.
- Trieu un restaurant distant, que us permeti fer una passejada curta; així podreu «desconnectar» de les preocupacions de la feina.
- Si sou exfumador doneu preferència als restaurants que preserven zones sense fums, per tal d'evitar reincidències.
- Les begudes alcohòliques abans dels àpats predisposen a acompanyar-les amb aliments innecessaris.

Cada àpat és únic i irrepetible. Cal menjar a poc a poc i assaborir cada aliment.

Triar el menú.

- Calculeu la quantitat i el tipus d'aliments que necessiteu en funció dels altres àpats del dia. L'alimentació és una funció «diària» subdividida en diverses dosis: s'han de compensar entre elles, tant la quantitat com la composició, per tal que la dieta total diària sigui saludable.
- Com a aperitiu, escolliu amanida verda o de fruita sense amaniment, o vinagreta o sopa de vegetals.
- Si el plat principal és ric en greix, trieu un acompanyament de verdures o vegetals al vapor.
- Demaneu que les salses i amaniments que acompanyen els àpats us siguin servits a part, així en podreu decidir la quantitat.
- Si escolliu plats de pasta, afegiu-los salsa a base de tomàquet sense carn en lloc de salses blanques o a la crema.
- Eviteu aliments fregits, arrebossats i en escabetx. Seleccionau al vapor, hervits, a la graella, amb vegetals, etc. Disminuirà de manera important la quantitat d'oli i greixos reutilitzats.
- Si no teniu opció de menú, acompanyeu els entrepans o hamburgueses amb

amanides en lloc de patates fregides.

- No trieu les postres fins després de dinar. Així les podreu seleccionar en funció de la gana que tingueu. Mireu de demanar les que estan fetes a base de fruita o que han estat preparades en el mateix restaurant.

Esperant el menjar.

- Si teniu molta gana sol·liciteu que no us portin el pa i la beguda fins que arribi el menjar.
- Aproveiteu l'espera per oblidar-vos dels problemes de la feina o personals i recordar afers agradables. El cos reacciona als records com si estiguessin presents: no mengeu amb les persones o els problemes que us ocasionen tensió.
- Si voleu estar absents durant tot el menjar i no assaborir res del que mengeu, demaneu un diari mentre espereu. Un «aperitiu» de problemes mundials és la millor manera d'anestesià el paladar i l'estómac.

Menjar.

- Cada àpat és únic, irrepetible i és un privilegi tenir-lo: gaudiu menjant a poc

a poc i assaborint cada aliment.

- No oblideu la saviesa del cos: les sensacions de sacietat són els mecanismes del cos que assenyalen que amb la quantitat d'un aliment ja n'hi ha prou. Ignorar-les no és saludable.
- El pa és tan sols un acompanyament. Si mengeu molt pa, heu de plantejar-vos quin ha estat l'error del menú. La maïonesa, l'allioli i la mantega poden portar a que mengeu més pa del necessari i desequilibreu la composició de la dieta.

Després de menjar.

- Si esteu satisfets no demaneu postres i podeu substituir-les per una infusió o un cafè. La teïna i la cafeïna augmenten la secreció d'àcid gàstric.
- Feu balanç del que heu menjat: el que va demanar en excés, el que estava més bo... Així podreu seleccionar cada dia millor el menú i no portar-vos decepcions.
- Recordeu que el procés de la digestió està controlat pel sistema parasimpàtic. És a dir, predisposa al repòs, a la son i a la distensió. No programeu activitats físiques ni excitants tot just després de menjar. No obligeu el vostre cos a triar entre «actuar bé» o «digerir bé».

Setmanalment.

- Repasseu mentalment les vegades que heu pres aliments rics en proteïnes, greixos i hidrats de carboni. Calculeu les proporcions i valoreu si és equilibrat. Moltes persones s'acostumen a triar sempre el mateix tipus d'aliments i amb el temps creuen que «això» és el que és saludable.
- Les malalties per dietes desequilibrades no donen símptomes fins als 5-15 anys. Un cop manifestades, però, tenen molt mal tractament.

Mensualment.

- Anoteu els valors del pes, la talla i el diàmetre abdominal en una taula. Així podreu tractar els problemes poc després de produir-se.
- Si trieu aliments saludables i en quantitats adients, podreu gaudir d'un menú nutritiu i apetitós, amb el qual a més podreu reduir i/o mantenir el pes.

M. José Camps

Amb l'assessorament mèdic del Dr. F.Tognetta

Campanya per la justícia en les relacions Nord-Sud

Els dies 28 i 29 de setembre i el 6 d'octubre van tenir lloc a Reus, Tortosa i Barcelona respectivament unes jornades de presentació de la XIII Campanya per la justícia en les relacions Nord-Sud, organitzada pel Moviment Cultural Cristià i el Camí Juvenil Solidari. Amb aquesta iniciativa es pretén denunciar les causes que generen avui dia en el món situacions tan crítiques com ara la fam, l'esclavitud in-

fantil, el terrorisme, l'atur, etc. «Som testimonis i còmplices d'una cultura que genera mort», afirmen els responsables d'aquesta campanya. «No mataràs» vol ser un crit que trenqui amb aquesta cultura de la mort, que ha donat lloc, entre altres atrocitats, a l'augment de l'esclavitud infantil, passant de 200 milions d'infants esclaus el 1990 a 400 milions el 2000. Per a més informació: tel. 678 630 360 i 676 580 013. (C.C.)

LLOGERS • ALQUILERS • LOCATIONS • RENTS • ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

GESTIO

immobiliària

93 451 50 00

FINQUES GANDIA - DIPUTACIÓ, 182 -

189 - 08011 BARCELONA

Trobada una piscina baptismal a l'antiga seu episcopal d'Ègara

■ Aquesta gran troballa arqueològica data del primer quart del segle vi

TERRASSA.— Les excavacions arqueològiques que s'estan portant a terme en el conjunt monumental de les esglésies de Sant Pere de Terrassa han permès descobrir un espai dedicat al baptisme entorn l'any 500. El baptisteri es localitzava als peus de la catedral d'Ègara, a l'extrem oest, i estava delimitat per sengles murs que ocupaven l'espai central de la nau, configurant-se així un espai litúrgic connectat amb l'espai eucarístic mitjançant accessos a aquest àmbit a través de les naus laterals.

Al centre del baptisteri es va localitzar la piscina baptismal. L'estat de conservació de la piscina ens permet una total reconstrucció d'aquesta, que era de planta octogonal. L'accés al seu interior es realitzava mitjançant un esglaó exterior que envoltaria la piscina delimitada per una barana baixa. A l'interior, un doble esglaó precediria el fons de la piscina. En un lateral d'aquest fons hi havia un petit forat pel qual desguassaria l'aigua després de la celebració del baptisme. La piscina

presenta un enlлит amb *opus signinum*, el qual li donava un característic color rosat-vermellós.

El descobriment de tres fases de pavimentació de l'àmbit corresponent al baptisteri ens permet relacionar la seva construcció en una fase anterior a l'actual configuració conservada de les tres esglésies (Sant Pere, Sant Miquel i Santa Maria), i que en espera de concretar la seva datació considerem una datació propera al primer quart del segle vi.

La funcionalitat del baptisteri dins de la litúrgia paleocristiana corresponia al lloc on s'administrava el baptisme, en el present cas dins de la pràctica del ritu d'immersió. Aquest espai es configurava en àmbits o espais annexos a les esglésies, condicionades pel ritus de la celebració solemne del catecúmen, sempre presidida pel bisbe. L'acte del bateig per immersió triple finalitzava amb l'acte de la confirmació, pel qual el nouvingut era introduït en la comunitat.

Les troballes arqueològiques a l'antiga seu episcopal d'Ègara, entorn l'any 450, estan permetent posar al descobert la configuració de diversos edificis que configurarien aquesta seu episcopal, amb la presència d'una construcció significativa com seria la seva catedral, sota l'actual església de Santa Maria. Així mateix, el conjunt presenta una conservació única en el mediterrani, no només a nivell de planta, sinó també en una gran part dels alçats,

Restes de la piscina baptismal de la catedral d'Ègara.

com són els absis de Sant Pere i Santa Maria, el segon baptisteri ara descobert, i l'actual església de Sant Miquel.

La localització a la catedral d'Ègara del segon baptisteri als peus de l'edifici i llur relació amb els àmbits que la precedeixen i delimiten (església, contrafort,

naus laterals), ens permetran reconstruir i conèixer el procés ritual de la cerimònia en època visigòtica del baptisme.

**Antonio Moro i
Francesc Tuset**
Arqueòlegs

Coses de la vida

Rosari

En aquest mes d'octubre vull oferir el meu gra de sorra en honor a la Mare de Déu del Roser: «Déu vos salve!», li va dir Gabriel i Maria va contestar: «Jo sóc esclava d'Ell», i Joan, en sentir-la, va saltar al si d'Isabel. L'estel avisava que l'Infant va néixer, una era començava i tot va canviar; Jesús vivia amb Josep i Maria i en el temple orant, va demostrar saviesa. Les nobles oliveres, mudes observaven i quan Déu va ser pres d'emoció ploraven. Quin dolor tan gran sentia a les espatlles! I una oreneta, les espines amb amor, una a una li treia. Cireneu, Verònica, dones plorant... «No patiu, tingueu cura dels vostres fills; el camí de sang regant, Mare Dolorosa, em trobaré.» Els peus i les mans, clavats estan i el tendre costat just li obriran. «Pare, no em deixis, tot s'ha acomplert!» i entre nuvolots Jesús s'ha «dormit». Glòria a Déu!, ja ha tornat el Mestre amb goig cantem, ja és Reina Maria, i a la trista vall, amb fe i alegria els fidels preguem: «Escolta'ns, Pare Nostre...»

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Amb els genolls plens de fang

Estava suat, amb els genolls plens de fang i amb algunes rascades amb sang. Trescar per camps i muntanyes i caçar grills era la meua gran passió durant les vacances a casa dels meus avis, a Vilaseca de Torelló. El número 11 de la colònia el tinc ben viu a la memòria i sempre redueixo la velocitat quan hi passo amb cotxe per davant. Mare meua, quins records! Sobretot el de l'olor de pomes que envaïa el pis humil, amb mosaic irregular de color vermell.

Només obrir la porta, les pomes col·locades al centre de la taula rústica em feien gaudir d'un gust i d'una olor únics. Una sensació que ja no sentiré mai més.

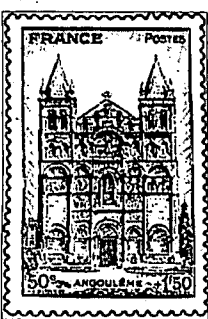
ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Recetas para realizar en un santiamén y vivencias gastronómicas* truqueu al tel. 938 793 402.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Catedral d'Angoulême

La catedral d'Angoulême, dedicada a sant Pere, es va començar a construir al segle xi. És un exemple típic del grup d'esglésies romàniques d'influència bizantina i cobertes amb cúpules, pròpies del sudoest de França. La nau està coberta amb una llanterna coronada d'una quarta cúpula. Al costat nord s'enlaira el bell campanar, també romànic, de cinquanta-nou metres d'alçada i de forma quadrada. A la façana hi ha meravellosament esculpides setanta-cinc imatges que representen diferents escenes del Judici Final. Aquesta catedral va ser reconstruïda al segle xix per l'arquitecte Paul Abadie.

Cançons assedegades de Déu

■ Ja està a la venda «Uno», el nou treball musical de Betania

BARCELONA.— Betania és primer de tot un grup de pregària. Aquesta és la seva raó de ser, i només a partir d'aquí es pot concebre un producte com *Uno*. El nou treball d'aquest grup tan singular el componen onze cançons nascudes de la profunditat de l'ànima, sorgides des de la pregària, sense cap altre objectiu que el de suscitar en l'oient la trobada amb Déu. A ells els han servit, resen contínuament amb elles, i per això se senten cridats a compartir amb els altres el seu petit tresor espiritual.

Uno és el tercer treball musical de Betania. El més professional i el de més qualitat tècnica. Li han dedicat molt de temps i esforç, i després de fer-se esperar uns quants mesos, per fi ha sortit a la llum. No vol respondre a res, no pretén imposar res, ni tan sols els preocupa si es vendrà o no, només volen oferir una cosa que a ells els ha ajudat i que potser també pugui ajudar els altres. Amb un plantejament com aquest, l'èxit està assegurat.

I és que Betania, més que un grup de música, és un grup de pregària. Són joves (i no tan joves) que cada setmana es reuneixen a la parròquia de Santa Maria de Sants per resar, i d'aquesta experiència personal i comunitària sorgeixen les cançons que han volgut compartir amb tota l'Església. «Són cançons que hem

treballat, amb els quals hem pregat, i la seva raó de ser es troba en el grup de pregària», sosté José M. Zaidín, component del grup.

Cada compositor, i en el grup n'hi ha diversos, té el seu propi estil tant en la música com en les lletres. Hi podem trobar, per exemple, des de bossa nova fins a rock passant per blues o gospel. Els continguts també són molt variats, tot i que tots ells molt espirituals, inspirats plenament en les Sagrades Escripures. Tot molt directe, sense ambigüitats, dient les coses pel seu nom, amb molta lloança i adoració i amb un sol protagonista: Déu.

Al mateix temps, quan es prega de manera comunitària, una cosa que fan molt sovint, també es deixa la porta oberta a la improvisació, com si es tractés

Betania és un grup de pregària que reflecteix a través de la música la seva pròpia experiència de Déu.

d'una sessió de jazz. «Ens posem a tocar i de sobte ens deixem portar. Intentem crear música sobre la marxa, sense saber on ens porta, com a vehicle per conduir una pregària que neix de l'Esperit Sant», explica Imma Palet, una altra de les components de Betania, que delata sense voler la influència propera que tenen de la renovació carismàtica catòlica.

La música de Betania, com la seva pregària, vol ser alliberadora, un temps i un espai per dirigir la mirada a Déu. No és silenciosa, més aviat tot al contrari. És una pregària que té sentit quan es fa en comunitat i que només pretén «lloar Déu pel que Ell és», matisa José M. Zaidín. «Ens intentem oblidar de nosaltres mateixos —afegeix Imma Palet—, de les nostres necessitats, de les nostres limitacions, per girar-nos cap a ell i lloar-lo, perquè Ell és el més important.» Per això no es tracta d'una música de denúncia, ni de solidaritat, ni tan sols per anunciar la Bona Nova, és una música per pregar, una música que obre a la relació amb Déu.

Com a grup musical, Betania no és un grup fix ni ben definit. És molt flexible i depèn de qui estigui disponible en cada moment. Existeixen unes quantes persones que, per carisma i qualitats, són més donades a la composició de les lletres i de les músiques, però fins i tot això està molt obert a noves possibilitats. En aquest darrer treball han comptat amb la col·la-

boració d'altres comunitats i fins i tot d'altres Esglésies. El 80% dels músics que participen en *Uno* són evangèlics, membres del grup Comisión. També hi ha col·laborat gent de Múrcia, Conca, el País Basc, Galícia, Cantàbria, Saragossa... Dues de les cançons compten amb la inestimable presència de Migueli, conegut cantautor cristià.

Tot aquest conjunt de col·laboracions «fraternes» fan que *Uno* sigui també un projecte ecumènic, fins al punt que el mateix títol del CD hi fa referència: «El nom del CD té a veure amb el protagonista de les nostres cançons, que és Un sent comunitat, Un sent divers, Un, sempre Un. Però també és un reflex del que hem entès que ha estat la voluntat de Déu durant la gravació del CD. Sent de procedències tan variades, de personalitats tan diferents, de realitats tan dipars, sentim que era el mateix Déu el que podria dir «Jo us uneixo» (*Yo os UNO*) en un projecte comú.»

L'heterogeneïtat d'aquest projecte també té els seus inconvenients, i un d'aquests és la dificultat per fer concerts en directe. En ser gent tan diferent i de tantes procedències resulta molt difícil reunir-los a tots per a un directe. Tanmateix, és tanta la insistència amb què molta gent demana a Betania poder-los sentir en concert que s'ho estan començant a pensar. Més que concerts, s'estan plantejant sobretot una mena de concerts de pregària, que és el que fan i continuaran fent, tot i que de manera més senzilla, cada

Cristifícame (Josep Asunción)

Tranforma mi mente, mis pensamientos.
Mis distracciones se fundan ante ti.
Entra en mi corazón, en mis sentimientos.
Mis emociones condúcelas en mí.

*Y que no quede nada, pero nada, nada,
que no sea sanado totalmente por ti.
Cristifícame.*

Quiero ser modelado
como barro en tus manos.
Conforme a la imagen de tu hijo Jesús.
Que tu acción me transforme
en el ser que tú soñaste.
Pues sólo tú conoces lo que hay en mi interior.

*Y que no quede nada, pero nada, nada,
que no sea sanado totalmente por ti.
Cristifícame.*

dijous a Santa Maria de Sants, a les 20.45. Tothom hi està convidat, perquè, com asseguren els mateixos membres del grup, «per a nosaltres, poder pregar junts cada dijous és tot un regal, un autèntic privilegi. Betania és una font que flueix, com a do que hem rebut, i qui en vulgui beure serà sempre ben rebut».

Samuel Gutiérrez

INGREDIENTS:

1/2 litre de llet
1 copa de rom negre
2 cullerades de
pistatxos
8 cullerades de sucre
8 ous
grosella
cacau i midó

PREPARACIÓ:

Per començar separeu els rovells dels ous i reserveu-ne les clares. Després, escalfeu mig litre de llet amb una copeta de rom negre, dues cullerades soperes de pistatxos ben picats, vuit cullerades de sucre i mitja culleradeta de midó.

Quan la llet hagi bullit una estoneta, aparteu-la del foc i ràpidament afegiu-hi els rovells, però s'han de batre i afegir d'un a un. Torneu a posar el pot al foc i que es vagi escalfant a poc a poc fins que la crema s'espesseixi.

Poseu la crema en copes altes i, un cop freda, cobriu-les amb les clares batudes a punt de neu i esquitxeu-les amb cacau i una mica de grosella.

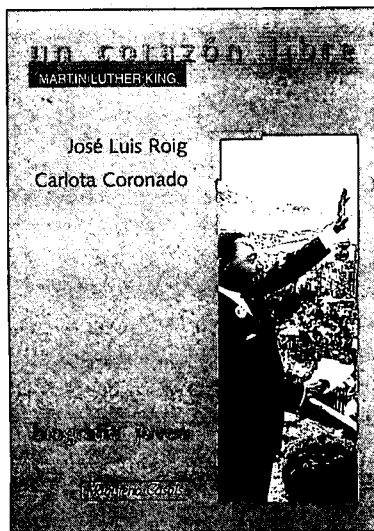
LLIBRES

Luther King, el somni de la pau

Durant la seva vida va ser el líder de la lluita pacifista contra el racisme als Estats Units. Després del seu assassinat a Memphis el 1968, Martin Luther King es va convertir en un mite i en un model per a milers de persones, que van veure i veuen en ell l'encarnació dels valors millors de l'ésser humà. Enfront de la barbàrie racista dels blancs del sud dels Estats Units, que mantenien la gent de raça negra sotmesa a l'esclavitud del terror, Luther King va defensar els seus amb l'arma més eficaç: la no-violència. Però la lluita pacífica de King va tenir un

preu. Va ser empresonat diverses vegades, van tirar bombes contra casa seva, la seva família va rebre amenaces de mort, l'FBI el va espiar i el va difamar... No obstant això, King va fer caure les barreres que impedièn la igualtat de tractament als autobusos, als locals públics, etc. També va lluitar per aconseguir que els drets civils de tots els habitants de Nord-amèrica fossin una realitat. El 1964 Martin Luther King va rebre el Nobel de la Pau, un premi que reconeixia la tasca i el lliurament d'un home que va donar la vida per la llibertat i la igualtat dels éssers humans sense tenir en compte el color de la pell. Sempre va lluitar per aconseguir un somni: el somni de la pau. (C.C.)

José Luis Roig i Carlota Coronado, *Un corazón libre. Martin Luther King*. Editorial Casals, Col·lecció Biografia Joven, Barcelona 2001, 184 pàg.

Fonament cristològic de la moral

La proposta moral cristiana avui corre el perill de ser vista com una cosa que s'imposa des de fora, com un conjunt de manaments contraris a la pròpia llibertat. Però la moral no tan sols ni principalment ens parla de les normes, sinó del sentit de la vida: qui vull ser?, una pregunta que aconsegueix el seu sentit últim en la trobada amb Crist. Aquest volum, fruit d'una feina en comú dels professors Livio Melina, José Noriega i Juan José Pérez-Soba, ofereix una important contribució a aquesta tasca, que divideixen en tres parts. La primera, «Un obrar que radica en la veritat», comprèn unes reflexions sobre la naturalesa i el mètode del saber moral. La segona, «Un obrar que aconsegueix la seva plenitud en el do», pretén aprofundir en el sentit teològic de l'obrar moral i evidència les dimensions cristològiques, pneumatològiques i eclesiològiques. Per últim, la tercera part, «Un obrar que promou la comunió», subratlla la perspectiva del dinamisme interpersonal en què sorgeix l'acció, i ajuda així a comprendre el paper que ocupa la comunió de persones en l'obrar humà. (C.C.)

AA.DD., *La plenitud del obrar cristiano: dinámica de la acción y perspectiva teológica de la moral*. Editorial Palabra. Col·lecció Pelicano, Madrid 2001, 423 pàg.

LA PLENITUD DEL OBRAR CRISTIANO:

DINÁMICA DE LA ACCIÓN Y PERSPECTIVA TEOLÓGICA DE LA MORAL

LIVIO MELINA
JOSÉ NORIEGA
JUAN JOSÉ PÉREZ-SOBA

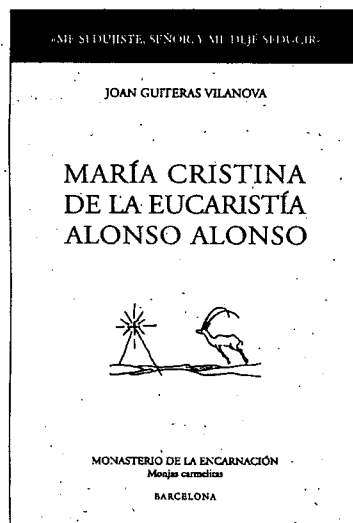

Palabra

Consagració en amor i humilitat

La figura de Maria Cristina de la Eucaristia Alonso Alonso és la d'una dona intel·ligent, generosa i alegre. Va néixer a Coa (Cantàbria) el 16 de maig del 1930 i va morir a Barcelona el 3 de maig del 1979. La maduresa de la seva joventut—després de buscar, aconsellar-se, pregar i vèncer algun obstacle—la va conduir encertadament el 15 d'abril del 1955 a ingressar al Carmel, a l'encalç de Crist, i va deixar la seva família, la seva carrera de mestra i tot el seu futur. Va viure amb molta intensitat la seva consagració en amor i humilitat. S'ho va jugar tot a una sola carta. Què va trobar? Qui cercava, qui va prometre la felicitat als seus deixebles al Sermó de la Muntanya. El do de la fortaleza se li va manifestar durant l'última època de la seva vida. A la llum de Jesús crucificat, va adquirir la saviesa de descobrir en els actes petits de la vida ordinària el testimoni del seu amor a Jesús. En la seva malaltia, que va durar disset anys, es va beure fins a l'última gota el calze que el Senyor li havia preparat. Les monges carmelites també van ser un pedestal important de gràcia perquè ella pogués viure el seu lliurament total a Crist. (C.C.)

Joan Guiteras Vilanova, *«Me sedujiste, Señor, y me dejé seducir»*. María Cristina de la Eucaristia Alonso Alonso, Monestir de l'Encarnació, Monges Carmelites, Barcelona 2000, 111 pàg.

La recuperació de l'esperit litúrgic

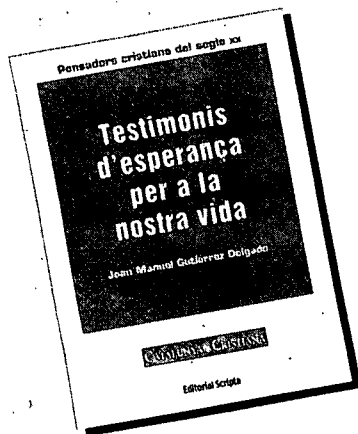
Les jornades de l'Associació Espanyola de Professors de Litúrgia, que van tenir lloc a Madrid entre el 4 i el 7 de setembre de l'any 2000, van marcar una fita en la història d'aquesta entitat. D'una banda, es van celebrar les noces de plata d'aquestes jornades i, de l'altra, es van organitzar en el marc del Gran Jubileu del 2000, el jubileu que va marcar el pas del segon al tercer mil·lenni. Aquestes circumstàncies van motivar que la matèria central d'estudi fos la següent: la reforma litúrgica, una mirada cap al futur. El primer

tema tractat va ser l'aspecte teològic de la reforma litúrgica (com han estat assumits els grans principis de la teologia litúrgica del Vaticà II); el segon va ser l'aspecte fenomenològic de la reforma litúrgica (reflexió sobre els signes i els símbols litúrgics), i el tercer tema va ser l'aspecte vivencial de la reforma litúrgica. Aquest llibre recull el fruit d'aquesta feina. «Tant de bo que aquest sigui com una llum que ajudi a il·luminar el futur de les tasques litúrgiques a les nostres Esglésies», escriu el sacerdot Gabriel Ramis Miquel, president de l'Associació Espanyola de Professors de Litúrgia. (C.C.)

Associació Espanyola de Professors de Litúrgia, *La reforma litúrgica. Una mirada hacia el futuro*. Grafite Ediciones, Bilbao 2001, 266 pàg.

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,

**JA TENIM
EL LLIBRE**

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 1.600 ptes. = _____ ptes.
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ ☐ ☐ ☐

Entitat

☐ ☐ ☐ ☐

Oficina

☐ ☐

DC

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

El llibre de la setmana

Per viure en cristià

Javier Echevarría és l'actual prelat de l'Opus Dei. Bon conegedor del beat Josepmaria Escrivà, ha escrit unes boniques pàgines que, d'alguna manera, són un reflex d'aquell ja llunyà Camí que va escriure el fundador de l'obra. I per ser coherent amb la idea d'avançar en el seguiment de Crist, com s'encoratjava a fer en el primer text, avui ens proporciona diferents itineraris per aconseguir aquest objectiu.

Com qualsevol sacerdot té la necessitat, en la seva predicació i en el seu tractament amb les ànimes, d'ocupar-se d'aquesta vida «segons l'Esperit» de què parla sant Pau als romans, i en la qual cada cristià ha estat cridat a participar. La pròpia vida personal i la tasca pastoral el porten a llegir i reflexionar, per aprofundir i ajudar a aprofundir en la riquesa immensa del missatge de l'Evangeli.

En aquest llibre, monsenyor Echevarría presenta algunes consideracions sobre diversos aspectes del ser i la manera de fer cristians. Sens dubte, l'ha motivat a reunir-les el desig de contribuir a

aquesta gran renovació de la fidelitat a Crist a la qual es va encaminar el gran Jubileu que Joan Pau II ha promogut amb motiu del trànsit del segon al tercer mil·lenni del naixement de Jesús.

Qualsevol itinerari espiritual cristià es fa dins de l'Església, i, sovint, està orientat per Mestres espirituals. Els anys que va viure al costat del beat Josepmaria Escrivà, i la meditació assídua dels seus consells i dels seus escrits, van marcar profundament la seva ànima, i aquesta és la raó per la qual en aquest llibre se citen moltes de les seves paraules, perquè està ben convençut que el seu ensenyament té molta llum i impulsos per a la millora de

Javier ECHEVARRÍA,
Itinerarios de vida cristiana.
Planeta+Testimonio, Barcelona 2001, 263 pàg.

la vida cristiana al nostre temps i sempre.

Després de parlar de les fonts de l'existència cristiana, DÉU Pare de la infinita misericòrdia, coneixement de Jesucrist, vivència de l'amor en l'Esperit, i amb Maria Mare Santíssima en comunió responsable amb l'Església, presenta el camí per a la trobada amb Déu.

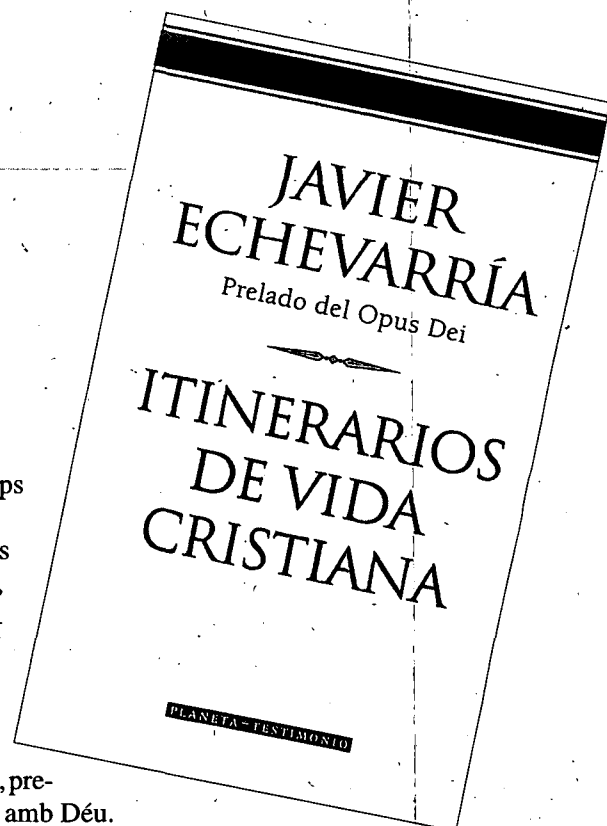
Analitza el fet de la conversió com a inici del caminar cristià, el pecat i el perdó, pels camins de la pregària, amb l'Eucaristia i la dimensió teològica del cristià, la interioritat, entre soledat i vida, el valor i el sentit de la corporalitat, la paternitat i la maternitat com a do i tasca, i el paper del patiment, la malaltia i la mort.

Una última part exposa el sentit del temps per al cristià, que viu amb Crist en la història, amb la força de la caritat, la

santificació de la feina, amb les dimensions del desprendiment, senyoria i la generositat, que enquadren la vocació del cristià en la societat i que culmina amb l'essència de l'alegria cristiana autèntica.

Un programa excel·lent per seguir el Senyor.

Cristóbal Sàrrias

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 12.480 ptes./any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'12.480 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 6.240 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors, Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La sardana i la dansa

Cent anys dels esbarts dansaires

L'any 1901 Lluís B. Nadal, Eduard Subirà i Frederic Casimiro, membres de la Societat de la Catalunya Vella de Vic, van recollir i estudiar els antics balls tradicionals. Així, emprant el nom d'Esbart de Vic, es va iniciar el conreu de les dances populars que, des d'aleshores, es coneixen com esbarts.

L'Agrupament d'Esbarts Dansaires, entitat federativa que des de l'any 1985 aglutina 138 associacions ha preparat, amb la col·laboració de l'Obra del Ballet Popular, les activitats commemoratives del centenari dels esbarts dansaires, que s'iniciaran a Vic el dia 20 d'octubre del 2001 i que conclouran a Girona el setembre del 2002.

Vicenç Villatoro serà l'encarregat de pronunciar la conferència inaugural del centenari el dissabte 20 d'octubre a la tarda al teatre L'Atlàntida de Vic. Durant l'acte actuaran els esbarts Català de Dansaires, de Barcelona; Sant Genís, de Taradell, i Castell de Tona, de Tona.

Durant l'any hi haurà diferents mani-

festacions programades arreu de Catalunya, com per exemple: l'1 i el 2 de desembre del 2001, al Centre Cultural Municipal de Martorell, seminari sobre «El primer programa d'un esbart dansaire»; el 6 i 7 d'abril del 2002 al monestir de Poblet, seminari sobre dansa religiosa *Reli-dansa*; el 28 de maig del 2002, a l'auditori del Centre Cultural de Sant Cugat, presentació de l'espectacle «Esbarts: cent anys de dansa»; també es treballa en un muntatge titulat «Danses del Centenari», que s'estrenarà el 8 de juliol del 2002 al Teatre Nacional de Catalunya; i en la clausura que tindrà lloc al setembre a Girona es presentarà l'espectacle «Els esbarts: així som, això fem».

També amb l'objectiu de donar a conèixer tota la tasca desenvolupada per aquests col·lectius s'ha preparat una exposició itinerant «Esbarts: cent anys en dansa», que introduirà al públic en els diferents aspectes històrics i culturals dels esbarts. (C.C.)

Pastoral catequètica: pastoral familiar (II)

Reptes de la família actual

Avui en dia assistim a un nou impuls de la pastoral familiar, a nivell eclesial. En efecte, innumbrables cristians, homes i dones, grups, organitzacions eclesials... impulsen l'autèntic sentit cristià de viure en família. I és que viure en família, segons els valors cristians se'ns presenta com tot un repte.

Els signes dels temps demanen una tasca pastoral urgent pel que fa a la família. Noves concepcions de la família aconsegueixen relegar l'ideal cristià de família a un segon pla. I em refereixo a les unions de fet, entre persones de sexe diferent o d'un mateix sexe.

De l'amor a la fidelitat

El primer repte que se'ns presenta és el de la fidelitat. La fidelitat matrimonial és una de les característiques fonamentals del matrimoni cristià. Justament el matrimoni és la base de la família, i es conforma com a institució natural. Que dues persones s'estimin sota un mateix sostre en el vincle de l'amor matrimonial és la punta de llança de la família. Sense aquest amor primigeni no hi ha família. En aquest cas ens trobaríem amb dos individus vivint hipòcritament i llastimosament les seves vides.

Aquest amor inicial entre home i dona és l'iniciador d'una comunitat de vida. Des de la llibertat i la responsabilitat tots dos s'estimulen per viure units en la caritat, en la donació mútua i en l'entrega als altres. Tot això unit a la voluntat de Déu, que ha donat l'ésser a aquesta vida en comú. I aquest és el nucli de la fidelitat cristiana en el sacrament del matrimoni.

Gràcies a la fidelitat conjugal, la parella acull amb estima el principi de conservar l'espècie, engendrant els seus fills.

Des de la intel·ligència, la sensibilitat, l'amor i la tendresa la família forja el seu camí de fidelitat i respecte mutu.

Des de la intel·ligència, la sensibilitat, l'amor i la tendresa... la família va forjant el seu camí en la fidelitat i el respecte mutu.

A més, la fidelitat ajuda a crear una comunicació entre els esposos. Comunicació que es veuria tallada amb la traïció d'un dels dos. La fidelitat, per tant, desenvolupa l'autèntic matrimoni i fomenta la pacífica i afectuosa convivència familiar.

Des de la teologia bíblica

El matrimoni és una institució divina, i no humana. Ja que, tal com recorda Karol Wojtyła, «el seu caràcter ha estat establert pel mateix Creador des del principi».

Mirem els textos bíblics on es recull la fidelitat matrimonial com a pròpia del matrimoni cristià. A Gènesi 2,2-4 es parla de la unió matrimonial, element nucle-

«L'amor entre un home i una dona en el vincle de l'amor matrimonial és la punta de llança de la família»

ar de la família, des d'un punt de vista profund, ferm i indissoluble: «Per això, l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, i, des d'aquest moment, formen una sola cosa.»

Al Nou Testament, també Jesús ens parla del valor nuclear de la fidelitat conjugal com a ferment de la unitat familiar: «Per tant, ja no són dos, sinó una sola cosa. Allò que Déu ha unit, que l'home no ho separi» (Mt 19,6). Aquesta fidelitat que anuncia Crist amb les seves pròpies paraules indica que la fidelitat ha de ser fins a la mort, fins que la mateixa mort separi tots dos cònjuges.

Així, la missió dels esposos consistirà, primer de tot, a donar un veritable testimoni al món sencer. Amb la indissolubilitat del matrimoni obtenim la garantia de la integritat familiar i del bon rumb en la vida social.

I, des del punt de vista de la teologia sacramental, podem dir que en el matrimoni, els esposos són incorporats al misteri de Crist. Són fets partícips de la gràcia que emana amb força de Crist.

El repte del matrimoni

Un altre dels reptes actuals de la família és la vivència del matrimoni. Moltes parelles es conformen a mantenir relaci-

ons esporàdiques. D'altres accepten viure una temporada junts, però de seguida sorgeixen els problemes. En el matrimoni, els qui opten per donar-se aquest preciós camí d'amor, veuen com l'Església ofereix als seus fidels un mitjà de santificació.

Davant els problemes que es plantejen en tota convivència humana, el matrimoni cristià ajuda els cònjuges a caminar pel dur camí de la convivència diària. En el matrimoni, si es viu amb autenticitat cristiana, el creient recull fruits d'amor, pau i convivència. Però cal viure el matrimoni en cristià. I això no és fàcil, és un repte, però també és una vocació.

En efecte, la vida matrimonial és una vocació, un camí diferent al de la vida religiosa o monàstica, o al de la vida sacerdotal. I, como tota vocació, es converteix en una crida de Déu al cristià a la vivència de la unió indissoluble, en una crida a ser testimoni de l'amor de Crist en l'Església.

Així, l'Església proposa als seus fidels el repte de viure el matrimoni cristià. Des de la joia, la generositat, el diàleg, el respecte i la donació mútua, la vida matrimonial és font de santedat per als esposos i els seus fills.

Finalment us proposo aquest text de Joan Pau II per meditar: «En les nostres consideracions pastorals sobre la vida matrimonial i familiar hem de superar, doncs, perspectives estrictament externes, que a vegades n'ignoren o n'enfosqueixen en part el sentit més profund i genuí: la identitat pròpia de l'amor santificat pel sacrament. Potser una mica superficialment ens acontentem de vegades a consultar enquestes o estadístiques que recullen aspectes manipulables, reflex al seu torn de situacions canviant de caire cultural, sociològic, polític, econòmic...»

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista
(stein@mixmail.com)

Entrevista al pare Alfonso Ruiz, expert en pastoral familiar:

—Pare Alfonso, com veu la situació de la família avui al món?

—En la nostra societat occidental, la família tradicional està perdent terreny davant altres menes de famílies més noves. Fins i tot no es basen en el matrimoni, sinó en la simple convivència entre dues persones que creuen que s'estimen prou.

—Quins problemes veu en la família actual?

—La manca de diàleg entre pares i fills, la poca força educativa d'alguns pares per manca de temps o per simple desinterès envers els fills i la pèrdua dels valors humans en el si de la família amb el consegüent augment de la violència familiar.

—Hi ha solucions?

—Sí, és clar. Enfocar les relacions familiars des de l'obertura cap a l'altre, en el diàleg i el respecte pels valors de l'altre. Educar per la pau i no per a la violència. Viure en actitud servei en el si de la família.

—I la fe cristiana, per a què serveix?

—La fe cristiana ajuda la família a viure amb més profunditat les seves relacions diàries. Des de les virtuts cristianes l'ésser humà pot donar amb més projecció vers els altres. La fe ajuda a encarrilar els problemes conjugals i familiars cap a l'àmbit espiritual sense caure en un horitzontalisme atroz, que converteixi els membres de la família en simples individus que conviuen en la monotonia diària. La fe ajuda a ser un mateix més conscient del que fa, unit a l'exemple de Crist.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

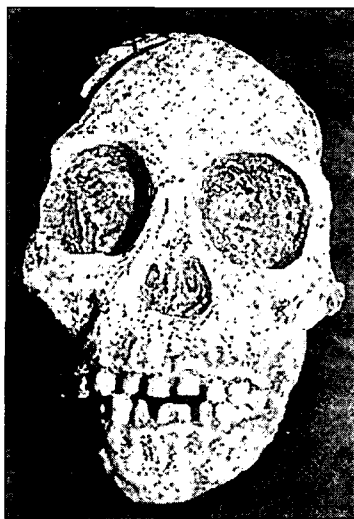
RÀDIO ESTEL

Informe-vos al telèfon: 934 092 810
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

És avantpassat de l'home l'*Ardipithecus ramidus*?

La qüestió de l'origen biològic de l'espècie humana continua estant d'actualitat. Cada dos per tres surten notícies al diari sobre aquest punt. Recordeu que el 3 de maig en aquesta pàgina us parlava de l'*Orrorin tugenensis*, que segons Martin Pickford era avantpassat nostre i no pas algun dels australopitecs, notícia apareguda als diaris. Doncs bé, n'acaba de sortir una de nova que contradiu la hipòtesi de Pickford, i també ha trobat ressò als periòdics. S'han trobat a Etiòpia més restes fòssils d'un altre primat que feia temps que havia descobert l'equip de Tim White, i se n'han pogut dir més coses. Es tracta d'un nou hominoide, del qual es trobaren les primeres restes el 1992 a Aramis (Etiòpia) i després, aquest equip de paleontòlegs, el 1994, en desenterrà d'altres, unes dents, un húmer, una tibia i una pelvis, d'uns 4,4 milions d'anys d'antiguitat. El nom que rebé va ser el d'*Ardipithecus ramidus*.

La novetat és que ara s'han trobat fòssils més antics d'aquesta espècie per obra principalment d'un paleontòleg etiop, Yohannes Haile-Selassie. Estaven en un estrat que té una edat compresa entre 5,2 i 5,8 milions d'anys (ho publica *Nature* del 12-7-01). Es tracta d'onze restes, entre les quals no hi ha cap crani ni tampoc cap os

Crani d'un *Australopithecus africanus*.

un d'aquests homínids va rebre de Déu una ànima espiritual, i això és el que més ens importa.

llarg. No se'n pot deduir, doncs, amb seguretat, l'aspecte que tenien aquests simis, però sí que vivien a la selva, en un ambient humit, i no pas a la sabana com creien alguns paleontòlegs, i precisament en una regió que aleshores era sacsejada per volcans i terratrèmols.

Què més se'n pot dir? Que, com que tenien unes dents més semblants a les humanes que a les dels ximpanzés, s'han de col·locar en un moment posterior a la divisió entre aquests dos grups de primats. A més, un os del peu demostra, diuen, que ja eren bípedes. Això fa que els ardipitecs siguin més bons candidats a ser avantpassats de l'home que no pas l'*Orrorin* de Pickford. I d'ells haurien procedit els australopitecs que caldria seguir tenint també per avantpassats nostres. Queda encara sense saber quina espècie va ser l'avantpassada de l'home i el ximpanzé, si bé encara no es descarta que fos l'*Orrorin*.

Què hi podem dir, nosaltres? No som especialistes ni es veu possible arribar a la certesa amb la pobresa de dades que posseïm. Sigui com sigui, el que sí sabem cert és que un dia

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Església i ciència al llarg de la història

16 Dos jesuïtes missioners i científics

Un dels esdeveniments que significaven el trànsit de l'edat mitjana a la moderna va ser el descobriment de les «Índies Occidentals», o sigui, Amèrica, el 1492, però també hi feren la seva aportació al canvi d'edat les novetats que anaven sorgint com a resultat dels viatges dels portuguesos a les Índies Orientals, les veritables Índies, fins a Malaca, Xina i Japó, amb les troballes que s'hi feien i el comerç que s'hi establí. De fet va apareixent una nova manera de veure les coses, el món i la humanitat. Per una banda la fauna i la flora d'aquelles terres exciten la curiositat i n'estimulen l'estudi, i per una altra les diferents cultures provoquen intercanvis. Una conseqüència per al món cristià va ser la decisió que prengué l'Església d'evangelitzar immediatament la gent de tots aquells països. I ben coneguda és l'obra missionera que es portà a cap en aquest moment de la història. Però com que l'evangelització no és pas contrària a la ciència, hi hagué missioners que, a part de la predicació de l'evangeli, es van dedicar a investigacions científiques, i un cop més ens trobem amb el fet que és l'Església pionera de la ciència pels estudis que es fan en aquestes terres que la vella Europa acaba de descobrir. I no van ser pas casos aïllats. Són molts els noms que podríem citar, però ens limitarem a dos: l'un pels seus descobriments a Amèrica i l'altre per la seva labor científica al continent asiàtic.

Un espanyol, José de Acosta (1539-1600)

Nascut a Medina del Campo, entrà de jove a la Companyia de Jesús. Després d'haver fet de professor de teologia passava a Amèrica el 1571. Va ser el segon provincial dels jesuïtes al Perú. De tempe-

rament inclinat a la investigació científica no va perdre ocasió d'obtenir dades i fer observacions al Nou Continent. El munt de coses recollides li servirà de base de l'obra que escriurà més tard i li donà celebritat.

De retorn a Espanya rep el càrrec de visitador de les províncies d'Aragó i Andalusia, i després passa a ser professor de la universitat de Salamanca, de la qual acaba sent rector. En aquest càrrec l'arreglarà la mort el 15 de febrer de 1600, poc després d'haver tornat de Roma, on havia assistit a la cinquena Congregació General de la Companyia. Va ser considerat com el jesuïta més savi del seu temps. El rei Felip II l'havia consultat diverses vegades.

Va escriure molt en llatí i en castellà, llibres de teologia com *De Christo revelato* (9 llibres) i *De procuranda salute Indiorum* (6 llibres). Però l'obra que ens interessa per al nostre tema, i que el va fer famós, va ser *Historia Natural y Moral de las Indias* (7 llibres). Segons sembla, primer la va escriure en llatí i després ell mateix la va traduir al castellà, i així la publicà a Sevilla el 1590 amb una dedicatòria a la infanta Isabel Clara Eugènia d'Àustria. Els tres primers llibres exposen la geografia física d'Amèrica, i el quart tracta dels minerals, de la fauna i de la flora que s'hi troben. Un detall interessant és que, en parlar dels minerals, explica com a les mines de Potosí es feia la destil·lació del mercuri i com s'aplicava aquest element líquid a beneficiar l'argent.

Aquesta *Historia Natural* va ser molt ben acollida en els ambients acadèmics i científics de l'època. El 1591 ja se'n feia una segona edició a Barcelona. Es va traduir al francès quatre vegades, i el 1598 ja es traduïa també a l'alemany. Alexander von Humboldt en fa grans elogis. L'autor va ser anomenat el Plini del Nou Món, al·ludint al

naturalista llatí de l'antiguitat clàssica, però el va superar perquè Plini es limità a recollir dades d'altres autors amb poca cosa pròpia, mentre que el nostre jesuïta no tenia cap informació d'altri sobre el tema. Tot ho va escriure de la seva pròpia collita. Aquest va ser el seu mèrit; tot el que narra és de primera mà. I amb novetats importants. Per exemple, es pot considerar un pioner del que ara anomenem geofísica pels estudis que fa de les variacions de la declinació magnètica, de les marees, dels vents alisis, dels corrents marins, de la interrelació entre volcans i terratrèmols, etc. És notable també la cura que posa en la comparació de la fauna i flora americanes amb les europees, ressaltant-ne les diferències, avançant-se en això al mateix Darwin, que ho redescobrirà.

Un italià, Mateo Ricci (1552-1610)

Aquest missioner de l'Extrem Orient no tan sols es va dedicar a la ciència sinó que en féu un instrument d'evangelització. Va néixer a Macerata, capital de la província del mateix nom, el 6 d'octubre de 1552. Després d'estudiar a les escoles dels jesuïtes de la seva ciutat natal, entrà a la Companyia el 1571. Al Col·legi Romà va tenir de professor el P. Clavio, que li ensenyà matemàtiques, cosmografia i astronomia, a més de filosofia. El 1577, acomplint els seus desitjos era destinat a les missions. Va ser ordenat sacerdot a Goa el 1578. Al cap de quatre anys anava a Macau, amb el P. Ruggieri, a aprendre-hi la llengua xinesa. Tots dos van aconseguir entrar a Xina i predicar-hi l'evangeli. El 1584 ja havien compost un breu catecisme en xinès. Els coneixements que el P. Ricci tenia i mostrava de matemàtiques i astronomia els feien simpàtics als mandarins, que els deixaven predicar amb una certa llibertat. Però això no va durar gaire; el 1589 van ser expulsats de Txao King. El P. Ruggieri tornà a Roma. El zel apostòlic del P. Ricci no minvà i, després de Txao Tsen (1589), Nang Txang (1595) i Nang King (1599), pogué arribar a Pekín el 1601 en companyia de l'espanyol P. Pantoja i presentar-se a l'emperador. Hi anà amb hàbit de bonze

budista. En les sol·licituds de l'audiència hi posava, entre altres coses: «El vostre humil súbdit coneix perfectament l'esfera celeste, la geografia, la geometria i el càlcul. Amb l'ajuda d'instruments observa els astres i fa servir el gnòmon. Els seus mètodes són conformes amb els dels xinesos antics.»

Així fou com va aconseguir el seu objectiu: establir-se a Pekín per dirigir-se a la classe alta del culte imperi amb els seus coneixements científics i atraure-la cap a la fe demostrant que la religió cristiana és conforme amb els ensenyaments de la ciència. Tradueix al xinès els *Elements* d'Euclides i construeix quadrants solars, esferes terrestres i celestes, rellotges... Escrigué llibres de ciències per als xinesos i una obra per als europeus, *Comentaris de la Xina* (cinc llibres) que explica la situació d'aquest gran país, amb la fauna, flora, metalls, productes de la terra, arts mecàniques xineses... El P. Ricci no va ser tan sols un missioner científic que portà ciència europea a la Xina, sinó que d'allà també en portà a Europa.

Va morir a Pekín al cap de nou anys d'haver-hi arribat, i la seva obra va ser continuada per altres missioners que també coneixien les ciències: els jesuïtes Longobardi, Schall i Verbiest, que van dirigir l'Observatori Imperial d'Astronomia.

No podem passar per alt, abans d'acabar, que el P. Ricci va ser també un pioner en el que ara s'anomena inculturació. Va adaptar en la mesura possible les formes litúrgiques catòliques a la mentalitat dels xinesos, bo i acceptant també els ritus que que exercien de culte tradicional als avantpassats. Més tard això originà una confrontació amb la cúria romana que el 1645 (ja feia 35 anys de la mort del P. Ricci) publicà un decret de Propaganda Fide que prohibia els ritus referents a Confuci i als avantpassats. Uns anys després es van tornar a autoritzar quan es veié que no s'hi feia res contra la fe cristiana. Aquest fet no treu res, naturalment, a la bona voluntat d'aquell missioner jesuïta que va saber donar a conèixer l'evangeli en un país que difícilment l'hauria acceptat d'una altra manera.

RÀDIO

CADENA ESTEL

Des de les 02.00 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
 El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
 Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *La Consulta* (magazín d'actualitat)
 20.30-22.00 *Sin concesiones* (esports).
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana).
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical).

Dimarts

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dimecres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Cum laude* (universitats).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dijous

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *A tota costa* (submarinisme).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Divendres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *Catalunya Sense Barreres* (atenció als discapacitats).
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos).
 00.00-00.30 *De nou n'nou* (música alternativa).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Dissabte

07.00-09.00 *Radiofórmula*
 09.00-10.00 *Club de golf* (esports).
 10.00-12.00 *Trotamundos* (turisme rural).
 12.00-13.00 *Fills: preguntes i respostes* (escola cristiana).
 13.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Afinados con Brasil* (música brasilera).
 19.30-20.30 *Els temps de la música* (música clàssica).
 20.30-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música cinema).
 22.00-23.00 *Mar de claror* (catequesi).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia).
 00.00-00.30 *Cova de Jazz* (música).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Diumenge

07.00-09.00 *Radiofórmula*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-17.00 *Radiofórmula*
 17.00-18.00 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals).
 18.00-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona).
 20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana).
 21.00-23.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 23.00-23.30 *Missatge en una ampolla* (reflexions).
 23.30-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana).
 00.00-00.30 *Cova de Country*
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

CADENA ESTEL

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00-09.15 *Informatiu matí*
 el Temps
 Agenda
 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
 13.15, 19.15 *Temps*
 14.00-14.15 *Inf. migdia*
 Recomanació
 20.00-20.15 *Inf. vespre*
 el Temps

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 10.45, 17.45 *Recomanació turística*
 12.45, 18.45 *Agenda*

Dimecres

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*.
 Aquesta setmana no hi ha programa a causa del seguiment de les eleccions gallegues.

CADENA ESTEL

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA
103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA
105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL

TELEVISIÓ

Diumenge 21

09.30 *Tiempo de creer* (programa protestant).
 Programa dedicat a les manifestacions religioses de les comunitats musulmana, jueva i evangèlica.
 10.00 *Últimas preguntas*
 «Ser misionero»
 «Aneu pel món i prediqueu l'Evangeli» és el manament que va deixar Jesús als seus deixebles abans de la seva ascensió. Com és un missioner? Continua sent vàlida la missió entre els no cristians? No n'hi ha prou amb una promoció humana i respectar la consciència i la llibertat sense fer propostes de conversió? Parlem amb el P. Fermín Riaño, missioner de la diòcesi d'Oviedo a Tailàndia.
 10.30 *Santa Missa*
 Amb la participació de la Coral Bell Ressor de Barcelona (Barcelonès).
 (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 22

17.15 *Pueblo de Dios*

Diumenge 21

09.00 *Signes dels Temps*
 «Cristians contra la pena de mort»
 L'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura (ACAT) és una entitat que lluita a tot el món per eradicar la tortura i la pena de mort. Aquesta associació presenta a Barcelona l'obra de teatre *Un advocat per a la Karla*, basada en la vida de Karla Faye Tucker executada el 1998 als Estats Units. Conversa amb Emili Chalaux, president de l'ACAT a Catalunya.
 Altres temes:
 —Presentació dels cursos de formació de la Delegació de Pastoral de Joventut de l'Arquebisbat de Barcelona.
 —Reportatge del Segon Congrés Protestant de Catalunya.
 —Comentari de cinema amb Jordi Cabanes.
 —Comentari de l'Evangeli del diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h; el diumenge a les 11.20 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Divendres 19

20.30 *Creure avui*

Marià Ribas, un arqueòleg i historiador que va preservar els documents de la parròquia de Santa Maria de Mataró. Un reportatge de Francesc Xavier Clariana coordinat per Gemma Bonet; L'entrevista d'Eulàlia Puigderajols a Josep M. Solà, director de la novena Escola de Teologia de l'arxiprestat de Mataró; L'agenda i el temps de reflexió amb Eulàlia Freixes tancaran el programa de la setmana.

El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 14h.

Cada diumenge

12.00 *Paraula i vida*

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.

(El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa setmanal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (migdia i vespre) i el diumenge (matí, tarda i nit).

OCTUBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

Internet

• **UNIVERSITAT VIRTUAL SANT TOMÀS.**— *Santa Teresa de Lisieux: itinerario de una vocación* és un article de Jorge Novoa, on fa un retrat de la vida de Teresa com una experiència lluminosa de la gràcia. El podeu llegir a UVST.balmesiana.org/es/Bib/artteresita.htm

• **CARTAGENA.**— La diòcesi de Cartagena estrena nova pàgina web, www.diocesisdecartagena.org amb un nou format, disseny i contingut. En aquesta adreça es pot accedir a informació completa sobre el patrimoni històric i artístic de la diòcesi, la ressenya del seu bisbe, una selecció del seu magisteri, agenda, etc. Hi destaca una secció anomenada «Servei espiritual».

Altres bisbats

• **NOVA HUMANITAS.**— Del 30 d'octubre al 4 de novembre, sessions de formació humana sobre *Descúbrete a ti mismo*, a càrrec de M. Ángeles de los Ríos. Més informació: M. Jesús Martín, c/ Don Felipe, 6-8, 3r 5a - Madrid, tel. 915 212 089.

• **INTRODUCCIÓ A LA BÍBLIA.**— Del 2 al 4 de novembre tindrà lloc a Granada un curs dirigit als joves de 18 a 30 anys que volen conèixer la Bíblia i fer-la vida. El curs es titula *El fuego de su Palabra. Leer la Biblia desde la vida. Introducción a la Biblia: Antiguo Testamento*. Anima: Justino Martínez, missioner combonià. Més informació: tel. 934 278 577, fax 934 278 841, a/e: mcombonianosb@planalfa.es

Barcelona

• **CCU.**— El 19 d'octubre, a les 21 h, concert a la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels (Balmes, 78), primer concert del cicle *Músiques de l'Esperit: Canticum Cantorum* de G.P. da Palestrina, a càrrec del grup Exaudi nos, sota la direcció de Joan Grimalt.

• **PARRÒQUIA DE SANT RAMON DE PENYAFORT.**— Catequesi especial per a persones amb discapacitat física i psíquica. Dissabtes de 18.30 a 19.30, abans de la missa jove (20.00). A partir del 20 d'octubre. Més informació: Rambla de Catalunya, 115 - Barcelona, tel. 932 150 237.

• **ATENEU BARCELONÈS.**— El 21 d'octubre concert a càrrec del trio de solistes de l'Orquestra Ciutat de Barcelona: Pere Serra, violí; Lluís Sedó, violoncel; Maria Rosa Llorens, piano. Ateneu Barcelonès, c/ Canuda, 6, a les 18.30 h., tel. 933 436 121.

• **ORFEÓ GRACIENC.**— El 21 d'octubre, a les 11.15 h, concert de l'Orquestra de Cambra dels Amics dels Clàssics. Andreu Biósca i Tost, violinista i Joan Palet i Ibars, director. Audició 1045 de l'orquestra. Orfeó Gracienc, c/ Astúries, 83.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza una aula d'extensió universitària de les persones grans el 22 d'octubre, a les 17.00, impartida per Àngel Casals (professor de la Universitat de Barcelona) sobre *El bandolerisme: un fenòmen social a la Catalunya moderna*. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575, a/e: associaciocic@terra.es

• **CURSOS BALMESIANA.**— Del 22 d'octubre al 18 de febrer curs de Sagrada Escriptura: «Nou Testament», a càrrec del Dr. Joan Antoni Mateo, de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona. Els dilluns de 19.30 a 20.30 h, matrícula: 7.000 pessetes. Del 23 d'octubre al 4 de juny curs de Teologia Espiritual: «La Santidad y sus dificultades», a càrrec del Dr. Pedro Suñer, director de la Fundació Balmesiana. Els dimarts de 19.30 a 20.30 h, matrícula: 12.000 pessetes. Més informació al tel. 933 026 840.

• **AVISMÓN.**— El 23 d'octubre, a les 19.00, gran exhibició de balls del segle XX a la sala de festes La Paloma. L'objectiu es recollir fons per continuar endavant els programes que durant l'any fa Avismón a favor de les persones grans. Reserves: tel. 933 325 858.

Europea: europrombles, a càrrec de Carme Llobet (economista), els dies 23 i 30 d'octubre, i 6, 13, 20 i 27 de novembre, de 19.30 a 21.30; *El segle de la violència*, a càrrec de Josep Sols (professor a la càtedra d'Ètica i Pensament Cristià de l'IQS), els dies 24 i 31 d'octubre, i 7, 14, 21 i 28 de novembre, de 19.30 a 21.30; *Una espiritualitat de resistència: l'Apocalipsi*, a càrrec de Xavier Alegre, s.j. (professor de Bíblia a la Facultat de Teologia de Catalunya), els dies 24 i 31 d'octubre, i 7, 14, 21 i 28 de novembre, de 19.30 a 21.30. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El seminari *L'Església a Chiapas*, pretén fer una lectura creient de la realitat social i política de l'Església a Chiapas durant l'episcopat de Samuel Ruíz García, a càrrec de Carles Torner. Dates: 17, 24, 31 d'octubre i 7 de novembre a l'auditori (València, 244, 1r), de les 19 a les 21 h. Inscripció: 3.000 ptes.

• **SANTUARI-PARRÒQUIA DEL COR DE MARIA.**— El 24 d'octubre, a les 20.00, es farà una concelebració solemne en honor de sant Antoni M. Claret, a l'església del Cor de Maria de Barcelona (c/ Sant Antoni M. Claret, 47). A les 21.00 tindrà lloc el concert inaugural del nou orgue a càrrec de Bernat Bailbé Cristau. Més informació: tel. 934 766 832 (P. Josep Codina).

• **ESCOLA DE PREGÀRIA.**— El 25 d'octubre, a les 20.00, comença un nou curs de l'Escola de Pregària, un espai mensual diocesà per a joves de pregària compartida i acompanyada per la reflexió del cardenal Ricard M. Carles a la catedral de Barcelona.

• **CONFERÈNCIA-COL·LOQUI.**— El professor Giancarlo Cesana (del Con-

CURSOS DE BALMESIANA 2001-2002

- Sagrada Escriptura: **Nou Testament**, pel Dr. Joan Antoni Mateo, de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona: els dilluns, de 19.30 a 20.30 h, del 22 d'octubre al 18 de febrer (matrícula: 7.000 ptes - 42 €).
- Teologia espiritual: **La santidad y sus dificultades**, pel Dr. Pedro Suñer, director de la Fundació Balmesiana: els dimarts, de 19.30 a 20.30 h, del 23 d'octubre al 4 de juny (matrícula: 12.000 ptes - 72 €).
- Filosofia: **Metafísica del alma**, pel Dr. Ignacio Guiu, de la Universitat de Barcelona: els dilluns, de 19.00 a 20.30 h, del 15 d'octubre al 17 de desembre (matrícula: 5.000 ptes - 30 €).
- Teologia: **Curso de Teología**, pel Dr. Francisco Canals, de la Pontificia Acadèmia de Sant Tomàs; els dijous, de 19.00 a 20.00 h, del 25 d'octubre al 6 de juny (matrícula: 12.000 ptes - 72 €).
- Llengües: **Curso de introducción al griego**, pel Dr. José M. García de la Mora, de la Universitat de Barcelona: els dijous, de 18.30 a 20.30 h, del 25 d'octubre al 6 de juny (matrícula: 20.000 ptes - 120 €).
- Universitat virtual Sant Tomàs: **Creer en la virtud según Sto. Tomás**, pel Dr. Enrique Martínez, director de la UVST: aquest és un curs per Internet, més informació a secretaria@balmesiana.org o a www.balmesiana.org/es/C1/curso1.htm (matrícula: 15.000 ptes - 90 €).

Duran i Bas, 9 - 08002 Barcelona - Tel. 933 026 840 - secretaria@balmesiana.org - www.balmesiana.org

CRISTIANISME I JUSTÍCIA
FUNDACIÓ LLUÍS ESPINAL

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Organitza els següents seminaris: *La Unió*

ENCONTRE MATRIMONIAL

«Dialogar és la base d'una bona relació»

Encontre Matrimonial us ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, en un CAP DE SETMANA

Durant aquests dos dies aprendreu una nova tècnica de diàleg, que us permetrà descobrir els meravellosos valors humans que cadascú posseeix.

Truqueu al nostre telèfon d'informació: 932 074 340

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?
100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Avda. de Madrid, 21, 1º B, - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcnpa@teleline.es

sell de Presidència de *Comunione e Liberazione*) pronunciarà el **25 d'octubre** a les 7.30 de la tarda una conferència a l'auditori del Palau de la Generalitat sota el títol: *La única posibilidad: educar hombre libres*. Per a més informació, tel. 935 838 296.

• **CEP.**— Curs de l'Antic Testament: «Pentateuc: Gènesi», a càrrec del professor Jaume Angelats. Dies: **25 d'octubre i 8, 15, 22 i 29 de novembre**, de 5 a 6.45 de la tarda. Més informació al tel. 933 174 858.

• **EQUIPS DE PASTORAL DE LA POLÍTICA I DE LA COMUNICACIÓ.**— El **26 i 27 d'octubre** organitza un recés sobre *L'espiritualitat de comunió: el testimoni dels laics en la vida pública*, a càrrec de Mn. Joan Costa. Lloc: residència Madre Ráfols a Vilafranca del Penedès. Inscripcions: tel. 934 541 600, de 9.00 a 14.00 (Concepció Huertas), o eppc@navegalia.com

• **PREPARACIÓ AL MATRIMONI.**— L'Encòntre Catòlic de Nuvis organitza per als dies **27 i 28 d'octubre**, a la casa d'exercicis de Sarrià de Barcelona, una trobada per a aquelles parelles que desitgen preparar-se per a la seva futura vida en comú. Es lliurarà un certificat equivalent al dels cursos prematrimonials. Més informació: tel. 933 508 925 i 933 526 030.

• **SERVEI MISSIONER DE LA PARRÒQUIA DE NOSTRA SENYORA DE LOURDES.**— Del **27** (de 20.00 a 21.00) al **28** (de 10.00 a 14.00) d'octu-

bre organitza la tradicional tómbola missionera per sensibilitzar i mobilitzar moltes persones a favor dels més desfavorits, i recollir diners per al Tercer Món. Lloc: c/ San Bruno, 87-91 - Badalona.

• **DANSA.**— El **27 d'octubre**, a les 21.00, i el **28**, a les 18.00, actuació del Ballet Imperial Rus de Maia Plisetskaya, sota la direcció de Guediminas Taranda. Centre Cultural de Caixa Terrassa, Rambla d'Ègara, 340 - Terrassa, tel. 937 804 122, fax 937 331 393, a/e: info@c-cultural-terrasa.es, Internet: www.c-cultural-terrasa.es

• **CURS PER A MESTRES I PROFESSORS.**— El Moviment Cristià de Mestres i Professors organitza el curs *Dinàmiques per treballar l'Advent i el Nadal a l'escola*, dirigit als educadors que volen donar una visió del Nadal més completa als seus alumnes. És un curs reconegut per la Generalitat. Serà els dissabtes **27 d'octubre, 10 i 24 de novembre**, de 9.00 a 13.00, i els dimarts **30 d'octubre, i 13 i 20 de novembre**, de 19.00 a 21.00. C/ Rivadeneira, 6, 3r. Data límit d'inscripció: 19 d'octubre. Informació i inscripcions: c/ Rivadeneira, 6, 4t, tel. 934 125 567, a/e: mcristiapr@jazzfree.com

• **PARRÒQUIA DEL SANT ÀNGEL CUSTODI D'HOSTAFRANCS.**— El **28 d'octubre**, després de la missa de les 11.30, benedicció i inauguració dels nous locals del carrer Leiva, 41-43, on hi fan activitats al centre La Llar d'afectats d'esclerosi múltiple, grups d'Alcohòlics Anònims i el Grup Escolta Montserrat-Xavier. Jornada de portes obertes.

• **CURS DE MEDIACIÓ SANITÀRIA.**— Curs sobre les tècniques de gestió de conflictes, en especial la mediació,

en aquest àmbit. Amb el suport de la Pastoral de la Salut i diferents col·legis oficials. Classes els dimarts **30 d'octubre, i 6, 13, 20 i 27 de novembre**, de 16.30 a 20.30. Informació i inscripcions: Les Heures, UB, tel. 935 677 404.

• **EXERCICIS PER A RELIGIOSES I LAICS.**— Del **4 al 13 de novembre**, dirigits pel P. Josep Lluís Corrons, s.j. Més informació: casa d'exercicis Sant Ignasi de Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera, 32 - Barcelona, tel. 932 038 862.

• **FUNDACIÓ CLARET.**— Organitza el curs *Aprendre a comunicar*, a càrrec de Rosa Majoral i Ramon Terrassa, professors de l'Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés. Serà els dies **9 i 10 de novembre**. Inscripcions: c/ Nàpols, 346, 1r 2a - Barcelona.

• **VESPRES CANTADES.**— Cada divendres, a les 20.30, a la parròquia de Sant Joan Baptista de Gràcia, c/ Santa Creu - Barcelona.

Lleida

• **COMUNITAT DE JESÚS.**— Inici dels recessos que aquest curs giren al voltant del tema de la «Interioritat». El primer se celebrarà el dissabte **27 d'octubre**, a les 5 de la tarda a Tarrés (les Garrigues) i el tema és: *La vida com a vocació*, a càrrec de Ramon Prat. Per a més informació, tel. 932 104 110 els

dilluns de 18 a 21 h i al 932 130 486 a la nit de 21 a 22.30 h.

Solsona

• **DELEGACIÓ DE VOCACIONS.**— Després d'unes trobades vocacionals inicials, hi ha un grup de joves que necessita un acompanyament més proper, per això, durant aquest curs ens reunirem una vegada al mes amb espais diversos: reflexió vocacional, formació teològica, convivència, pregària. S'inicien el **20 d'octubre** amb la presència del bisbe. Més informació al tel. 938 210 713.

Tortosa

• **CURS DE PLANIFICACIÓ FAMILIAR.**— El XXVI curs de monitors en Planificació Familiar Natural es desenvoluparà a Jesús-Tortosa, a la casa mare de les Germanes de la Consolació, de **novembre a març**, en sis dissabtes de jornada intensiva. Coordina la Dra. Françoise Soler amb la col·laboració de la Fundació Desenvolupament i Persona i la Delegació de Família del bisbat de Tortosa, on cal fer la inscripció.

Vic

• **CATEQUESI.**— El **19 d'octubre**, a les 21.30, xerrada sobre *Recursos catequètics* a càrrec del P. Manel Baguñà a l'Escola Pia de Moia.

Anuncis per paraules

3a EDAT

RESIDÈNCIA de 25 àvies en estada permanent. Acollida diürna, vacances i caps de setmana. Excel·lent zona Sarrià-Sant Gervasi. Tel. 932 039 740. Isabel.

COMPRO rellotges de qualsevol tipus, ràdios, làmpades, mobles, segells, postals, monedes, llibres, joies i instruments musicals. Tel. 609 230 303.

TENIM cura de malalts i fem servei de podologia. Tel. 932 158 148.

COMPRA i VENDA

COMPRO SEGELLS, monedes, rellotges de tot tipus, postals, objectes antics, mobles i llibres. Tel. 933 578 394.

HABITATGE

ESTUDI moblat es lloga, zona Balmes Putget. 48.000 pessetes. Tel. 932 009 259.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Perquè siguin respectats tots els grups ètnics i religiosos
- Perquè el tercer mil·lenni neixi amb afany missioner

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal depenent de la Santa Seu
Ferrer del Río, 14 - 28028 Madrid
Filial: Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
BSCH: C.C.C.: 0049-1260-35-2110027312

**Ja podeu demanar!
el vostre
Calendari**

Com cada any us oferim el nostre calendari familiar. El tema gràfic de l'any 2002 és **Advocacions Marianes**, amb el qual volem inaugurar una sèrie de diversos anys.

Al calendari hi trobareu els cicles litúrgics, el santoral actualitzat i les pregàries marianes més comunes, juntament a accions concretes d'ajuda i pregària per a cada mes.

A més, amb un **donatiu en la mesura de les vostres possibilitats** fareu possible l'**ajuda pastoral** a la l'Església necessitada d'Europa de l'Est i del Tercer Món.

OBSEQUIEU-NE UN ALTRE AL VOSTRE AMIC O FAMILIAR MÉS PROPER!

Vull rebre..... Calendaris. / Envio..... pessetes per:
☐ gir ☐ transferència ☐ xec ☐ reemborsament

Nom i cognoms:

Carrer: Núm: C.P.

Població: Província:

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ..... C. P.

TELÈFON SETMANES

☐ 175 ptes.
☐ 350 ptes.
☐ 525 ptes.
☐ 700 ptes.
☐ 875 ptes.
☐ 1.050 ptes.
☐ 1.225 ptes.

Destacat (+275 ptes.): ☐ Requadrat, ☐ Trama, ☐ Negreta (16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Des que va descobrir sant Tomàs, Enrique Martínez viu la seva fe d'una altra manera. El savi teòleg del segle XIII li ha aportat raons per testimoniar la fe i fer-la més viva entre els que l'envolten. Descobrir sant Tomàs ha estat per a ell tot un tresor que des de fa un temps vol compartir amb tothom qui vulgui aprendre de l'Aquinat. I ho fa a través d'Internet, amb el curs «Créixer en la virtut segons sant Tomàs», que pertany a la Universitat Virtual Sant Tomàs, de la Fundació Balmesiana. Les seves portes estan sempre obertes a <http://UVST.balmesiana.org>.

Enrique Martínez imparteix a la Balmesiana el curs per Internet: «Créixer en la virtut segons sant Tomàs»

«La fe pot confiar en la raó»

—Què cal per créixer en la virtut segons sant Tomàs?

—Les virtuts són els peus de qui camina cap al cim de la felicitat, dèbils al principi i forts al final. I per créixer en la virtut no hi ha cap altre secret que caminar, que practicar cada dia la virtut que desitja arrelar a l'ànima; i no amb rutina, sinó cada vegada amb més perfecció, tal com ho fa el «virtuós» del piano. Per aconseguir això és inestimable l'ajuda d'aquells que ja han recorregut el camí; cal saber deixar-se guiar. Però no oblidem una cosa fonamental: la virtut del cristià té una font de creixement més profunda que nosaltres mateixos, i és la gràcia que ens dona Crist; d'aquesta manera, la pregària i els sacraments són el mitjà més eficaç de créixer en la virtut. Tant de bo poguéssim dir algun dia amb sant Pau: «No sóc jo, és Crist qui viu en mi.»

—Què pretén amb aquest curs?

—És un curs que pretén apropar l'alumne al concepte de virtut que va tenir un gran mestre de la humanitat, sant Tomàs d'Aquino. En primer lloc s'estudia què és l'home i el dinamisme de la vida humana; i, com a pedra angular per a la construcció de l'autèntica personalitat humana, el segueix l'estudi de la virtut i dels diferents tipus de virtuts.

—És tot teoria o té les seves aplicacions pràctiques?

—L'objectiu del curs no és només teòric, sinó que busca promoure una reflexió que culmini en la pràctica mateixa de la virtut. Els exercicis que acompanyen a cada lliçó intenten dirigir la reflexió de l'alumne en aquest sentit, i compten amb la possibilitat d'establir un diàleg amb el professor i fins i tot amb els altres alumnes, que ajudi a il·luminar les situacions concretes.

L'altre dia vaig rebre un missatge preciós d'una alumna argentina que explicava la seva impressió en conèixer les tristes notícies que venien dels Estats Units just quan acabava el seu exercici sobre la felicitat: «No vaig poder fer menys que comparar la felicitat que em produeix utilitzar la meua ment i el meu esperit en aquestes tasques del curs, amb el malestar que produïa observar les imatges a la televisió, tan antagòniques, tan oposades a l'exercici de les virtuts.»

—Què ha d'aportar sant Tomàs a la societat d'avui?

—A l'encíclica *Fides et Ratio* el papa Joan Pau II ens dona unes indicacions de gran valor en referència a l'actualitat de l'Aquinat. Per una banda, davant del present divorci entre fe i raó, Tomàs ens

ajuda a entendre que la fe pot confiar en la raó, i que aquesta es veu de la mateixa manera alliberada per la fe. D'altra banda, ens ensenya a arribar a la veritat sobre l'ésser, i a no quedar-nos a les aparences; així, si ens atrevim a pensar el ser, podrem apropar-nos amb Tomàs d'Aquino a la Veritat sobre Déu i sobre l'home, cridat a la plenitud en la contemplació de Déu.

—I a vostè, què li ha aportat sant Tomàs?

—M'ha ajudat a entendre millor la meua fe. Aquest estiu, quan ja tenia els meus fills al llit, repassava les qüestions de la Suma teològica sobre la fe, i m'adonava del preciós tresor que Déu ha posat a les nostres mans o, millor, en la nostra raó, que és el que subjecta la fe. També ha posat ordre i serenitat als meus pensaments; quan llegeixes sant Tomàs t'adones que t'està parlant un gran savi, i un savi amic. Per fi m'ha permès trobar raons per testimoniar la fe i per educar en la veritat, sobretot els meus fills; l'obra de Tomàs amaga una doctrina pedagògica molt ferma, tal com he intentat demostrar en la meua tesi doctoral «Persona i educació en sant Tomàs».

Samuel Gutiérrez

La solució ineficaç

La situació mundial, i concretament les represàlies militars contra el govern afganès, plantegen el problema de si afegir més violència a la violència és la solució més encertada per a aquest o qualsevol altre conflicte. Aquests dies, més d'un, mirant de reüll les manifestacions o protestes contra la guerra, ha qualificat els qui s'hi feien sentir d'ingenus i d'afrontar els fets amb poc realisme. El problema és delicat perquè, òbviament, s'ha de fer alguna cosa per evitar més atemptats, però crec que l'esperança en un món sense violència no pot ser una fantasia.

L'escriptor austríac Stefan Zweig ens explica molt bé com la Primera Guerra Mundial no va resoldre cap ni un dels problemes plantejats aleshores a Europa, sinó que, a més, n'hi va afegir de més greus, alguns dels quals avui dia encara estan per resoldre com tothom sap. El professor polonès Leszek Kolakowski ha deixat escrit clarament que els ingenus són els qui creuen que en la violència, terrorista o no, tot es pot aconseguir. Aquesta falsa creença és la història de mai acabar, perquè la violència és ineficaç com a solució de res.

El repte d'un món sense guerres ja ha estat molt acceptat i no hi hem de renunciar davant del primer entrebanc. Cal aprendre altres valors, com ara la intel·ligència i l'esperança per abatere el fanatisme.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Contra els simplismes, lucidesa

No sembla de bona lògica reaccionar amb simplisme davant situacions complexes. I, tanmateix, la temptació de cercar una falsa seguretat en formulacions no només simplistes sinó, sovint, contundents, l'advertim cada dia d'ençà del tràgic 11 de setembre.

N'és una mostra la repetida tendència a considerar els atemptats contra Nova York i Washington com efecte de la culpabilitat dels americans. Es diu, per exemple: «El terrorisme té la seva arrel en l'opressió.» Aquesta afirmació no és falsa, però és genèrica. Podrà ser útil des de la perspectiva de la filosofia de la història, però resulta terriblement injusta quan és aplicada sistemàticament a persones. ¿Algú, entre nosaltres, hauria estat capaç de repetir-la quan hem patit l'assassinat per ETA de persones innocents i entranyables? També en la delinqüència comuna trobem, de vegades, aquesta tendència perversa a sospitar de la víctima, com si el delictes fos resultat de la seva provocació... En el cas de les torres bessones, no podem deixar de fer-nos dues preguntes: els milers d'assalariats,

blancs i negres, de diverses nacionalitats, que van perdre la vida en l'atemptat, ¿eren els opressors? I el financer Ossama Bin Laden, ¿era l'oprimit?

En la mateixa línia, alguns comentaristes comparen la situació actual amb la guerra freda del temps de la Unió Soviètica. Ara bé, no podem oblidar un factor diferencial molt important. El comunisme soviètic, malgrat les seves aberracions, pretenia de ser el conductor d'una revolució de signe marxista que havia de generar una societat sense injustícies. Aquest imaginari li permetia, al mateix temps que fracassava allà on estava instal·lat, fer pressió a favor

d'avenços socials en el món occidental. Res de semblant a això no trobem en el discurs de Bin Laden. Al vídeo de deu minuts emès per Al-Jazira el passat dia 10, només dóna gràcies a Al·là «perquè Amèrica ha estat omplerta de terror del Nord a Sud, d'Est a Oest». En les dues al·lusions concretes que fa, als oprimits de Palestina i als infants innocents d'Irak, no apunta la més mínima proposta política. Tot és, només, congratuació perquè, finalment, l'espasa s'ha abatut sobre els hipòcrites americans...

El simplisme, però, també s'ha manifestat a l'altra banda. És veritat que, en un segon moment i després de tot allò de «i Laden viu o mort» i altres bravates de *western*, George W. Bush va recuperar la calma. Tots hem lloat que esperés, que acudís als organismes internacionals, que formés una aliança àmplia amb presència musulmana. Estem plenament d'acord que té dret a respondre a l'atac brutal sofert. Però ara que els míssils comencen a matar també gent indefensa i a provocar noves onades d'odi, no podem deixar de preguntar-nos: no podria ser més selectiva la resposta? Tindrem, després d'això, un món més just i més segur? Podem acceptar, sense més, que es bombardegi en nom nostre?

Quan els ciutadans tenim tan poques i tan poc decisives cartes a les mans, ens cal, més que mai, mantenir-ne una: la de la nostra lucidesa.

Ara mateix

Rauxa